Aurskog-Høland kommune

den romslige kommunen

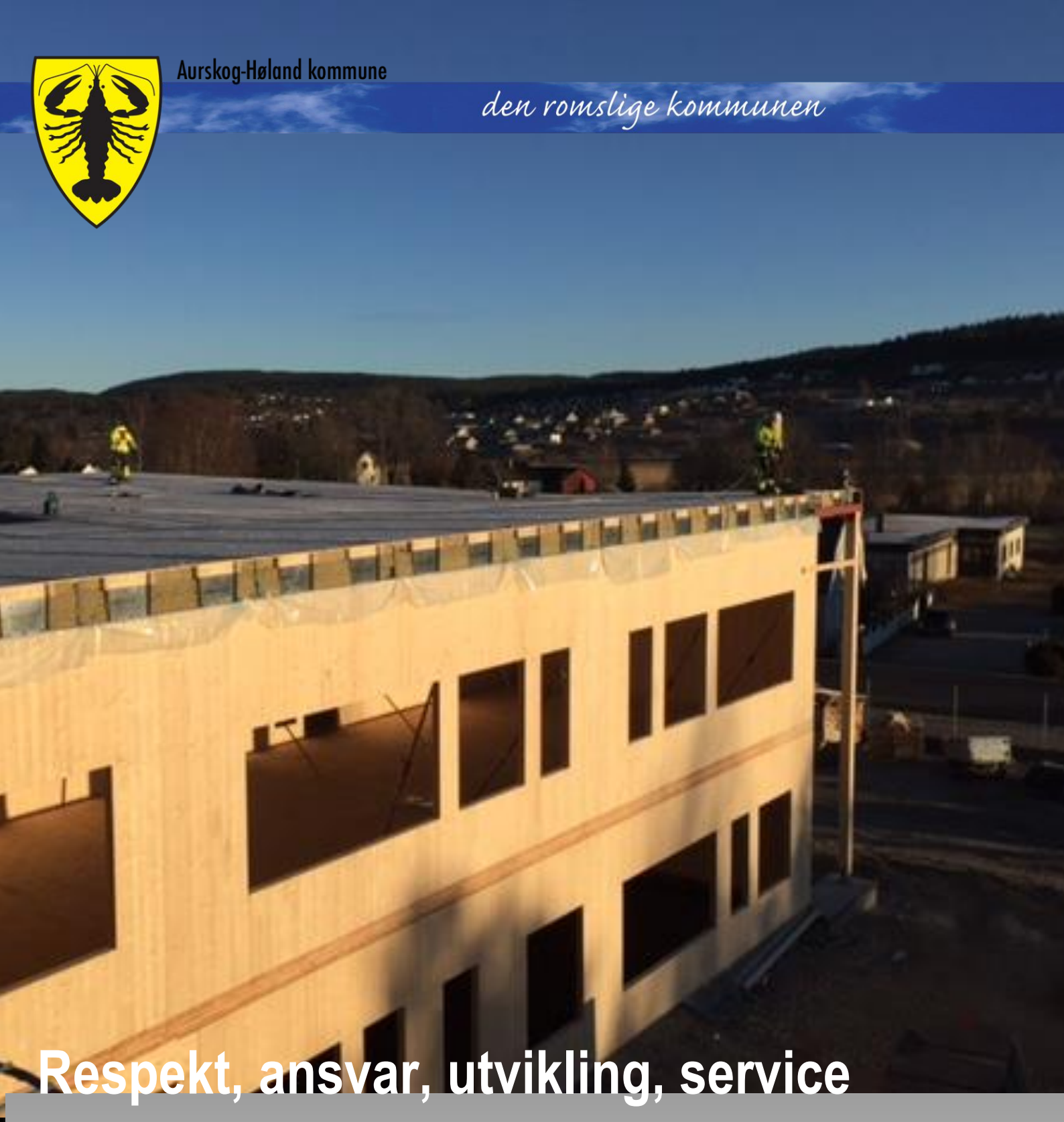

Respekt, ansvar, utvikling, service

Aurskog-Høland kommune

Årsrapport 2016

Innholdsfortegnelse

Årsberetning ... 3
Rådmannen har ordet ... 3
Kommunens sentrale plan- og styringssystem ... 5
Verdigrunnlag, etikk, arbeidsmiljø og likestilling ... 6
Politisk og administrativ organisering ... 9
Folketallsutviklingen ... 12
Eierstyring og selskapskontroll ... 13
Internkontroll ... 15
Folkehelsearbeid ... 17
Tjenestene ... 18
Sektor: Oppvekst og utdanning ... 18
Sektor: Helse og rehabilitering ... 28
Sektor: Teknisk drift og kultur ... 38
Sektor: Samfunn og utvikling ... 49
Stab: Økonomi ... 57
Stab: Administrasjon og HR ... 59
Årsregnskap ... 63
Driftsregnskap ... 63
Regnskapsskjema 1a – drift 2016 ... 64
Regnskapsskjema 1b – drift 2016 ... 65
Investeringsregnskap ... 66
Regnskapsskjema 2a – investeringer 2016 ... 67
Regnskapsskjema 2b – investeringer 2016 ... 67
Balanse ... 68
Noter ... 69
Vedlegg ... 83
Finansrapport gjeldsporteføljen i Aurskog-Høland kommune ... 83
Investeringer 2016 ... 105
Oversikt over selskaper, interkommunale selskaper, stiftelser, sammenslutninger etc. Aurskog-Høland kommune har interesser i ... 106

Forsidefoto: Nye Bjørkelangen skole

Årsberetning

Rådmannen har ordet

Årsrapporten er rådmannens presentasjon av kommunens resultater og regnskap. Den forteller hva kommunen har jobbet med og levert i året som gikk, og sier også noe om utfordringer i årene som kommer.

Årsregnskapet viser at kommunen har hatt et regnskapsoverskudd på 39,3 millioner kroner. Netto driftsresultat er 54,3 millioner kroner, eller 5,0 %, som er bedre enn målet i økonomiplan, og også over anbefalingene fra Fylkesmannen. Resultatet er tidenes beste regnskapsresultat i vår kommune.

Økte skatteinntekter på landsbasis er hovedforklaringen til det gode resultatet. Bakgrunnen for merskatteveksten er ekstraordinært store uttak av utbytter til personlige skatteytere for inntektsåret 2015. Merskatteveksten er engangsinntekter for 2016, og påvirker ikke nivået på forventede skatteinntekter i 2017 og framover.

Sektorenes/stabenes drift viser et merforbruk på 7,5 millioner kroner, som utgjør et avvik på 1,0 % av netto driftsramme. Det er foretatt investeringer for 219,8 millioner kroner. Dette er en betydelig økning fra tidligere år. Økningen kan tilskrives at Bjørkelangen skole og Helsehuset for alvor startet byggingen i 2016. Både likviditet og egenkapital er styrket, gjennom gode resultater de senere årene.

Viktige hendelser i 2016

- Kommunestyret vedtok sammenslåing med Rømskog kommune.
- Byggingen av Bjørkelangen skole, Helsehuset og omsorgsboliger startet.
- Kommunen inngikk kontrakt for bygging av svømmeanlegg på Bjørkelangen.
- Gjennomføringsprosenten i videregående skole var i 2016 på cirka 79 %, som er godt over gjennomsnittet i Akershus
- Helsestasjonen har en vaksinasjonsdekning over gjennomsnittet i landet når det gjelder både 2-, 9- og 16-åringer.
- Tre enslige mindreårige flyktninger er bosatt i egen bolig.
- Sektor Helse og rehabilitering har hatt et sterkt fokus på utviklingen av velferdsteknologi.
- Det er etablert prosjekt for hverdagsrehabilitering som metode i hjemmetjenesten.
- Ved Hemnes sykehjem er det kjøpt inn sykler med sittevogn, slik at pasienter skal få mulighet til turer ut i lokalmiljøet.
- Som den første medlemskommunen i ROAF samler Aurskog-Høland inn glass og metall på husstandsnivå – et skritt i riktig retning for miljø og gjenvinning.
- Årets største begivenhet innen kultur var gjenskaping av «Slaget ved Riiser bro». Et stort antall frivillige, i samspill med profesjonelle, gjorde dette til et flott arrangement.

“Byggingen av Bjørkelangen skole, helsehuset og omsorgsboliger startet.

Aurskog-Høland kommune står foran store utfordringer i årene som kommer. For å kunne møte en slik utvikling, er det helt avgjørende at kommunen evner å omstille seg.

Kommunen har forberedt seg på dette ved å forbedre driftsresultatene de siste årene. Kontinuerlige forbedringer og omstillinger vil stå sentralt også de kommende årene, for å opprettholde et tilstrekkelig tjenestetilbud og videreutvikle tjenestene der det er nødvendig.

Til slutt vil jeg få rette en stor takk til kommunens medarbeidere, tillitsvalgte og folkevalgte for innsatsen og samarbeidet i 2016.

Siri Hovde
Rådmann

Helsehuset reiser seg. Foto: Albatross films

Kommunens sentrale plan- og styringssystem

Kommunens plan- og styringssystem er bygd opp som vist på figuren under.

Aurskog-Høland kommunes planstrategi for 2012-2016 la opp til innføring av et nytt plansystem med færre planer, tydeligere retningslinjer for utarbeidelse av planene, hvor i planhierarkiet de ulike planene skal plasseres, og hvordan planene skal følges opp. Det ble også lagt vekt på å styrke sammenhengen mellom vedtatte tiltak i ulike planer, og tiltak som vedtas i forbindelse med budsjett og økonomiplan. Det nye plansystemet har blitt videreutviklet i planstrategien for 2016-2020. Kommunens plansystem kan illustreres på følgende måte:

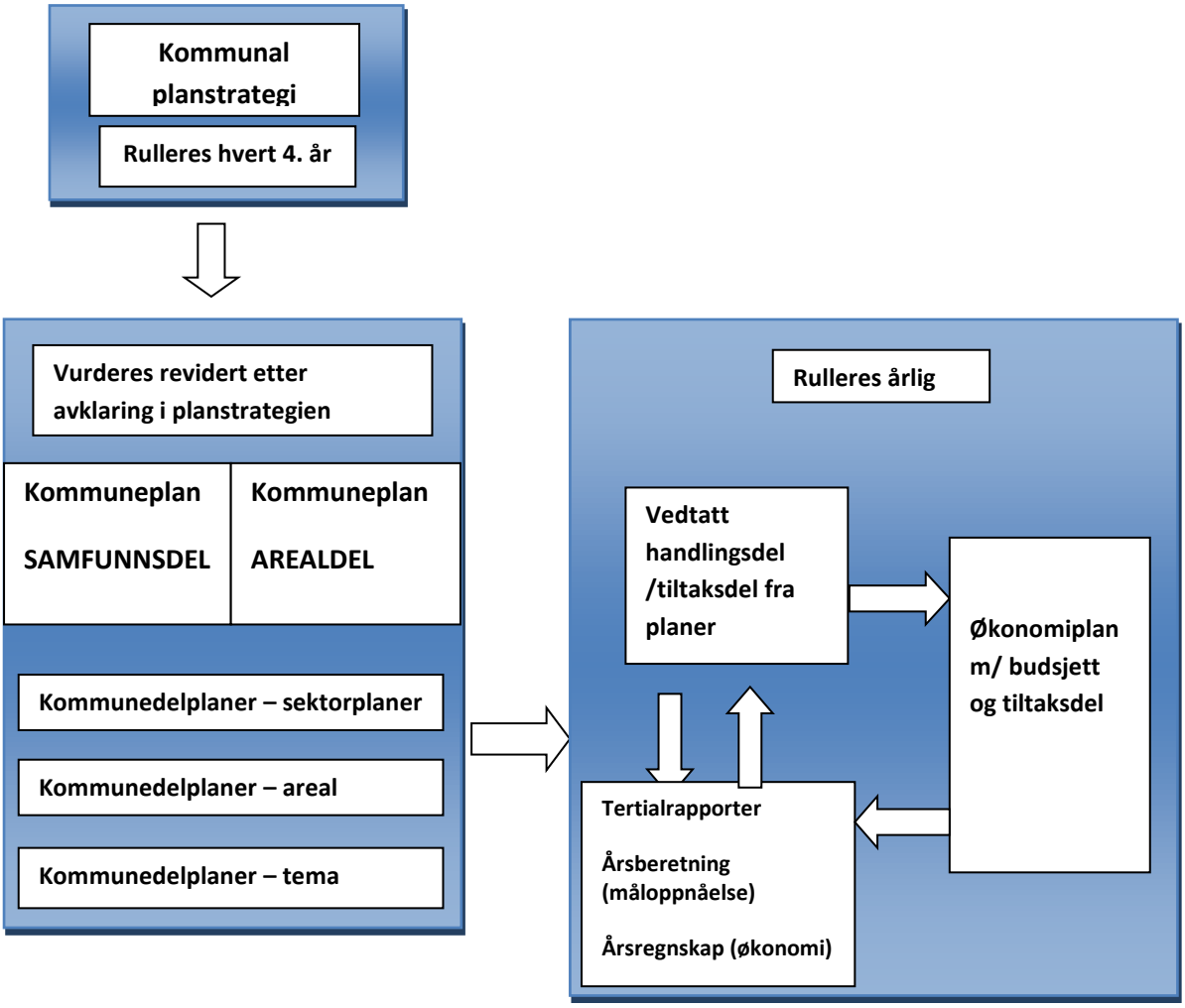

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel, og er kommunens overordnede styringsdokument. Her angis visjoner, strategier og mål for utviklingen av kommunen som samfunn, og kommunen som organisasjon. Arealdelen er juridisk bindende. Den skal være en konkret konsekvens av samfunnsdelen, og vise arealbehovet ønsket utvikling gir. Kommuneplanen skal være styrende for kommunens øvrige planverk på en slik måte at det blir en tydelig sammenheng mellom plannivåene. Sektorplanene skal ha et langsiktig perspektiv, og ta for seg utviklingstrekk og ønsket utvikling innenfor sektoren. De skal ha status som kommunedelplaner. I tillegg er det behov for tema-/fagplaner knyttet til utvikling innenfor spesifikke fagområder, og sektorovergripende planer.

Verdigrunnlag, etikk, arbeidsmiljø og likestilling

Aurskog-Høland kommunes visjon er: *Den romslige kommunen.* Kommunens verdier, RAUS = respekt, ansvar, utvikling og service, er tett knyttet til visjonen, og er utgangspunktet for vår etikk.

Respekt: Alle har rett til å bli sett, hørt og tatt på alvor.
Ansvar: Vi tar ansvar og er til å stole på.
Utvikling: Vi ser muligheter og gjør noe med dem.
Service: Vi opptrer åpent, ærlig og tydelig.

Innbyggerne i Aurskog-Høland skal oppleve «den romslige kommunen» og verdiene «RAUS» når de er i kontakt med kommunen. De ansattes og folkevalgtes adferd skal gjenspeiles i dette.

Verdiene skal gjennomsyre organisasjonen, og være en fremtredende del av organisasjonskulturen. De innarbeides i stillingsannonser, intervjumaler og malen for utviklingssamtaler. De trekkes også frem i planarbeidet, og er et viktig punkt på ledersamlinger og samlinger for ansatte.

Arbeidsmiljø og likestilling

Kommunen bruker Qm+ som styringsverktøy for kvalitetssikring. Det fungerer både som avviksmeldingssystem og rapporterings-system. I 2016 ble det registrert til sammen 451 avvik. Av disse var 128 HMS-avvik, resten var tekniske avvik. Kommunen har gode og veletablerte rutiner for håndtering av registrerte avvik. Alle avvik som må følges opp videre kan behandles i AMU, etter en vurdering av hovedverneombud og HMS-koordinator.

Personalportalen er en elektronisk oversikt over aktuelle bestemmelser, veiledere, maler og skjemaer til bruk innen personalområdet. Det ble på slutten av året satt i gang omfattende arbeid for å oppdatere og kvalitetssikre innholdet i disse dokumentene. Parallelt jobbes det med nytt intranett.

Administrasjonsstyret ivaretar oppgaven som likestillings- og diskrimineringsutvalg. Ved ansettelser er det egne regler som skal bidra til økt likestilling og som ivaretar diskrimineringsvernet i arbeidsstokken.

Det har tidligere vært gjort endringer i permisjonsreglementet og ansettelses-reglementet, for å redusere andelen deltidsansatte. Fortrinnsretten for interne deltidsansatte står sterkt, og når det er mulig ved ledige stillinger, forsøker kommunen alltid å øke stillingsbrøken til interne søkere. En gradvis kulturendring har ført til at det er enklere å slå sammen eller utvide stillinger på tvers av avdelinger. Det er i tillegg blitt mer vanlig å avvente stillingsutlysninger på deltidsstillinger til det kommer flere ledige stillinger, slik at de kan slås sammen til en større stillingsbrøk.

Lærlingeordningen

Aurskog-Høland kommune er opptatt av sitt ansvar for å bidra til at flere kommer inn i arbeidslivet. KS trekker frem Aurskog-Høland som en foregangskommune når det gjelder satsingen på, og oppfølgingen av lærlinger. I første tertial 2016 hadde kommunen 17 lærlinger. I deler av andre tertial var antallet av redusert til 14, mens antallet lærlinger i tredje tertial var 20 – i tråd med kommunestyrevedtaket om økning av tre læreplasser per år 2016-2019.

Administrasjons- og HR-sjef er ansvarlig leder for lærlingeordningen, og HR-avdelingen

bruker cirka 40 % stilling på driftsoppgaver og koordinering av ordningen.

Sykefravær 2004-2016

Sykefraværet har gått marginalt ned fra 2015 til 2016, og er fremdeles lavt sammenlignet med andre kommuner. Det er gjennomført en rekke tiltak i 2016, og sektorene Samfunn og utvikling og Oppvekst og utdanning har hatt en positiv utvikling med nedgang i langtidsfraværet. De andre sektorene og stabene har noe økning i sykefraværet. Romerike HMS-senter og NAV Arbeidslivssenter benyttes aktivt i disse tiltakene, som følges opp videre i 2017. I tillegg fortsetter kommunen med tett oppfølging og rapportering til den enkelte leder.

Kommunen har en fleksibel rammeavtale med Romerike HMS-senter. De sørger for at forskrifter og pålegg blir fulgt med rutinemessige undersøkelser, og bruker det meste av sin tid på forebyggende arbeid. I 2016 deltok de på fem dialogmøter, og det ble gjennomført 82 individuelle oppfølginger fordelt på 36 ansatte. Det er gitt ergonomisk veiledning, samt fem funksjonsvurderinger. Det er også gjennomført et omfattende kartleggingsarbeid av psykososialt miljø ved tre avdelinger. Samarbeidet mellom kommunen og Romerike HMS-senter fungerer svært godt.

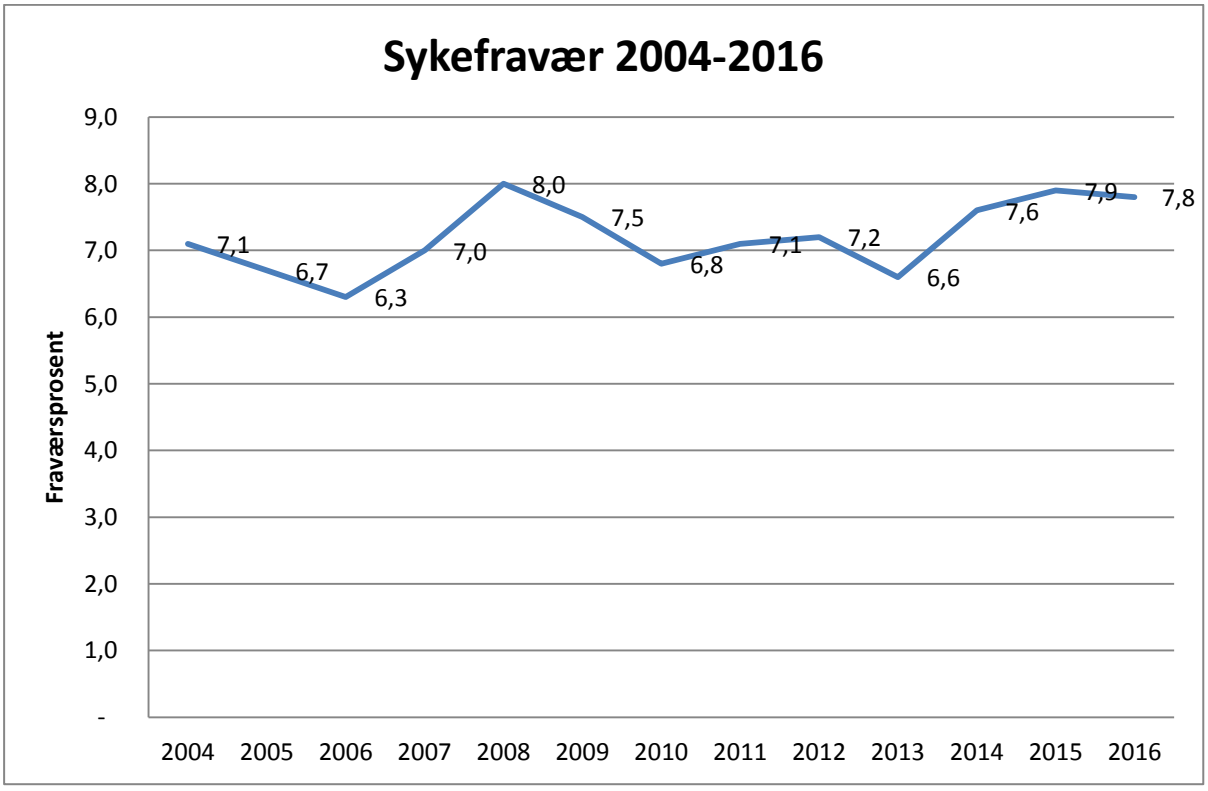

Sykefravær per sektor og totalt

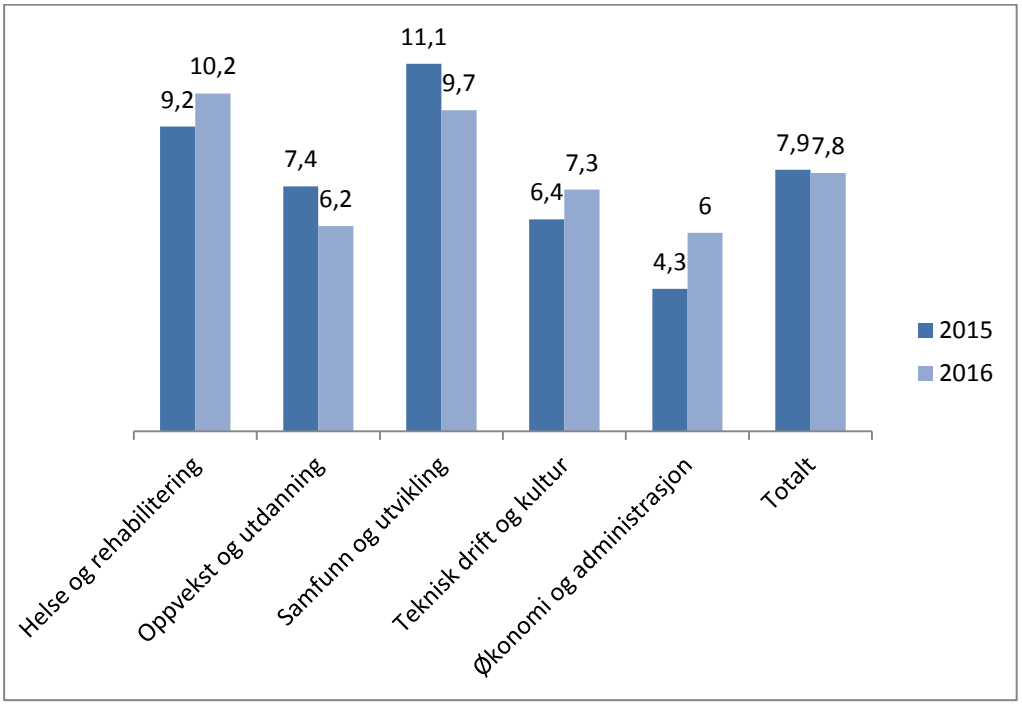

Politisk og administrativ organisering

Politisk organisering

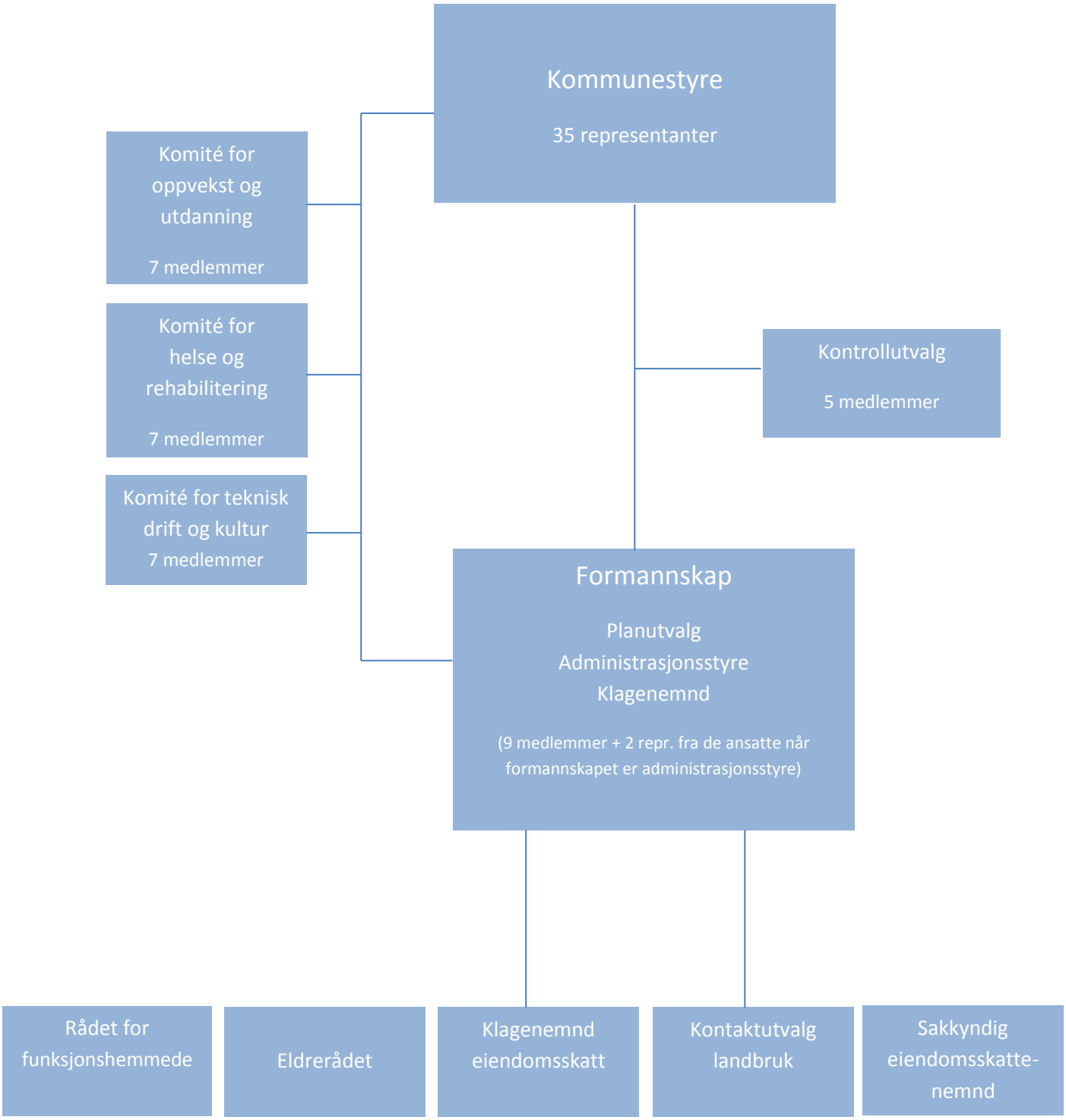

Aktiviteten i politiske styringsorganer 2015 – 2016

Ordfører: Roger Evjen (Ap) og Jan Mærli (Ap)

Utvalg	2015		2016		Leder
	Antall saker	Antall møter	Antall saker	Antall møter	
Kommunestyret	52 51	3 5	92	8	Roger Evjen (Ap) Jan A. Mærli (Ap)
Formannskapet (Det faste utvalg for plansaker)	60 163	5 11	304	15	Roger Evjen (Ap) Jan A. Mærli (Ap)
Klagenemnda	1 4	1 2	3	3	Roger Evjen (Ap) Jan A. Mærli (Ap)
Administrasjonsstyret	0 3	0 2	1	1	Roger Evjen (Ap) Jan A. Mærli (Ap)
Valgstyret	14	4			Jan A. Mærli (Ap)
Valgnemnd	29	3	0	0	Roger Evjen (Ap)
Styringsgruppe for kommunereformen	2 9	1 4	0	0	Roger Evjen (Ap) Jan A. Mærli (Ap)
Politisk komité for helse og rehabilitering	4 30	1 5	43	7	Steinar Ottesen (Ap) Trond A. Ydersbond (SV)
Politisk komité for oppvekst og utdanning	5 33	1 5	45	8	Ragnar Heide (Ap) Per B. Jacobsen (Ap)
Politisk komité for teknisk drift og kultur	5 33	1 5	45	8	Nina Løkås (MDG) Knut Magnesen (FrP)
Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	2 31	1 5	32	7	Eva Marie Gran (Ap) Knut A. Lybæk (Ap)
Eldrerådet	3 30	1 5	31	7	Anja Bergerseter Børre Vedam
Kontrollutvalget	34	6	46	7	John Arne Dalby
Sakkyndig eiendomsskattenemnd Klagenemnd eiendomsskatt	183 0	5 0	38 29	4 5	Vegard Tønsberg Svein Brokke (AP)
Arbeidsmiljøutvalget	33	5	57	5	Hovedverneombud Anne Lise Wold

Komiteene og rådene har ikke beslutningsmyndighet, men skal være rådgivende organer overfor kommunestyret i overordnede og prinsipielle saker på sine fagområder. De kan videre gis utredningsoppgaver, eller selv ta initiativ til å utrede saker, planer eller spørsmål. I tillegg til de styrer, komiteer og råd som er listet opp i tabellen, finnes flere nemnder og utvalg.

92 saker

Kommunestyret i Aurskog-Høland kommune behandlet 92 saker i 2016.

Administrativ organisering

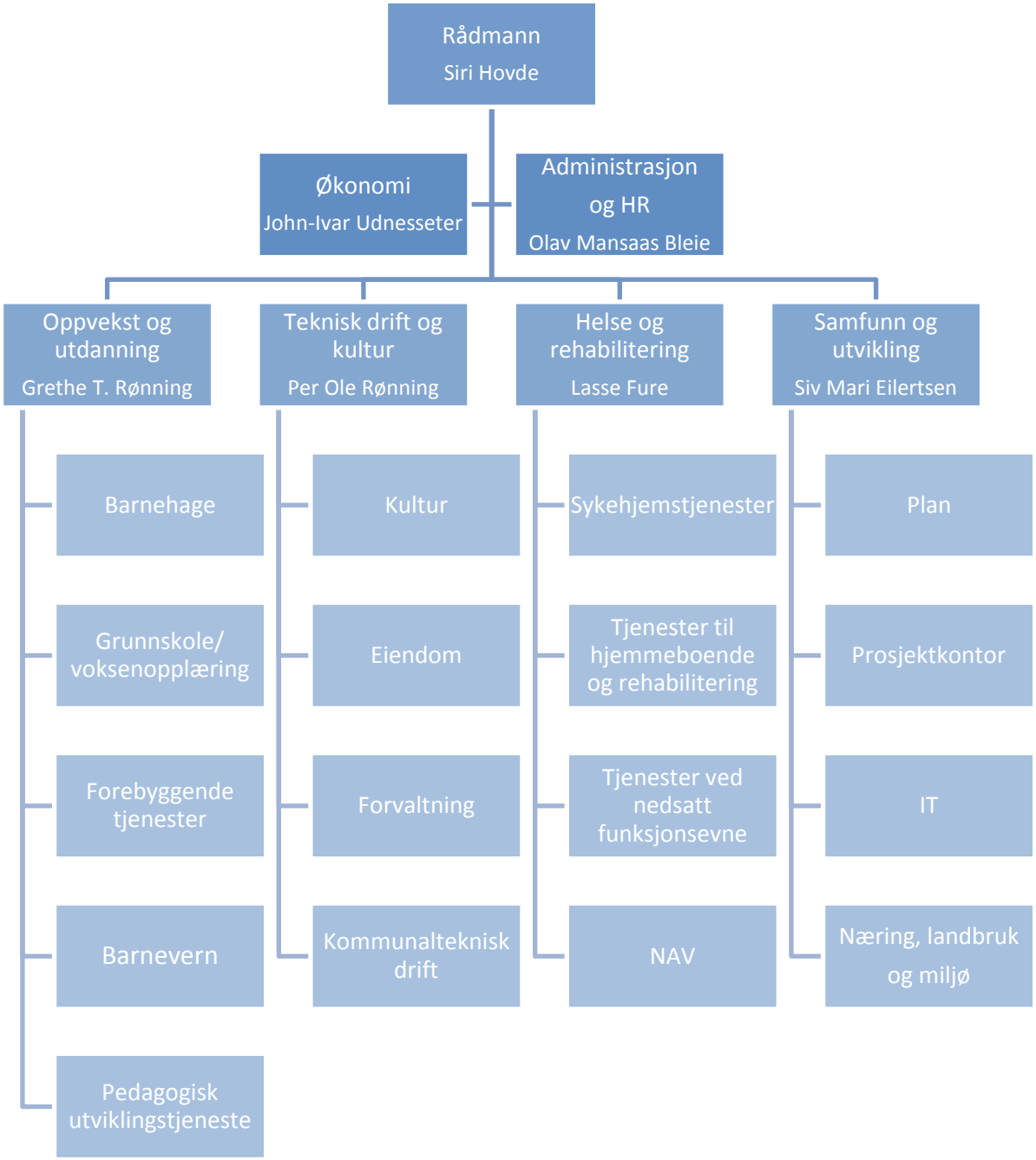

Folketallsutviklingen

År	Folke-mengde ved inn-gangen av året	Fødte	Døde	Fød-sel-over-skudd	Inn-flytt-inger	Ut-flytt-inger	Netto inn-flytting	Folke-til-vekst	Folke-mengde ved utgangen av året	Prosent-vis vekst
2006	13 379	138	140	-2	753	546	207	208	13 587	1,55
2007	13 587	138	147	-9	924	510	414	408	13 995	3,0
2008	13 995	143	156	-13	753	582	171	163	14 158	1,1
2009	14 158	130	157	-27	733	575	158	136	14 294	0,96
2010	14 294	164	140	24	907	593	314	338	14 632	2,36
2011	14 632	160	120	40	927	692	235	273	14 905	1,87
2012	14 905	165	124	41	925	609	316	355	15 260	2,38
2013	15 260	160	139	21	907	688	214	240	15 500	1,57
2014	15 500	148	136	12	967	753	214	226	15 726	1,46
2015	15 726	159	145	14	928	756	172	188	15 914	1,20
2016	15 914	168	152	16	1 023	794	229	248	16 162	1,56

Kilde: http://www.ssb.no.

Kommuneplanen legger opp til en befolkningsvekst på maksimalt 1-1,5 %. Folketallet har de tre siste årene økt med gjennomsnittlig 1,41 %, som er innenfor kommuneplanens forutsetninger. Fødselsoverskuddet har i perioden 2014-2016 vært på gjennomsnittlig 14, mot 34 i perioden 2011-2013. Netto innflytting har i perioden 2014-2016 vært på gjennomsnittlig 205, mot 255 i perioden 2011-2013. Det er fødselsoverskuddet og netto innflytting som bidrar til folketallsveksten.

1,56 %

Folketallet i Aurskog-Høland gikk i 2016 opp med 1,56 %.

Boligbygging

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antall ferdigstilte boenheter	115	142	158	131	132	111

Eierstyring og selskapskontroll

Aurskog-Høland kommune ønsker å utføre et aktivt eierskap. Det gjennomføres jevnlige eiermøter for å bidra til god eierstyring og kommunikasjon med selskapene.

Kommunestyrets eiermøte

Eiermøte for selskapene Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR), Romerike avfallsforedling IKS (ROAF), Jobberiet AS, Aurskog-Høland Utbyggingsselskap AS, Haldenkanalens kanalselskap AS og Regionparken Haldenkanalen ble gjennomført januar/februar 2017. Deltakere var kommunestyrets representanter, og representanter fra selskapene. Selskapene presenterte seg selv, og redegjorde for status, drift, nøkkeltall og strategier.

Fusjon

Fusjonsprosessen mellom ASVO Bjørkelangen AS og Neverstua AS ble vedtatt på generalforsamlinger i selskapene i juni. Det ble gjennomført en vederlagsfri fusjon mellom selskapene. Det fusjonerte selskapet heter Jobberiet AS, og er 100 % eiet av Aurskog-Høland kommune.

Eierskapsmelding

Ny revidert eierskapsmelding ble vedtatt av kommunestyret i februar 2016. I meldingen fastsettes overordnede prinsipper for utøvelse av kommunenes eierskap. Eierskapsmeldingen gir også et godt grunnlag for å utøve folkevalgt styring og kontroll.

Selskapskontroll

Kommunestyret har både tilsyns- og kontrollansvar. Det er kontrollutvalget som på vegne av kommunestyret påser at det føres kontroll med kommunenes eierinteresser i selskapene. Kontrollen gjennomføres i henhold til vedtatt plan for selskapskontroll 2013-16. Kontrollutvalget avgir rapport til kommunestyret om gjennomførte kontroller. Romerike revisjon IKS er ansvarlig for gjennomføring av selskapskontroll. Det ble i 2016 gjennomført selskapskontroll i Aurskog-Høland Utbyggingsselskap AS og NRBR IKS.

Valg av representanter

Det er valgt representanter til generalforsamlinger/representantskapsmøter i alle selskaper kommunen har eierskap til. Egen oversikt over selskaper med mer finnes i vedlegg. Det er blitt gjennomført kurs og opplæring av medlemmer i styrer, generalforsamling og representantskap i kommunens selskaper.

Eierstyring

Alle saker til behandling i representantskaps-møter og generalforsamlinger blir politisk behandlet. Kommunens representanter står da bedre rustet til å møte og representere kommunen i eierorganet. For de interkommunale selskapene ROAF og NRBR er kommunen med i et eierstyringssekretariat. Eierstyrings-sekretariatet er et administrativt samarbeidsorgan for eierne til å samordne vedtak for de interkommunale selskapene som ledd i rådmennenes saksbehandling til formannskap og kommunestyre. Kommune-styret har vedtatt at det skal benyttes valgkomité ved valg av styremedlemmer til kommunale aksjeselskaper. Formannskapet er delegert myndighet til å velge valgkomiteen på tre medlemmer.

#ahkommune

Internkontroll

Internkontroll er det kontrollansvaret som ligger til rådmannen knyttet til egen virksomhet. God internkontroll bidrar til kvalitet, effektiv ressursbruk og oppfyllelse av fastsatt mål og krav.

«Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instrukser, og at den er gjenstand for betryggende kontroll»

Kommuneloven §23 nr. 2.

Kommunen har i henhold til en rekke lover og forskrifter plikt til å ha et betryggende system for internkontroll av virksomheten, som er etterprøvbart, og som bidrar til at man er i stand til å føre en betryggende kontroll med virksomheten.

Kontroll forutsetter at man har en overordnet oversikt over hva som påvirker om kommunen når sine mål. Dette må følges opp av styrings- og rapporteringssystemer, som gir oversikt og grunnlag for gjennomføring av tiltak ved avvik. Kommunen har valgt å dele arbeidet med internkontroll inn i fem hovedtemaer:

- Målrettet og effektiv drift.
- Pålitelig økonomirapportering.
- Overholdelse av lover og forskrifter.
- Risiko- og sårbarhetsanalyser.
- Systematisk HMS-arbeid.

Målrettet og effektiv drift

I Aurskog-Høland kommune fastsettes mål og tiltak for sektorene og stabene i økonomiplanen. Rapportering på tiltaksgjennomføring skjer gjennom tertialrapporter og årsrapport. Systemene for internkontroll er jevnlig under revisjon for å møte endringer i lovverk, overordnede retningslinjer og interne kontrollbehov.

I 2016 har internkontroll for logopedtjenesten vært under utarbeidelse. Denne ferdigstilles våren 2017.

Sektor Helse og rehabilitering har tatt i bruk iPad til Mobil Omsorg i hjemmetjenestens tre distrikter, psykisk helsetjeneste og alle sykehjemsavdelinger. IPad gir tilgang fagsystemet Profil, og ansatte kan hente opplysninger fra pasientjournal og medisinkort når den ansatte er hjemme hos bruker. Dette sikrer at de ansatte har nødvendig informasjon for hånden ved behov, og kan skrive rapport og dokumentere i fagsystemet på tiltak straks de er gjennomført.

Det er også innført kvalitets- og styringsindikatorer som skal bidra til bedre kontroll i forbindelse med økonomi-oppfølgingen i den enkelte avdeling.

“ Sektor Helse og rehabilitering har tatt i bruk iPad til Mobil Omsorg i hjemmetjenestens tre distrikter, psykisk helsetjeneste, og alle sykehjems-avdelinger.

I stab Økonomi er det innført nytt system for dokumentasjon av avstemminger og kontroller. Videre er det under utarbeidelse en kvalitetshåndbok for økonomiområdet. Denne ferdigstilles høsten 2017.

Pålitelig økonomirapportering

Det skal være tre hovedrapporteringer til kommunestyret, ved utgangen av hvert tertial. For å styrke økonomistyringen, gjennomføres

månedsrapportering på administrativt nivå. Avviksforklaring i forhold til vedtatt budsjett og utarbeidelse av prognoser er innført som tiltak for å sikre en betryggende økonomisk styring.

Målsettingen med rapporteringen er å gi administrasjon og folkevalgte relevant, pålitelig og rettidig styringsinformasjon, som skal sikre at kommunen når sine mål. All rapportering skjer i utgangspunktet i økonomisystemet – noe som er en styrke med tanke på tilgjengelighet, datakvalitet, etterlevelse og sporbarhet. Det er etablert detaljerte prosessplaner (årshjul) for de viktigste rapporteringene.

> **Rapporteringen skal gi administrasjon og folkevalgte relevant, pålitelig og rettidig styringsinformasjon, som skal sikre at kommunen når sine mål.**

En egen finansrapport gjøres til de folkevalgte som en del av tertial- og årsrapportering. Rapporten inneholder informasjon om blant annet vektet gjennomsnittsrente, rentebinding, rentesensitivitet, kapitalbinding, refinansieringsrisiko, samt en rapportering på etterlevelse av økonomireglementet.

Overholdelse av lover og forskrifter

Romerike revisjon gjennomførte i 2016, på bestilling fra kontrollutvalget, forvaltningsrevisjon av området tidligfase i utbyggingsprosjektene. Rapporten vil foreligge i 1. kvartal 2017.

Det gjennomføres i tillegg jevnlig eksterne nasjonale tilsyn og forvaltningsrevisjon, og kommunen følger opp de avvik som avdekkes. Skolene gjennomfører eksempelvis ekstern vurdering, to skoler hvert år.

I løpet av en treårsperiode skal alle skoler ha gjennomført ekstern vurdering. Dette er et samarbeid i Region Øst; Sørum, Fet og Aurskog-Høland.

Ansatte, innbyggere og andre kan varsle kommunen direkte, eller bruke kommunens varslingskanal på Romerike revisjons nettside.

Risiko- og sårbarhetsanalyser

Nedre Romerike brann- og varsling er et viktig verktøy for å forebygge og avdekke misligheter, korrupsjon og arbeidslivskriminalitet. Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR) har løpende oppfølging og ajourhold av risiko- og sårbarhetsanalyse for egne ansvarsområder.

Systematisk HMS-arbeid

Kommunens systematiske HMS-arbeid er forankret i eget styringsdokument. Styringsdokumentet er vedtatt i arbeidsmiljøutvalget (AMU), og tatt til orientering i Administrasjonsstyret.

Styringsdokumentet bygger på kommunens visjon og verdigrunnlag, forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid, og på aktuelle lover og forskrifter på HMS-området.

Folkehelsearbeid

Folkehelse sier noe om befolkningens helsetilstand, og hvordan helsen fordeler seg i befolkningen. Folkehelsearbeid betyr i denne sammenhengen samfunnets innsats for å direkte eller indirekte fremme befolkningens helse og trivsel.

I 2016 har kommunen utarbeidet forslag til kommunedelplan for folkehelse. Planforslaget ble sendt på høring, og endelig planforslag blir fremmet for politisk behandling i 2017. Kommunen har gjennom arbeidet med folkehelseplanen fått bedre oversikt over helsetilstanden til befolkningen. Planen skal være av strategisk karakter, og skal gi kommunens innbyggere, politiske organer, ledere og ansatte en felles forståelse av utfordringer og innsatsområder for sitt folkehelsearbeid.

Foto: Kjetil Hauger

Tjenestene

Sektor: Oppvekst og utdanning

Kvalitetsutvikling er et viktig og sentralt begrep for Oppvekst og utdanning, og skal prege arbeidet i alle deler av sektoren.

Som tidligere år, er det sektorplanen og mål og tiltak vedtatt i økonomiplanen som har gitt retning for sektorens arbeid.

Alle tjenester har et ansvar for å sette elever i stand til å gjennomføre videregående skole. De siste årene har vi sett en økning i gjennomføringsprosenten. I 2016 var den på cirka 79 %.

79 %

Antall som gjennomførte videregående skole var i 2016 cirka 79 %. Dette er en økning fra årene før.

Kvalitetsutvikling er et viktig og sentralt begrep for sektoren. I barnehagene legges det vekt på arbeidet med Kari Lamers rammeprogram «Du og jeg og vi to» for å fremme barns sosiale kompetanse. I grunnskolen får vi bistand fra nasjonalt veilederkorps for å gjøre gode prioriteringer i det læringsarbeidet skolene gjør hver dag. Både skoleeier og den enkelte skoleledelse har jevnlige møter med veilederkorpset. Det gjennomføres også ekstern vurdering av skoler og barnehager i kommunen. Sammen med 34 andre kommuner er Aurskog-Høland valgt ut som realfagskommune. Dette innebærer at vi i 2016 utarbeidet en plan for helhetlig satsning på realfag. Innsatsen vil konsentreres om 5-åringene i barnehagene, og 1.-4. trinnselevene. Satsingen kommer med økonomisk støtte, cirka 300.000 kroner som lønnsmidler til koordinering av arbeidet. Innføringsklassen var i drift fra august. Antall elever varierer.

Bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger ble etablert høsten 2016, og hadde ved årsskiftet tre beboere.

Som en følge av statlige vedtak, er det innført nye retningslinjer for foreldrebetaling i barnehage. Det ble også innført gratis kjernetid for treåringer fra 1.august 2016, for familier med lav inntekt.

Barnevernet bistår mange familier med omfattende hjelpebehov. Likevel vil det alltid være barn som ikke kan bo hjemme, og det vil ofte være behov for å handle akutt. Tjenesten bidrar aktivt inn i det tverrfaglige samarbeidet. Barnevernets tjenester er lovpålagte. Det vurderes alltid hva som er forsvarlig å iverksette av tiltak ovenfor barn og familier. I løpet av 2016 var det en økning i barn med fosterhjemsstatus. Aurskog-Høland samarbeider med Fet og Sørum om ressursteam og advokatordning. Advokatordningen ivaretas av firmaet Næss, Lærum, Lier og Stende.

Forebyggende tjenester består av jordmor, helsestasjon, skolehelsetjenesten, helsestasjon for ungdom, barne- og ungdomsteam og utekontakten. Disse bidrar aktivt i det tverrfaglige samarbeidet. Aurskog-Høland helsestasjonen ligger over gjennomsnittet i landet, og i Akershus, på vaksinasjonsdekning når det gjelder både 2-, 9- og 16-åringer. 170 av årets 178 fødsler[1] fikk

[1] Helsestasjonens fødselstall kan avvike noe fra tallene fra SSB.

hjemmebesøk av helsesøster etter 7-10 dager. Av alle nyfødte i kommunen fikk 48 familier barselbesøk (1-3 dager etter hjemreise) av jordmor. Skolehelsetjenesten, sammen med skolen, øker forebyggende og helsefremmende innsats på systemnivå med programmer for å forebygge psykisk uhelse. Utekontaktene arbeider oppsøkende, og samarbeider aktivt med skolene.

Det har kommet 25 flyktninger, 17 familiegjenforeninger, og tre mindreårige flyktninger som krever oppfølging fra helsesøster. Personer fra land med stor grad av tuberkulosesmitte skal sjekkes for tuberkulose ved bosetting i vår kommune.

Pedagogisk utviklingstjeneste består av pedagogisk-psykologiske rådgivere, ansatte med skolefaglig bakgrunn, samt logoped. Tjenesten bidrar med utredning, utvikling og rådgivning til skoler, barnehager og andre tjenester i sektoren. Tjenesten bidrar aktivt inn i det tverrfaglige samarbeidet.

Voksenopplæringen (VO) har flere deltakere som følge av økt bosetting av flyktninger. Sammen med flyktningetjenesten i NAV har VO deltatt på effektiviseringsnettverk i regi av KS. Målet med arbeidet var å utvikle og forbedre introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger, for å få flere ut i arbeid/utdanning, og opprette flere kommunale praksisplasser. Nettverksarbeidet har gitt verdifull kunnskap om hva som kjennetegner et godt introduksjonsprogram, og hvordan ulike måter å organisere programmet på har betydning for resultatoppnåelse.

Det er blitt kjøpt og bemannet bolig til enslige mindreårige flyktninger. Tre mindreårige flyktninger er bosatt i 2016. Det er etablert et godt samarbeid mellom nærskolen og boligen. Dette har sikret at skolestart og oppfølging av elevene blir godt ivaretatt.

KOSTRA

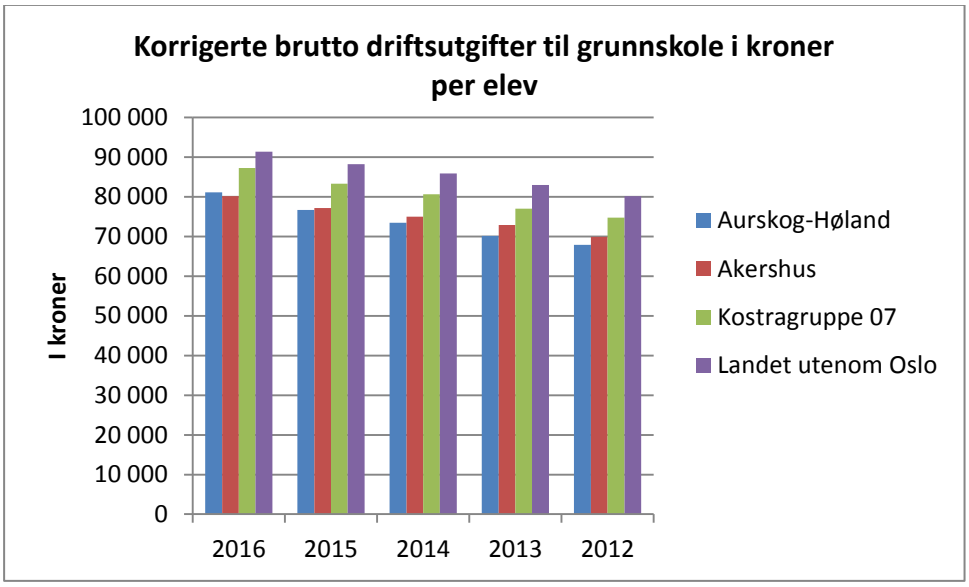

Korrigerte brutto driftsutgifter per elev i grunnskolen har økt gradvis de siste årene. I 2016 ligger kommunen over Akershus med henholdsvis 81.065 kroner per elev i Aurskog-Høland kommune og 80.159 kroner per elev i Akershus.

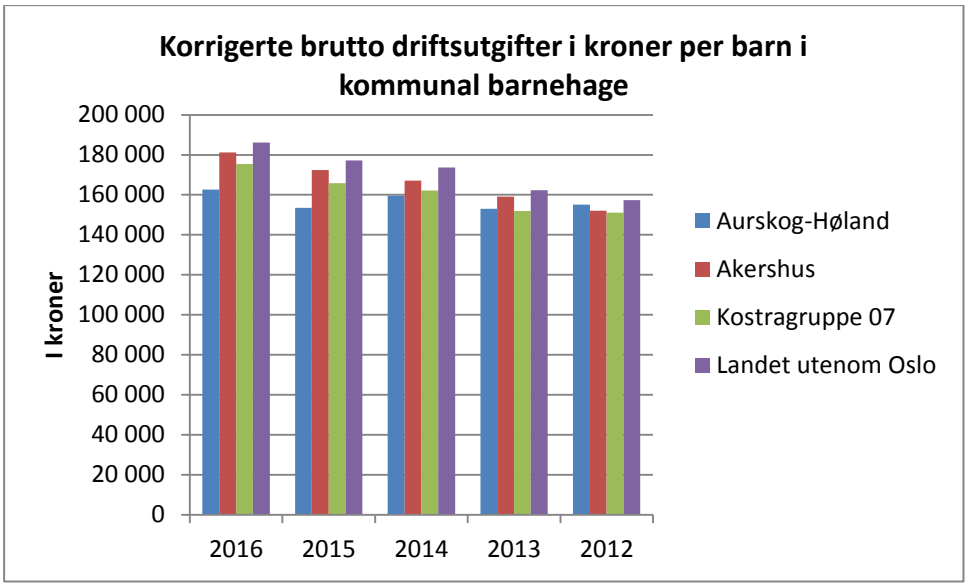

Aurskog-Høland kommune reduserte driftsutgifter i kroner per barn i kommunale barnehager fra 2014 til 2015, grunnet helårseffekten av endring i areal knyttet til omstillingsprosjektet. Som grafene viser, øker brutto driftsutgifter noe fra 2015 til 2016. Dette skyldes åpning av ny avdeling i Festningsåsen barnehage.

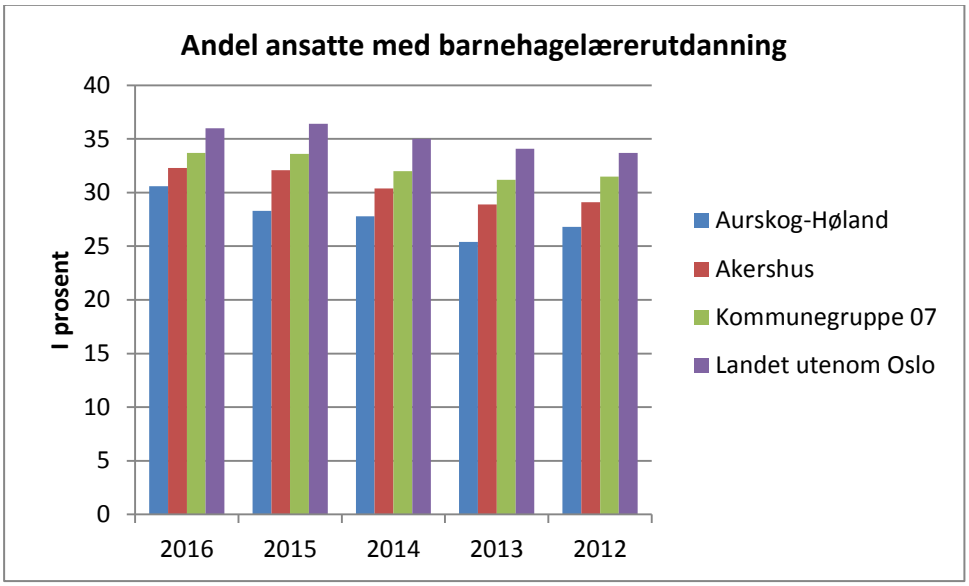

Andelen ansatte med barnehagelærerutdanning økte fra 28,3 % i 2015 til 30,6 % i 2016. Som grafene viser, har andelen gradvis økt fra 2013. Dette gjenspeiler blant annet kommunens satsing på videreutdanning.

Økonomi

I 2.tertialrapport varslet sektoren et merforbruk på cirka 1,2 millioner. Totalt har sektoren et merforbruk i 2016 på cirka 2 millioner. Dette skyldes i hovedsak flere utgifter i barnevernet enn hva som ble rapportert høsten 2016. I 2017 legges det opp til nye rutiner når det gjelder regnskapsoppfølging for barnevernet, og det vurderes om det er behov for en grundigere gjennomgang av tjenesten.

Drift

(i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto driftsutgifter	397 148	384 572	12 577	3,3
Brutto driftsinntekter	-77 618	-67 076	-10 542	15,7
Netto driftsutgifter	**319 530**	**317 496**	**2 034**	**0,6**

(utgifter med + og inntekter med -)

Investeringer

(i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto investeringsutgifter	3 966	3 350	616	18,4

Satsingsområder, mål og tiltak

Tverrfaglig samarbeid - Tidlig innsats

Mål

1. Alle virksomheter deltar aktivt i tverrfaglig samarbeid, og prioriterer tidlig innsats.
2. Samarbeidsmodellen «Sammen om barn» implementeres i alle virksomheter i kommunen.

Tiltak til mål 1

- Barneverntjenesten, Forebyggende tjenester og Pedagogisk utviklingstjeneste bidrar til å bygge kompetanse i barnehage, skole og hos hverandre.
- Lede og delta i: COS[2], Fortsatt Foreldre, SMIL[3], Bra mat, Zippys[4] venner i barneskolen, Alle har en psykisk helse og Drømmeskolen [5] i ungdomsskolen.
- Aurskog-Høland modellen brukes aktivt, og 3b-møter[6] gjennomføres etter behov.
- Nye retningslinjer for barselomsorg følges opp for å sikre et godt tilbud om tidlig hjemmebesøk.
- Videreutvikle forsterket helsestasjon, planlegge utvidelse av tilbudet til å gjelde barn fra 0-5 år.
- Tidlig innsats overfor barn med overvekt og fedme, gjennomføre Bra mat-kurs for foreldre og barn opp til 14 år.
- Hjemmebesøk av helsesøster til minst 75% av nyfødte.
- Iverksette rutiner for god overgang mellom helsestasjon og barnehage.
- Gjennom økt satsing på gruppevise tiltak skal skolehelsetjenesten rette innsatsen mot forebygging.

Status

Det er avholdt 12 3b-møter, COS[7]-kurs og Zippys [8]venner, samt fem nettverksmøter med

[2] Circle of security
[3] Styrket mestring i livet
[4] Program som fremmer psykisk helse og et godt psykososialt miljø på barnetrinnet.
[5] Helsefremmende og skoleomfattende program for å skape et godt læringsmiljø på ungdomstrinnet.

[6] 3b-møter er et trinn i Aurskog-Høland modellen som utløser tverrfaglige møter
[7] Circle og Security
[8] Program om psykisk helse utviklet av organisasjonen Voksne for barn

familier, barn og relevante instanser. Vårens SMIL-kurs for åtte elever og deres foresatte (i alt 12 samlinger) er gjennomført. De fire nye COS-instruktørene fra pedagogisk utviklingstjeneste og grunnskole er satt inn i kursrekken for skole-/barnehageåret 16/17.

Det er utdannet tre nye COS- instruktører fra familieteam, og en helsesøster som kan lede grupper.

Det er gjennomført to «Bra mat»[9]-kurs med til sammen 13 foreldre til 3.- og 8.-klassinger. Antall barselbesøk av jordmor ligger på cirka 27 %. Antall hjemmebesøk av helsesøster er cirka 95 %.

Ni familier får tilbud om samordnet hjelp fra forsterket helsestasjon. Det er for tiden 34 aktive saker i familieteamet. Det er stor grad av samarbeid rundt familiene, og de minste barna blir prioritert.

Helsestasjon og barnehage kontakter hverandre der det er spørsmål rundt barn ved oppstart i barnehage. Det innhentes samtykke fra foreldre.

Tiltak til mål 2

Samarbeidsmodellen «Sammen om barn» implementeres i alle virksomheter i kommunen.
Virksomhetsledere skal implementere modellen i egen virksomhet.

Status

Det er iverksatt en arena for tverrsektorielt arbeid, med sikte på blant annet implementering av modellen sammen om barn. Her holdes det jevnlige møter. Fylkesmannen og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har invitert kommunen til samlinger der vi har presentert modellen og arbeidet knyttet til denne.

Knytte profesjonene tettere sammen

Mål

Videreutvikle og videreføre utvalgte tiltak som sikrer tverrfaglig samarbeid om barn og unges oppvekst.

Tiltak

- Alle tiltakene i modellen «Sammen om barn» rapporteres til tverrfaglig koordinator hvert tertial.
- Videreutvikling av modellkommunearbeidet til å gjelde hele oppvekstløpet.
- Sikre tverrfaglig ledelse i sektoren.

Status

Familieteamet har et tverrfaglig inntaksmøte i samarbeid med barnevernstjenesten og pedagogisk utviklingstjeneste. Det gjennomføres felles personalmøter for Forebyggende tjenester, Pedagogisk utviklingstjeneste, Barnevern og rådhusansatte i barnehage. Lederne for PUT[10], Barnevern og forebyggende tjeneste planlegger og har ansvar for disse møtene i felleskap. Se også merknad om tverrsektoriell arena under mål 2 ovenfor. Prosjekt «Overgrep og grenser» er gjennomført på alle 9. trinn i kommunen, et samarbeid mellom skole, helsesøster og utekontakter.

Pedagogisk utviklingstjeneste skal bygge opp en robust tjeneste som kan gi et helhetlig tilbud til kommunens barnehager, skoler og innbyggere

Mål

- Systemrettet arbeid struktureres, synliggjøres og videreutvikles.
- Kontinuitet i tjenesten.

[9] Bra mat består av fem kurskvelder med helsesøstre, ernæringsfysiolog og fysioterapeut.

[10] PUT – pedagogisk utviklingstjeneste

Tiltak

- Definere rammene for hva systemrettet/systemisk arbeid dreier seg om.
- Synliggjøring av systemrettet arbeid (gjennom kompetanseplanen, på hjemmesiden, den enkelte registrerer sine systemrettede oppgaver).
- Veiledning, etterutdanning og videreutdanning for å øke spisskompetansen hos de ansatte i tjenesten.
- Utrede mulighet for pilotprosjekt hvor det settes av fast tid på skolen, så lærere kan reflektere over pedagogiske utfordringer sammen med PP-rådgiver.

Status

Pedagogisk utviklingstjeneste har utarbeidet rammer for systemrettet arbeid. Disse er tilgjengelige i internkontroll, og på kommunens hjemmeside. Oppgaver det jobbes systemrettet med registreres i eget skjema. Ansatte i Pedagogisk utviklingstjeneste bidrar med flere tiltak i nettverks- og kompetanseplan for skoleåret 16/17. Tjenesten har deltatt på felles faglig seminar med tema pedagogisk analyse og tiltakskjeder for bruk i sakkyndige vurderinger.

Mål

Kontinuitet i tjenesten.

Tiltak

- Få på plass veiledning for PP-rådgiverne.
- Rekruttering ved blant annet å profilere seg for studenter i utdanningsløpet.
- Utrede muligheter for å ta imot praksisstudenter.
- Vurdere våre rammebetingelser opp mot omkringliggende kommuner.

Status

Tjenesten har våren 2016 hatt en praksisstudent som har skrevet bacheloroppgave innenfor læringspsykologi.

Det er rekruttert PP-rådgivere, logoped og en tverrfaglig koordinator. På begge utlysninger hadde vi flere relevante søkere til stillingene. Tjenesten har våren 2016 hatt en praksisstudent som har skrevet bacheloroppgave innenfor læringspsykologi.

Utviklingsområde: Skolefritidsordningen (SFO)

Fremtidig utvikling av SFO

Mål

SFO har en årlig virksomhetsplan for oppfølging av den kommunale kvalitetsplanen.

Tiltak

- Lage en årsplan for den enkelte SFO, som synliggjør hovedområdene i kvalitetsplanen.
- Temakurs til ansatte i blant annet Zippys venner og voksenrollen.

Status

Årsplan er utarbeidet, og brukes i den enkelte SFO. Innføringskurs i Zippys venner ble gjennomført på planleggingsdag 2. januar 2017.

Utviklingsområde: Voksenopplæring

Vellykket integrering - Samarbeid på tvers av kommunegrensene - Utvide opplæringstilbudet

Mål

1. I samarbeid med NAV er det utviklet rutiner og tiltak som sikrer en optimal integrering av innvandrere.
2. I samarbeid med NAV/Flyktningetjenesten, andre kommunale sektorer og gjennom voksenopplæringssamarbeidet på Romerike er det utviklet rutiner og tiltak som sikrer en optimal integrering av innvandrere.

Tiltak til mål 1

- Utarbeide en rutinebeskrivelse for samarbeidet mellom voksenopplæringen og NAV.
- Tidlig avklaring og tett oppfølging av deltakerne i introduksjonsordningen, gjennom oppstartsmøter og jevnlige deltakersamtaler med kontaktlærer.
- Aktiv bruk av vurdering for læring og undervisningsorientert skoleledelse i opplæringen i norsk og samfunnskunnskap. Synliggjøres i halvårsplan for møter/utviklingsarbeid.

Status

Rutinebeskrivelse med ansvars- og arbeidsfordeling mellom voksenopplæringen og Flyktningetjenesten er utarbeidet og følges opp. Oppstartsmøter med nye deltakere avholdes rutinemessig, og det brukes en mal for samtalene. Halvårsplan for møter/utviklingsarbeid, også med flyktningetjenesten, er laget og føles opp.

Tiltak til mål 2

- Delta i og følge opp KS sitt *effektiviseringsnettverk for introduksjonsordningen,* som startet august/september 2015.
- Tidlig avklaring og tett oppfølging av deltakerne i introduksjonsordningen, gjennom oppstartsmøter og jevnlige deltakersamtaler med kontaktlærer. Ha gode muligheter for bruk av tolk, når nødvendig.
- Aktiv bruk av vurdering for læring og undervisningsorientert skoleledelse i opplæringen i norsk og samfunnskunnskap. Synliggjøres i halvårsplan for møter/utviklingsarbeid. Prioriteres som etterutdannings-/kompetansetiltak.

Status

I effektiviseringsnettverket er 4 av 5 samlinger avviklet. Nettverket ble avsluttet i september 2016. Tjenesteanalysen for introduksjons-ordningen er utarbeidet. Denne skal danne grunnlag for videre arbeid med/utvikling av flyktningearbeidet. Tidlig avklaring og tett oppfølging av deltakerne er implementert.

Utviklingsområde: Barnevern

Norges beste barnevern - Tidlig innsats - Kunnskap og kompetanse - Høy kvalitet på saksbehandlingen

Mål

1. Barnevernet tar i bruk de seks nasjonale kvalitetsmålene for å videreutvikle kvalitet i barnevernets tjenester og tiltak. Fokusområde for 2016 er brukermedvirkning. Undersøkelses-, tiltaks- og fosterhjemsgruppa skal gjennom sin saksbehandling sikre brukermedvirkning tilpasset barnets alder og utvikling, samt foreldre.
2. Utarbeide rutiner og internkontroll for å sikre forsvarlig praksis. Lovendring § 4-4 tredje og fjerde ledd (utvidet adgang til å pålegge hjelpetiltak).

Tiltak til mål 1

Undersøkelsesgruppa:

- Undersøkelsesgruppa skal ha brukermedvirkning som eget punkt på undersøkelsesplanen, slik at foreldre og barn blir forklart hva brukermedvirkning betyr.
- Alle på undersøkelsesgruppa skal gjennomføre barnesamtale med alle barn, for å sikre brukermedvirkning.
- Barn og foreldre skal aktivt delta i utforming av sin tiltaksplan.

Tiltaksgruppa:

- Alle skal gjennomføre opplæring i EuroADAD [11]– samtaleverktøy for å sikre brukermedvirkning for ungdom.

[11] EuroADAD gir et sammensatt bilde av ungdommers livssituasjon. Syv livsområder analyseres hver for seg, og vurderes i forhold til rapporterte problemer og behov for hjelp.

- Barn og foreldre skal aktivt delta i utforming av sin tiltaksplan.
- Barn og foreldre skal aktivt delta i evalueringen av sin tiltaksplan.

Fosterhjemsgruppa:
- Alle barn under omsorg av barneverntjenesten skal bli hørt i beslutningsprosesser som angår egen situasjon, og skal gis mulighet til å påvirke egen situasjon generelt.
- Man skal snakke med/observere alle barn under omsorg minimum fire ganger i året.
- Biologiske foreldre med barn under omsorg av barnverntjenesten skal være kjent med barnets situasjon, og gi uttrykk for egne oppfatninger om hvordan man kan arbeide til felles beste for barnet.

Tiltak til mål 2

- Barneverntjenesten gjennomfører fagdag med juristene[12] i forhold til lovendringer, for å få forståelse for hvilke konsekvenser dette medfører.
- Lage en oversikt over hvilke endringer dette vil medføre for barneverntjenesten og samarbeidspartnere.
- Lovendringen vil påvirke ressursteamets mandat. Videreutvikle ressursteamet i samsvar med lovendringen.
    - Utarbeidet oversikt med beskrivelse av endrede rutiner og arbeidsformer.
    - Endret mandat/oppdragsbeskrivelse for ressursteamet.

Status

Barneverntjenesten har jobbet med brukermedvirkning på sine fagmøter, og dette etterspørres i arbeidet med saker. Barnesamtalen gjennomføres i alle saker. Barn og foreldre deltar i utforming av egen tiltaksplan. Brukerundersøkelse ikke gjennomført i 2. tertial. Man har hatt samtale med alle barn med i 2. tertial. Felles fagdag med juristene er gjennomført. Arbeid med å videreutvikle ressursteamet (samarbeid mellom Fet, Sørum og Aurskog-Høland) er i gang.

[12] Barnevernssamarbeidet mellom Fet, Sørum og Aurskog-Høland har ansatt jurister.

Utviklingsområde: Rekruttering og kompetanseutvikling

Framstå som en attraktiv arbeidsgiver – Bygge et godt omdømme

Mål

Kommunen arbeider tett opp mot utdanningsinstitusjonene for å markere seg blant studentene.

Følgende tiltak er gjennomført

- Kommunen har seks ABLU studenter (arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning).
- 15 assistenter (fast ansatte med fem års barnehagepraksis) avsluttet eksamen i 2016.

Status

Kommunen har søkt og fått innvilget midler til å starte en ny klasse i samarbeid med Bjørkelangen VGS. Høsten 2016 var det tilsammen 20 elever fra Sørum og Aurskog-Høland kommune. Fem studenter fra Høgskolen i Oslo og Akershus har vært i praksis i våre barnehager, og fire studenter fra Høgskolen i Hedmark (barnehagelærer-utdanning, samt en student fra Høgskolen i Oslo og Akershus, vernepleierutdanning). Seks styrere er i gang med styrerutdanning. Forebyggende tjeneste tar i mot en helsesøsterstudent per år. Legestudenter har noen praksisdager på helsestasjonen og i jordmortjenesten. Det er ansatt vikarer fra søkerlisten til faste helsesøsterstillinger. Dette er søkere under utdanning, og et viktig tiltak i forhold til rekruttering. Barnevernet har tatt imot student som studerer familieterapi, slik at denne får erfaring med familiearbeid.

Utviklingsområde: Barnehage

Tilbudet - Kompetanse og ledelse - Kapasitet og struktur - Rollen som myndighet og eier

Mål

1. Ta i bruk Kari Lamers rammeprogram: «Du og jeg og vi to», for å fremme barns sosiale kompetanse.
2. Barnehagene har tydelige virksomhetsledere som er tett på personalet i det pedagogiske utviklingsarbeidet.

Tiltak til mål 1

- Prosjektplaner utarbeides for hver barnehage, med frist for implementering 01.08.2016.
- Prosjektgruppe skal nedsettes i hver barnehage – ledet av prosjektleder (styrer).
- Personalet gjør seg kjent med rammeprogrammet – teoribok, håndbok og temahefte.

Tiltak til mål 2

- Utarbeide felles definisjon av «ønsket praksis» i den enkelte barnehage – på bakgrunn av utarbeidet kjennetegn på god praksis – «Fra ord til handling…».
- Systematiske observasjoner – barnehagevandring.
- Skape arena for tilbakemeldinger.
- Felles møtedager i alle barnehager.
- Kjennetegn på god ledelse skal etterleves, og for styrer er dette å:
- Tydeliggjøre sammenheng mellom rammeplan, kommunale planer, nyere forskning, teori og ønsket praksis.
- Skape et klima for kritisk blikk på egen praksis, der forandring og forbedring kan finne sted.
- Inspirere barnehagelærer til å være tydelige ledere i det pedagogiske arbeidet.
- Kjennetegn på god ledelse skal etterleves, og for pedagogiske ledere er dette å:
- Være er tydelige faglig leder i det pedagogiske arbeidet.
- Vise mot og åpenhet til å lede andre, og skape en kultur for kritisk blikk på egen praksis.
- Ha oversikt, og kunne styre utvikling av sin avdeling og av barnehagen som helhet.

Status

Kommunalsjef og barnehagesjef har våren 2016 gjennomført barnehagebesøk, som et ledd i å utvikle kvaliteten i kommunens barnehager. Prosjektgrupper er nedsatt, og det er utarbeidet prosjektplaner knyttet til Kari Lamer i alle barnehagene. Det er utarbeidet leseplan, og ansatte har satt seg inn i Kari Lamers teorihåndbok. Det er utarbeidet kriterier for «ønsket pedagogisk praksis» i alle barnehager. Skjemaet «Fra ord til handling» blir benyttet i medarbeidersamtaler der ansatte setter egne mål for sin utvikling av praksis. Styrere har barnehagevandring og ledersamtaler med pedagogiske ledere hver 6. uke.

Utviklingsområde: Grunnskole

Den kompetente elev - Det engasjerte hjemmet - Den profesjonelle læreren - Den pedagogiske skolelederen - Den tydelige skoleeieren - Ressursbruk i grunnskolen

Mål

Alle elever i Aurskog-Høland kommune skal oppleve et inkluderende og utviklende læringsmiljø, som legger til rette for kognitiv, praktisk, sosial og emosjonell læring.

Tiltak

Skoleeier

- Når Kunnskapsdepartementet har avklart videre arbeid med Ludvigsen-utvalgets rapport (NOU 2015:8 Fremtidens skole), er dette grunnlaget for å utarbeide en

standard for elevenes kompetanse i Aurskog-Høland.

Skolene

- Alle skolene har utarbeidet lokale læreplaner der VFL og grunnleggende ferdigheter er sentrale punkt.
- Alle skolene har utarbeidet handlingsplan mot krenkende atferd og mobbing (planene driftes).
- Skoleledere viderefører arbeidet med undervisningsorientert skoleledelse, og har ut fra dette et system for oppfølging av pedagogisk praksis i klasserommet.

Status

Kunnskapsdepartementet offentliggjorde 15. april 2016 Stortingsmelding 28: Fag – Fordypning – Forståelse – En fornyelse av Kunnskapsløftet. Her foreslås det å fornye fagene i skolen for å gi mer dybdelæring og bedre forståelse, og skolens dannelsesoppdrag skal gis tydeligere plass i skolen.

Skoleeier fortsetter prosessen knyttet til nasjonalt veilederkorps, som er i gang med sitt arbeid i kommunen. Sammen med skolene og skoleeiere i 3+3 gjennomføres det opplæring i endrings- og implementeringsledelse. Våren 2016 ble det gjennomført skolebesøk til alle skoler. Komiteleder for oppvekst og utdanning deltok. Det er i etterkant av besøket sendt oppfølgingsbrev til skolene. Lokalt arbeid med læreplaner er i gang. Dette arbeidet forsterkes i samarbeidet med nasjonalt veilederkorps. System for oppfølging av pedagogisk praksis utvikles i tråd med prosessen knyttet til nasjonalt veilederkorps og Ungdomstrinn i utvikling. Handlingsplan mot krenkende adferd og mobbing er utarbeidet på hver skole, og er i bruk.

Sektor: Helse og rehabilitering

2016 var året da kommunen opprettet prosjekt for innføring av hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi, og byggeprosjektene Helsehuset og Myrvang ble videreført i samarbeid med prosjektkontoret.

Året 2016 har som året før vært preget av systematisk kvalitetsutviklingsarbeid i de ulike avdelinger i sektoren, for å oppfylle myndighetskrav i tjenestene, og for å nå vedtatte mål i økonomiplanen.

Sykehjemstjenesten startet i januar opp med to kommunale akutte døgnsenger på Bjørkelangen sykehjem.

I ulike tjenesteområder ble det innført bonusbetaling for ansatte som påtok seg ekstra helgearbeid i forbindelse med sommerferieavvikling. Evaluering viser at dette sikret kontinuitet og opprettholdelse av kvalitet i ferieavviklingen. Sykehjemstjenesten startet i januar opp med to kommunale akutte døgnsenger på Bjørkelangen sykehjem. Sektoren har startetinnføring av velferdsteknologi.

Prosjektet skal fortløpende innføre ny velferdsteknologi der det bidrar til økt kvalitet, effektivitet, trygghet og verdighet i tjenestene, samt styrker den enkeltes mestringsevne.

I tjenesteområdet hjemmeboende og rehabilitering har man i 2016 startet opp med å innføre hverdagsrehabilitering som metode. Prosjektet skal først innføres i hjemmetjenesten, før metoden skal tilpasses og innføres i andre tjenesteområder, som psykisk helse og avhengighet, sykehjem og tjenesteområdet til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

I sykehjemstjenesten og tjenesteområdet hjemmeboende og rehabilitering har det fra oppstart deltatt 48 ansatte på kompetanseutvikling i kursrekken Demensomsorgen ABC.

Sektor Helse og rehabilitering har i samarbeid med kommunens prosjektkontor videreført byggeprosjektene Helsehuset og Myrvang.

Kommunens Tjenestekontor har i 2016 fått bygget om sine lokaler. Kontoret saksbehandler nå samtlige søknader om helse- og omsorgstjenester, med unntak av psykisk helse til barn og rustjenester som utøves av NAV.

I 2016 har Tjenestekontoret behandlet 2051 søknader om helse- og omsorgtjenester, og 145 søknader om parkeringstillatelse for forflytningshemmede.

2051 søknader

Tjenestekontoret i kommunen behandlet 2051 søknader om helse- og omsorgstjenester i 2016.

KOSTRA

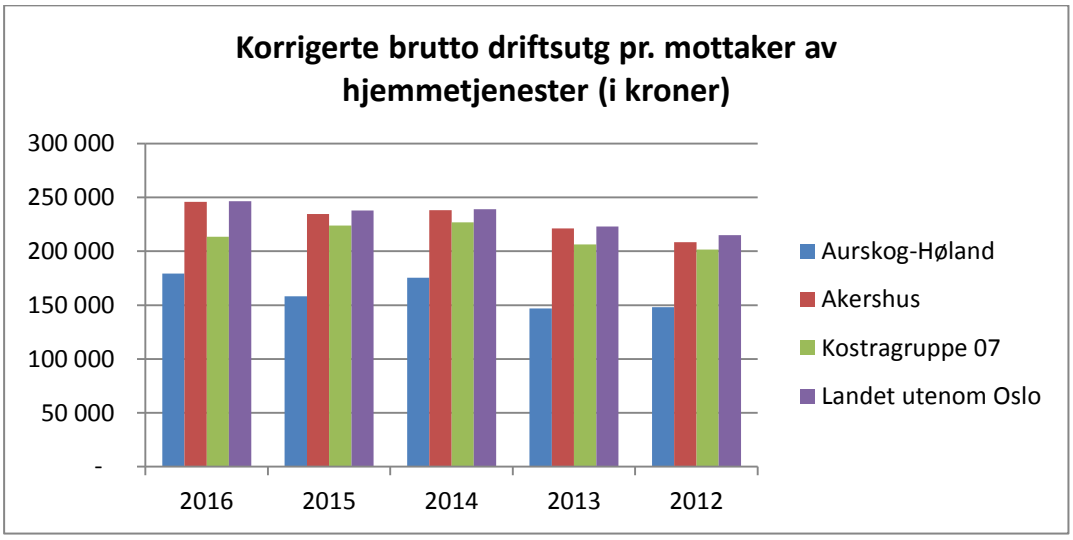

Korrigerte brutto driftsutgifter per mottaker av hjemmetjenester i 2016 var 179.262 kroner for Aurskog-Høland kommune. Akershus, Kostragruppe 07 og landet utenom Oslo har henholdsvis 37 %, 19 % og 37 % høyere korrigerte brutto driftsutgifter per mottaker av hjemmetjenester.

Indikatoren viser driftsutgiftene inkludert avskrivninger ved egen tjenesteproduksjon korrigert for dobbeltføringer som skyldes viderefordeling av utgifter/internkjøp mv. per hjemmetjenestebruker. Indikatoren viser dermed enhetskostnadene eller produktiviteten ved den aktuelle tjenesten.

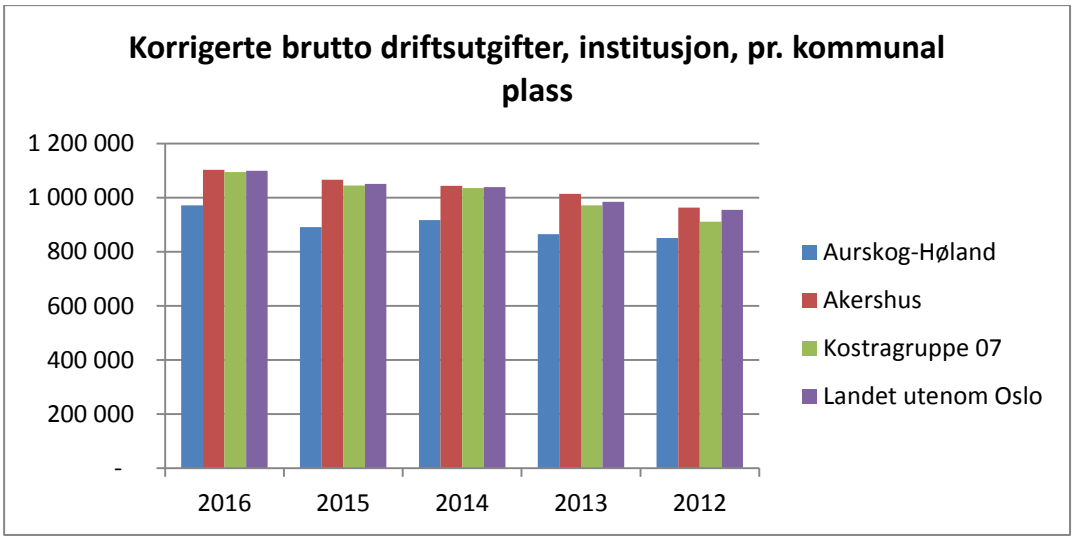

Korrigerte brutto driftsutgifter per kommunal plass på institusjon i 2016 var 972.047 kroner for Aurskog-Høland kommune. Akershus, kostragruppe 07 og landet utenom Oslo hadde 13 % høyere korrigerte brutto driftsutgifter per kommunale institusjonsplass. Indikatoren viser driftsutgifter i kroner, inkludert avskrivninger ved egen tjenesteproduksjon korrigert for viderefordeling av utgifter/internkjøp per plass registrert ved utgangen av året i institusjoner med kommunal drift. Indikatoren viser dermed enhetskostnadene eller produktiviteten ved tjenesten.

Økonomi

Sektoren har et samlet merforbruk på 7,9 millioner kroner. Merforbruket er i hovedsak knyttet til NAV og sykehjemstjenesten. NAV har fortsatt et merforbruk på økonomisk sosialhjelp. NAV har mottatt økte tilskudd fra staten på grunn av økt bosetting av flyktninger, som avhjelper noe på resultatet.

Det er foretatt en gjennomgang og analyse av årsaker til økningen i økonomisk sosialhjelp. På bakgrunn av denne tjenestegjennomgangen er det besluttet å igangsette et kommunalt aktivitetstiltak/ Jobbsenter for å få flere i arbeid og aktivitet. Videre er det besluttet å trekke rustjenesten og flyktningetjenesten ut fra NAV.

Sykehjemstjenestens merforbruk er primært knyttet til vikartjenester, og innkjøp av matvarer. I tillegg har det vært et merforbruk i tjenesteområdet nedsatt funksjonsevne, knyttet til brukerstyrt personlig assistent-ordningen (BPA).

Drift

(i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto driftsutgifter	355 993	329 972	26 020	7,9
Brutto driftsinntekter	-57 261	-39 118	-18 143	46,4
Netto driftsutgifter	**298 732**	**290 854**	**7 878**	**2,7**

(utgifter med + og inntekter med -)

Investeringer

(i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto investeringsutgifter	2 436	4 736	-2 300	-48,5

Satsingsområder, mål og tiltak

Utviklingsområde: Hjemmeboende og rehabilitering

Sette brukere i stand til å mestre eget liv, BEON-prinsippet

Mål

Hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring er innført som arbeidsmetode.

Tiltak

- Opprette tverrfaglig prosjekt for hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring i hjemmetjenesten.
- Utarbeide plan for innføring av hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring i hjemmetjenesten.
- Innføre arbeidsmetode for hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring i minimum ett hjemmetjenestedistrikt 2016.
- Tjenestekontoret tildeler tjenester som bygger opp under hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring.

Status

Det er ansatt prosjektleder, samt tre koordinerende sykepleiere for innføring av hverdagsrehabilitering. Prosjektplan er

utarbeidet og pilot gjennomføres i ett hjemmetjenestedistrikt våren 2017.

Mål

Tjenesteområdet skal innføre ny velferdsteknologi der det bidrar til økt kvalitet, effektivitet, trygghet og verdighet i tjenestene, samt styrker den enkeltes mestringsevne.

Tiltak

- Videreføre prosjekt nødnett i hjemmetjenesten, psykisk helse, rus og legevakt.
- Kjøpe inn, montere og ta i bruk digitalt låssystem hos brukere i hjemmetjenesten som har innvilget trygghetsalarm.

Status

26 nødradioer er i daglig bruk i hjemmetjenesten og ved legevakten. Sektoren har omdisponert 50 % stillingsbrøk til prosjektleder for innføring av velferdsteknologi. 200 elektroniske dørlåser er innkjøpt, og skal monteres i 2017, videre testes robotstøvsugere ut hos brukere.

Mål

Tjenestene tilrettelegger for at brukere kan delta i aktiviteter som fremmer helse, læring, trivsel og overgang til arbeid.

Tiltak

- Hjemmetjenesten deltar i forskningsprosjekt som innebærer legemiddelgjennomgang av brukere som er 70 år eller eldre, og som har foreskrevet syv medikamenter eller mer. Prosjektet ledes fra Universitetet i Oslo.
- Iverksette ny organisering og drift ved dagsentertilbudet til eldre etter helsefremmende metoder.
- Tjenestekontoret informerer om lavterskeltilbud som seniorsenter, dagsenter og styrke og balansegrupper, videre tildeles tjenester etter beste effektive omsorgsnivå, såkalt omsorgstrapp.
- En ansatt fra hvert hjemmetjenestedistrikt opplæres til å bli «superbruker» for testing SPPB (test for å måle styrke og balanse) i regi av den nasjonale pasientsikkerhetskampanjen «i trygge hender».
- Videreføre fysioterapitilbudet til premature barn, og evaluere effekten av tiltaket i 2016.
- GLAD-prosjektet med Bra mat-kurs med økende fokus på aktivitet, hvor fysioterapeut skal være en av to kursledere.

Status

Forskningsprosjektet holder fremdrift og videreføres i 2017. Ny administrativ organisering av dagsentertjenesten til eldre er gjennomført. Høsten 2016 ble det gjort forsøk med løpende aktivitetsplaner og funksjonsgrupper/aktivitetsgrupper i tjenesten. Dette etableres som fast ordning fra 2017.

Testing av styrke og balanse videreføres i prosjekt hverdagsrehabilitering.

Fysioterapeut deltar sammen med helsesøster på konsultasjoner for prematurfødte, nå som permanent ordning og Bra mat-kurs tilbys nå med tverrfaglig kompetanse.

Utviklingsområde: Sykehjem

Utvikle en kultur for å jobbe helsefremmende og forebyggende - Samarbeid med pårørende og frivillige

Mål

Tjenesten tilrettelegger for at brukere kan delta i aktiviteter som fremmer helse, læring og trivsel.

Tiltak

- Innføre arbeidsmetode for å sikre at den enkelte bruker opprettholder/forbedrer sitt funksjonsnivå.
- Utarbeide individuelle tiltaksplaner for opprettholdelse eller forbedring av funksjonsnivå ut fra medisinsk tilstand.

Status

Samtlige brukere med langtidsopphold har fått utarbeidet individuell ernærings-, aktivitets- og pleieplan. Det er utarbeidet aktivitetsplaner for samtlige sykehjem, og disse er tilgjengelige på kommunens hjemmesider.

Mål

Tjenestene har et systematisert samarbeid med pårørende og frivillige.

Tiltak

- Tjenestekontoret kartlegger og dokumenterer hvem som er brukers nærmeste pårørende eller verge i saksbehandlingsperioden.
- Utvikle rutine for systematisert samarbeid med pårørende og frivillige.
- Utarbeide funksjonsbeskrivelse for avdelingens kontaktperson for frivillighet.
- Frivillighetskontakt ved Avdeling 1, Bjørkelangen sykehjem, skal opprettholde og rekruttere nye frivillige i videre arbeid med å tilby aktivitetstilbud til brukere med langtidsplass.
- Utarbeide rutiner for etterlattesamtale med pårørende etter dødsfall.

Status

Rutine for kartlegging og dokumentasjon av nærmeste pårørende eller verge i saksbehandlingen er iverksatt. Det er stor frivillig innsats inn mot kommunens sykehjem, men det er lokale forskjeller i den frivillige innsatsen.

“Ved Hemnes sykehjem er det kjøpt inn sykler med sittevogn, for at pasienter skal komme seg rundt i nærmiljøet.

Røde Kors besøkstjeneste, besøkshund, besøk fra barnehage og hyggekvelder i regi av støtteforeningene er gode eksempler på frivillighet ved kommunens sykehjem. Ved Hemnes sykehjem har det i 2016 blitt kjøpt inn sykler med sittevogn for at pasienter skal komme seg rundt i lokalmiljøet. Det er utnevnt kontaktperson for frivillighet i alle avdelinger, og arbeidet med å systematisere frivilligarbeidet i sykehjemstjenesten vil fortsette i 2017.

For enda bedre samarbeid med pårørende er det gjennomført fellesmøte med pårørende ved flere av kommunens sykehjem i 2016. Pårørende blir tilbudt samtale i etterkant av dødsfall, og det arbeides med å utarbeide skriftlig rutine alle avdelinger.

Mål

Innen 2020 skal sykehjemmene, via sentralkjøkkenet, ha et forbruk av økologisk mat på 15 %.

Tiltak

- Utarbeide handlingsplan for økt bruk av økologisk mat.
- Øke fokus på økologisk mat ved reforhandling av leverandører av matvarer.

Status

Arbeidet med å utvikle en handlingsplan for økt bruk av økologisk mat er videreført gjennom 2016. Andel økologisk mat har økt fra 3,5 % i 2014 til 6 % ved årsskiftet 2016/2017. Sentralkjøkkenet opplever det som en utfordring å nå målet om 15 %

økologisk mat. Det produseres cirka 6 % økologisk varer i Norge[13], noe som er med på å synliggjøre problematikken.

Mål

Næringsinnholdet i maten som produseres i sentralkjøkkenet er tilpasset brukergruppen.

- Innføre nytt ernæringsprogram ved sentralkjøkkenet, som sikrer merking av næringsinnhold i maten som er produsert.
- Lage billedserie av middagsretter til bruk ved de ulike sykehjem, for å sikre estetikken ved matservering.
- Iverksette og implementere nytt internkontrollsystem for matservering (IK-mat).

Status

Nytt ernæringsprogram er installert, og implementering pågår fortløpende. Det er også tatt i bruk et internkontrollsystem på sentralkjøkkenet. Arbeidet med å lage billedserie av middagsretter er startet opp, i samarbeid med ernæringsfysiolog. Arbeidet vil fortsette i 2017.

Utviklingsområde: Nedsatt funksjonsevne

Behov for boliger - Dagaktivitetstilbud

Mål

Boveiledertjenesten har utvidet kapasitet innenfor ulike bo- og avlastningstilbud, basert på utredning av fremtidig behov.

Tiltak

- Gjennomføre prosjekt for etablering av nytt bo- og avlastningstilbud.
- Kartlegge behov for bistand innenfor de aktuelle brukergrupper.
- Vurdere boveiledertjenestens kapasitet og organisering.

Status

Med bakgrunn i dialogmøter med brukere og pårørende, er det identifisert behov for etablering av ti nye leiligheter. Videre skal det etableres avlastningsenhet, samt aktivitetshus for 15 heltidsplasser på Myrvang.

Det er gjennomført kartlegging av forventet behov for tjenester til brukergruppene, og det er gjennomført en vurdering av kapasitet og organisering av kommunens samlede boveiledertjeneste. Det er under ledelse fra prosjektkontoret utført skisse- og forprosjekt av Myrvang i 2016.

Mål

Tjenestene tilrettelegger for at brukere kan delta i aktiviteter som fremmer helse, læring, trivsel og overgang til arbeid.

Tiltak

Opprette dagaktivitetstilbud for brukere uten restarbeidsevne.

Status

Kommunalt dagaktivitetstilbud er opprettet, og driftes av Jobberiet inntil Myrvang er etablert.

Mål

Brukere av tjenesten brukerstyrt personlig assistanse (BPA) gis mulighet til å velge leverandør.

Tiltak

Å gi brukere med BPA- ordning mulighet til å velge utførelse av tjeneste fra private leverandører. Dette er et samarbeid mellom Sørum, Fet og Skedsmo kommune.

Status

Arbeidet er utført, og konsesjonen ble utlyst i november 2016.

[13] Riksrevisjonen i sin rapport av 2015.

Utviklingsområde: Psykisk helse

Økt fokus på mestring

Mål
Tjenestene tilrettelegger for at brukere kan delta i aktiviteter som fremmer helse, læring, trivsel og overgang til arbeid.

Tiltak
Gi tilbud om kurs i gruppe for depresjonsmestring (KiD).

Status
To psykiatriske sykepleiere har gjennomført instruktørutdanning i KiD. Kurs startes opp i 2017.

Mål
Det gis tilbud om gjennomgangsboliger til brukere innenfor området psykisk helse og rus.

Tiltak
- Utarbeide ny rutine for saksbehandling og tildeling av gjennomgangsboliger, med anbefalt botid for brukere innen psykisk helse og rus.
- Vedtak om gjennomgangsbolig utformes med mål om fremtidig evne til å bo i selvstendig bolig.
- Husbankens låne- og tilskuddsordning brukes aktivt for at leietakere i kommunale boliger kan skaffe seg egen bolig.

Status
Tjenesten har valgt å ikke fokusere på mål om gjennomgangsboliger.

Området bør kartlegges og vurderes godt, og bør svares ut under rullering av boligsosial handlingsplan.

Utviklingsområde: NAV

Arbeidsrettet brukeroppfølging - Samordnet arbeid overfor rusavhengige - Boligsosialt arbeid

Mål
Tjenestene tilrettelegger for at brukere kan delta i aktiviteter som fremmer helse, læring, trivsel og overgang til arbeid, og andelen passive stønadsmottakere i NAV er redusert ved at flere kommer i arbeid og aktivitet.

Tiltak
- Det opprettes flere kommunale tiltaksplasser.
- Samarbeid om de kommunale tiltaksplassene systematiseres.
- Videreutvikle ungdomsteam og Jobbhus.
- Sette vilkår om arbeidsrettet aktivitet for mottakere av økonomisk stønad, jfr. endring i § 20 i Lov om sosiale tjenester i NAV.
- Sørge for at brukere får relevant råd og veiledning, med mål om å bli selvhjulpen, jfr. § 17 i Lov om sosiale tjenester i NAV.

Status
Kommunale virksomheter og privat næringsliv tar imot personer på arbeidstrening, og en del av arbeidssøkerne har fått arbeidsavtale etter en periode med arbeidstrening. Videre har direkteformidling av arbeidssøkere økt.

Den varslede lovendringen om aktivitetsplikt trådte i kraft først fra januar 2017. NAV Aurskog-Høland har likevel stilt vilkår etter gjeldende § 20 i Lov om sosiale tjenester i NAV for unge stønadsmottakere i hele 2016.

Det er cirka 100 personer som til enhver tid har løpende saker i forhold til økonomisk rådgivning etter § 17 i Lov om sosiale tjenester i NAV. I 2016 er det registrert 64 nye saker.

Mål

Flyktninger skal komme i arbeid eller videre i et utdanningsløp etter det toårige introduksjonsprogrammet.

Tiltak

- Tilby gjennomgangsboliger og bidra til at flyktninger kan leie/kjøpe egen bolig.
- Husbankens låne- og tilskuddsordning brukes aktivt for at leietakere i kommunale boliger skaffer seg egen bolig.
- Benytte behovs- og arbeidsevnevurderinger for noen av deltakerne i introduksjons-ordningen på et tidligere tidspunkt enn i dag.
- Benytte arbeidsrettede tiltak som en del av deltakerens introduksjonsprogram der dette er hensiktsmessig.

Status

Samtlige flyktninger og familiegjenforente som ble bosatt i kommunen i 2016, fikk enten tildelt kommunal bolig eller bolig fremskaffet i det private markedet. Det ble bosatt 26 flyktninger, og 18 personer kom på familiegjenforening i løpet av 2016. I 2016 mottok to leietakere i kommunale boliger startlån eller forhåndstilsagn om lån.

Utviklingsområde: Konsekvenser av samhandlingsreformen

Forsterkede og nye ansvarsområder - Helsehus

Mål

Det er etablert helsehus med tjenestetilbud som bidrar til behandling, forebygging og helsefremming.

Tiltak

- Sektor Helse og rehabilitering deltar med en representant i prosjektkontorets prosjektgruppe for helsehuset.
- Etablere prosjekt for å ta i bruk modeller for tverrfaglig samarbeid, med fokus på læring, mestring og friskliv i de tjenester som skal lokaliseres i helsehuset.

Status

Helse og rehabilitering er representert med en representant i prosjektgruppen for helsehuset. Prosjektet for å ta i bruk modeller for tverrfaglig samarbeid er overført til 2017.

Mål

Kommunen mottar alle utskrivningsklare pasienter på dagen fra utskrivende sykehus.

Tiltak

- Sikre effektiv forvaltning av sykehjemsplasser.
- Opprettholder tjenestetilbud som sikrer forsvarlig mottak av pasienter fra sykehus.

Status

Det har i 2016 vært noe redusert kapasitet på korttidsplasser, og kommunen har måttet betale for til sammen ni overliggerdøgn.

Utviklingsområde: Modeller for tverrfaglig samarbeid

Tverrfaglig samarbeid - Brukere med langvarige og sammensatte behov

Mål

Tjenestekontoret sikrer likhet i tildeling av tjenester, basert på vurdering av brukernes behov.

Tiltak

Resterende saksbehandling av tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven overføres til Tjenestekontoret.

Status

I løpet av 1. tertial 2016 ble all saksbehandling av tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven overført til Tjenestekontoret (kun med unntak av psykisk helsetjeneste til barn, som saksbehandles i sektor Oppvekst og utdanning).

Mål

Samhandling mellom avdeling for psykisk helse ved Linåkerveien, hjemmetjenesten og rustjenesten i NAV sikrer helhetlige pasientforløp for brukergruppen.

Tiltak

- Utarbeide rutiner for samhandling mellom avdelinger som yter tjenester til brukergruppen.
- Organisere tjenester til brukere av psykisk helse og rus, som bidrar til helhetlige pasientforløp.
- Koordinerende enhet vurderer om brukere med behov for sammensatte tjenstester fyller vilkår for å få utarbeidet Individuell Plan (IP) og/eller få tildelt koordinator.

Status

Utarbeidelse av rutiner på systemnivå er påbegynt, og arbeidet overføres til prosjektet som skal samorganisere tjenestene psykisk helse og rus. Tjenestekontoret oppfyller myndighetskrav som koordinerende enhet. Rutiner er utarbeidet og iverksatt i sektor Helse og rehabilitering og sektor Oppvekst og utdanning.

Utviklingsområde: Rekruttering og kompetanseutvikling

Planmessig bruk og utvikling av kompetanse - Være en attraktiv arbeidsgiver - Samarbeid med utdanningsinstitusjoner og/eller forskningsmiljø

Mål

Det er planmessig bruk og utvikling av ansattes kompetanse.

Tiltak

- Ta i bruk kompetanseplan som verktøy.
- Søke om kompetansemidler fra Fylkesmannen.
- Bidra til å etablere nye samarbeidsprosjekter for kompetanseutvikling med høgskoler og universitet.
- Forplikte ledere til å orientere om forskningsnytt på avdelingsmøter og andre samlinger med sine medarbeidere.
- Stimulere til etter- og videreutdanning hos ansatte.
- Tilrettelegge for at 2-3 ledere gjennomfører videreutdanning i ledelse.
- Videreføre demensomsorgens ABC som fast rullerende ordning som fast rullerende ordning.
- Tydeliggjøre ansettelseskrav ved stillingsutlysninger.

Status

Det er utarbeidet kompetanseplan på systemnivå for sektor Helse og rehabilitering for perioden 2015-2018. Tjenesteområdene jobber nå med å utarbeide kompetanseplan på individnivå. Det ble i 2016 mottatt kompetanse- og innovasjonsmidler fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus, på henholdsvis 570.000 kroner og 700.000 kroner. Det rapporteres om et økende antall ansatte i de ulike tjenestene som starter opp med etter- eller videreutdanning. Eksempler på dette er fysioterapi til eldre, og sykepleie til syke eldre. I tillegg er det to avdelingsledere som tar videreutdanning i ledelse. Demensomsorgens ABC er videreført som fast ordning, og kurs pågår for 16 ansatte fra tjenesteområde sykehjem og hjemmeboende og rehabilitering. Det er fortløpende kontakt mellom kommunen og høgskoler og universitet, hvor man ser på mulige samarbeidsprosjekter. Ledergruppa i NAV Aurskog-Høland deltar i lederutviklingsprogrammet PULS, som omfatter hele NAV, og styres fra Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Sektor: Teknisk drift og kultur

I 2016 har virksomhetene i sektoren jobbet godt innen egne områder, og samarbeidet godt med resten av organisasjonen.

Kommunalteknisk drift (KTD)

Avfallsbehandling

All renovasjon og innsamling av avfall ble gjennomført av Romerike avfallsforedling IKS (ROAF). Miljøstasjonene ble nedlagt 1.1.2016, og revet i løpet av januar/februar. Denne prosessen ble gjennomført uten store problemer med forsøpling på områdene i etterkant. Prosessen med utrullering av nye dunker til innsamling av glass og metall ble utført høsten 2016, og endring i tømmerutiner ble løst på en god måte. Det er beholdt en sentral tømmestasjon for glass og metall i hver av kommunens største tettsteder. Kommunens avfall blir nå sortert og gjenvunnet etter nasjonal målsetting.

Nedlagt avfallsdeponi ble godkjent av Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) i mars 2013, og er over i etterdriftsfasen. Det har blitt utført enkle forbedringer av overdekningen på deponiet også i 2016. Sigevannsanlegget gir gode renseresultater, men har hatt noen driftsproblemer igjennom året.

ROAF hadde driften av dette gjennom en avtale med kommunen. Fra november overtok KTD ansvaret og driften av sigevanns-renseanlegget, for å ha bedre kontroll på anlegget som en del av etterdriften av deponiet.

“Aurskog-Høland er første kommune i ROAF som samler inn glass og metall på husstandsnivå.

Vannforsyning

Ledningsnettet hadde i 2016 en lekkasjeprosent på cirka 30,5 **%** (Store Langsjø Vannverk), noe som er en forbedring på cirka 3,5 % fra 2015. Det ble i 2016 skiftet ut 1977 meter vannledning, dette tilsvarer en utskiftingstakt på 0,5 %. Med jevne mellomrom kommer vi også over ledningsstrekk som er i drift, men som kan kobles ut fordi det er lagt nytt.

I 2016 ble det koblet ut 1760 meter asbestsementledninger, og 580 meter grå støpejernsledninger. Disse utkoblingene har også god effekt på lekkasjereduksjons-arbeidet. I juni ble det gjennomført spyling av ledningsnettet fra Bjørkelangen og sydover. I september ble trykkøkningsstasjonen «VP 253 Haugrimskroken» rehabilitert.

Administrativt har både vann og avløp hatt mye arbeid i forhold til private utbygginger, og de kommunale byggeprosjektene. Det ble utarbeidet ny Hovedplan for vann og avløp 2017-2028, med tilhørende tiltaksplan. Planen ble i sin helhet produsert av kommunalteknisk drift, og den legger opp til et høyt ambisjonsnivå innenfor rammen av gebyrnivået for 2016. Hovedområder som angis i tiltaksplanen er ledningsfornyelse, klimatilpasning, lekkasjereduksjon, spillvann skal ikke være på avveie, samt informasjons- og kommunikasjonsarbeid.

Avløp

Kommunens tre renseanlegg fungerer meget godt. Lekkasjesøksarbeidet, som har pågått i fire år, gir gode resultater, og måles i særlig grad på vannmengder inn på renseanleggene.

I 2016 ble vannmengdene inn på renseanleggene redusert med 24 % fra forrige år. Det er lagt 314 meter ledning, og åtte husstander har fått pumpestasjon. Avløp har også fornyet 848 meter spillvannsledning på Linåkermoen i 2016, og en pumpestasjon er rehabilitert.

Det ble i 2016 skiftet ut 1977 meter vannledning i kommunen.

Alle kommunale avløpsledninger i Aurskog-Høland kommune er nå separert, etter at fellesledningen i Lysakerveien på Bjørkelangen ble ferdigstilt oktober 2016.

Arbeidet med rehabilitering av vei, vann og avløp på Linåkerfeltet er godt i gang. Prosjektet vil pågå over minimum tre år, og vil koste 35 millioner kroner. Prosjektet blir delvis finansiert med driftsmidler, fordi dette er rehabilitering.

Vei

Været vinteren 2016 medførte totalt sett et mindreforbruk på vintervedlikehold. Det var mer strøing enn budsjettert, men mindre brøyting. Forsommeren var tørr, og dette medførte ekstra behov for salting på grusveiene. Økt saltmengde bidro positivt på binding av støv på veiene resten av året. Strømutgiftene lå i 2016 cirka 10 % under normalen, som ga et mindreforbruk på cirka 100.000 kroner på årsbasis.

I 2016 startet kartlegging av sandfang langs kommunale veier. Tettstedene Bjørkelangen, Løken og deler av Hemnes ble registrert i 2016. Sandfangene er målt inn med GPS, og legges inn i kommunens VA-kartsystem Gemini, som et eget kartlag. Det er så langt målt inn 671 sandfang, og det anslås at det totale antallet er et sted mellom 1200 og 1500. Registreringen er halvveis.

Det ble utført et større opprustingsprosjekt av vei i tidligere jernbanetrase mellom Hemnes og Skullerud. Veien hadde vært stengt for gjennomkjøring i over ett år, da veien var sunket ned i myra på en mindre del av veistrekningen. Grøfter langs veien ble rensket, vegetasjon fjernet, vei over myra reetablert og veien rustet opp.

Sommeren og høsten 2016 ble det utført grøfterensk langs Skjeggenesveien (8 kilometer), Ulviken vei (6,5 kilometer) og Heggeviksveien (2,5 kilometer). Veiene ble helgrøftet. I tillegg ble flere kortere strekninger på andre veier grøftet. Planen med asfaltering av alle kommunale grusveier i boligfelt startet i 2015. I det andre året av dette prosjektet ble totalt 3,6 kilometer vei asfaltert.

Et lite mindreforbruk på vei skyldes i hovedsak mindre nedbør i 2016, og noe lavere strømpriser.

Eiendom

Eiendomsavdelingen har hatt stor aktivitet og god fremdrift, med mange gjennomførte bygningsrelaterte prosjekter.

- Løken skole er malt utvendig, fått ny utvendig solavskjerming, reasfaltering av skolegård og oppgradering av branntekniske forhold innvendig.
- I Bråtebakken barnehage er det satt opp nytt vognskur.
- Ved Setskog skole er oljekjelen fjernet, og elektrisk hovedtavle er skiftet.
- Parkeringsplass ved Bråte skole er asfaltert.
- Ved Aursmoen barneskole er det bygget ny paviljong for SFO.
- Rådhuset er malt utvendig.

Avdelingen har fokus på kompetanseutvikling, og tre driftsoperatører og en håndverker (snekker) har tatt fagbrev.

Boligkontoret har også i 2016 hatt en stor utskiftingstakt av leieboere i kommunale boliger. Samtlige mottatte flyktninger har blitt tildelt boliger. Kommunale boliger har fått en omfattende rehabilitering, mange med nytt bad og kjøkken.

Renhold bidrar gjennom sitt arbeid med et viktig preventivt vedlikehold, og dette er av stor viktighet for arbeidsmiljø og førsteinntrykk av kommunale bygninger, både for brukere og ansatte. Renholdsavdelingen hadde i 2016 en renholder som besto fagprøven.

Forvaltning

2016 var nok et år med høy aktivitet innen byggesaks- og oppmålingstjenestene. Oppgavene har vært preget av mange byggesaker. Det ble mottatt mange søknader om nye boliger i Festningsåsen, samt større leilighetsbygg på Vollajordet. Kommunens store byggeprosjekt preget virksomheten også i 2016.

Oppmålingstjenesten håndterte i 2016 et høyt aktivitetsnivå, det ble blant annet opprettet rundt 50 nye boligeiendommer i Festningsåsen, og 33 nye hyttetomter i Setten hyttepark. Tjenesten har også håndtert et større matrikkelforbedringsprosjekt på Hjellebøl, hvor det har vært behov for oppmåling av et betydelig antall eiendommer som på 1980-tallet ble innmålt med utilstrekkelig geodetisk kvalitet.

Innen tjenesten spredt avløp har alle registrerte boligeiere uten tilfredsstillende avløpsrenseanlegg nå mottatt krav om oppgradering. De aller fleste har fulgt opp kommunens krav. Fokus blir nå å følge opp de rundt 100 anleggene som hittil ikke er oppgradert etter gjeldende krav. I første omgang vil det bli fattet pålegg med frist og tilhørende tvangsmulkt.

Kart- og geodatatjenesten har i løpet av 2016 bidratt med nye oppdaterte kart for Setskog-området, og deler av Mangenskogen.

Våre tre selvkosttjenester, byggesaks-, oppmålings- og spredt avløp-tjenestene opererte i 2016 med meget gode saksbehandlingstider, takket være erfarne, fleksible og kompetente medarbeidere, og en velfungerende post- og arkivtjeneste. Alle tre tjenester oppnådde nok en gang målsetningene om 100 % selvkostfinansiering, og er et viktig bidrag til kommunens økonomiske drift.

Kultur

Kulturenheten består av:Den kulturelle skolesekken (DKS), Barne- og ungdomsarbeid, Tilskudd til barn og unge, Ung Kultur Møtes (UKM), Frivilligsentralen, Eldresenter, Friluftsliv, Bygdetun, Bibliotek, Kino, Kunstformidling, Idrett, Kulturskole, Kulturtiltak, Bygdebok, Folkebad og Kulturvern.

“ Årets største begivenhet var gjenskapningen av «Slaget ved Riiser bro».

Rapporten Norsk kulturindeks viser at vår kommune stadig klatrer, og er i 2016 rangert som nummer 327 innen kultur i landet.

Med satsingen som gjøres, forventes en videre forbedring av plasseringen de nærmeste år.

Aurskog-Høland Kulturråd ble etablert i mars 2016. Det vil være viktig at rådet får likeverdig oppfølging fra kommunen, som Idrettsrådet har i dag.

Årets største begivenhet var gjenskaping av «Slaget ved Riiser bro». Et stort antall frivillige, i samspill med profesjonelle, gjorde dette til et flott arrangement.

Tilbudene og tilskuddene gir gode muligheter for en aktiv lokalbefolkning.

“Bemanning på bibliotek, kulturskole og fritidsklubber ble styrket i 2016.

Gjennom samarbeid med lag og foreninger har innbyggerne tilgang til gode idrettsanlegg. Idretts- og kulturanlegg i Aurskog-Høland har i 2016 fått tildelt 5,2 millioner kroner i spillemidler.

Bemanning på bibliotek, fritidsklubber og kulturskole ble styrket i 2016.

Det gjennomføres mange arrangement i regi av DKS, UKM, Kinoen, Eldresentrene, Biblioteket, Frivilligsentralen, Fritidsklubber, Kulturskolen, og gjennom støtteordninger til andres arrangement. Aktiviteten er økende. Ferieaktivitetene for barn og unge hadde stor pågang i 2016. Nytt bind av Gårds – og slektshistorie er under arbeid.

Høst 2016 hadde Kulturskolen 341 elevplasser. Kulturskoleprosjekter i grunnskolen er med i den lokale planen for Den kulturelle skolesekken, og gjelder alle barn på 2. – 4.trinn. Fritidsklubbene er godt besøkt, med et snitt på 35 barn og unge per klubbkveld. Det er syv klubbkvelder per uke, fordelt på Aursmoen, Bjørkelangen og Løken. Variasjon i besøk skyldtes utfordringer på et av stedene våren 2016. Voksentettheten ved stort oppmøte på juniorklubber blir styrket i 2017. Klubbene har godt med utstyr.

Bygdekinoen har hatt en oppgang i besøkstallet med 31 % fra 2015. Biblioteket har hatt en økning i utlån av e-bøker med 16 % fra 2015, men dette utgjør foreløpig kun 2,5 % av det totale utlånet. Den totale utlånsveksten var på 5,6 %. Biblioteket hadde 51 arrangement med 1642 besøkende i 2016. Fokuset fremover vil være biblioteket som møteplass, kulturarena og et sted å hente informasjon, i tillegg til fokus på barn og unge.

Den kulturelle skolesekken står sterkt i vår kommune. Gode tiltak både innen kulturhistorie, skoleprosjekter med kulturskolen og tilreisende kunstnere gir gode opplevelser for elevene. Fra 2016 får også elever på 5. trinn et eget besøk på biblioteket som del av den lokale skolesekken.

Økt økonomisk satsing på kultur har medført større aktivitet de senere år. Kartlegging blant grunnskolens elever i 2016 viste at det fremdeles er en jobb å gjøre, men at andelen barn og unge uten aktivitet har gått ned fra 2012. Det vil bli jobbet videre med ordninger som muliggjør aktivitet for alle. Hvis tendensen er lik for landet, så innebærer det at cirka 100.000 barn og unge i Norge er uten fritidsaktiviteter.

Kulturpris 2016 ble tildelt Grazyna Saxegaard, Idrettspris 2016 ble tildelt Mattis Haug, Kulturstipend 2016 ble tildelt Stian N. Herlofsen, og Frivillighetspris 2016 ble tildelt Knut Katralen.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Elever kulturskole	102	250	263	233	302	341
Kulturskoletimen			264			
Videreført skoleprosjekt[14]				576	652	567
Utlånstall total	50.411	51.556	52.322	51.236	52.216[15]	55.163
Utlån eBøker i % av total			0,5%	1,8%	2,3%	2,5%
Tilskuddsordning totalt	4.182.000	4.519.000	5.395.000	5.595.000	5.615.000	6.135.178
Driftstilskudd forening	2.457.000	2.667.000	3.137.000	3.137.000	3.353.000	3.690.119
Besøk fritidsklubber	8000	8200	7500	10.290	13.120	11.088
Publikum kino	636	835	572	811	474	691
Brukere folkebad	4.353	3.491	5.695	4.484	4.224	4.244
Deltakere UKM	212	248	174	197	208	311[16]
Norsk kulturindeks[17]	391	397	382	385	365	327

[14] Alle elever på 2-4.trinn, på alle skoler. Lokal videreføring av «Kulturskoletimen».
[15] Totalt utlån inkludert e-bøker 2015.
[16] I 2016 var det i tillegg til enkeltdeltakere også to store elevgrupper som stod bak to fellesbilder.
[17] Plasseringen baserer seg på tall for foregående år. Indeks 2016 har eksempelvis statistiske tall fra 2015.

KOSTRA

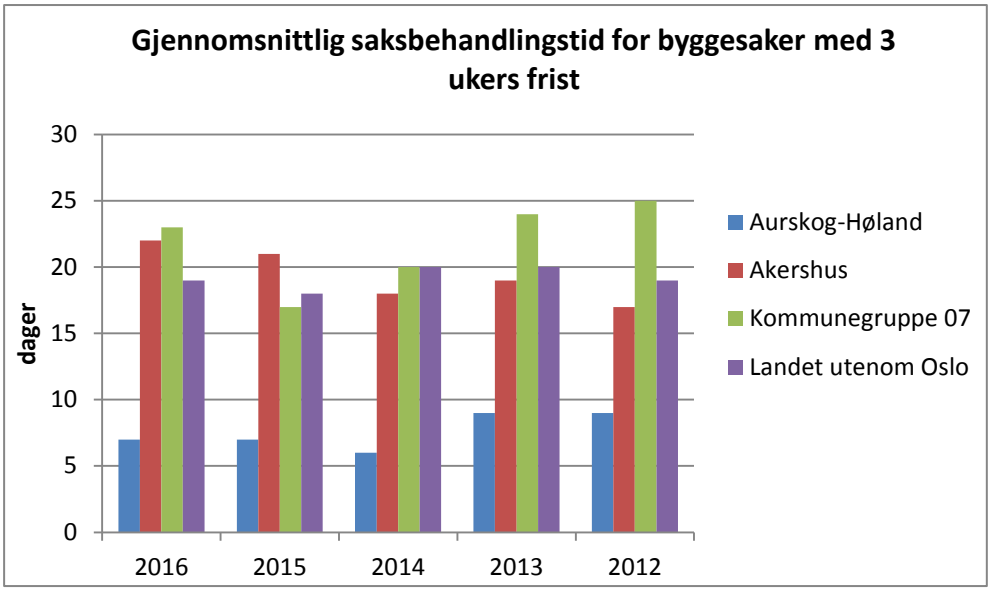

Gjennomsnittlig behandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist lå i 2016 på 7 dager i Aurskog-Høland kommune. I Akershus ligger gjennomsnittet på 22 dager, Kommunegruppe 7 har en gjennomsnittlig behandlingstid på 23 dager og Landet utenom Oslo ligger på 19 dager.

Behandlingstiden i kommunen er den samme som i 2015.

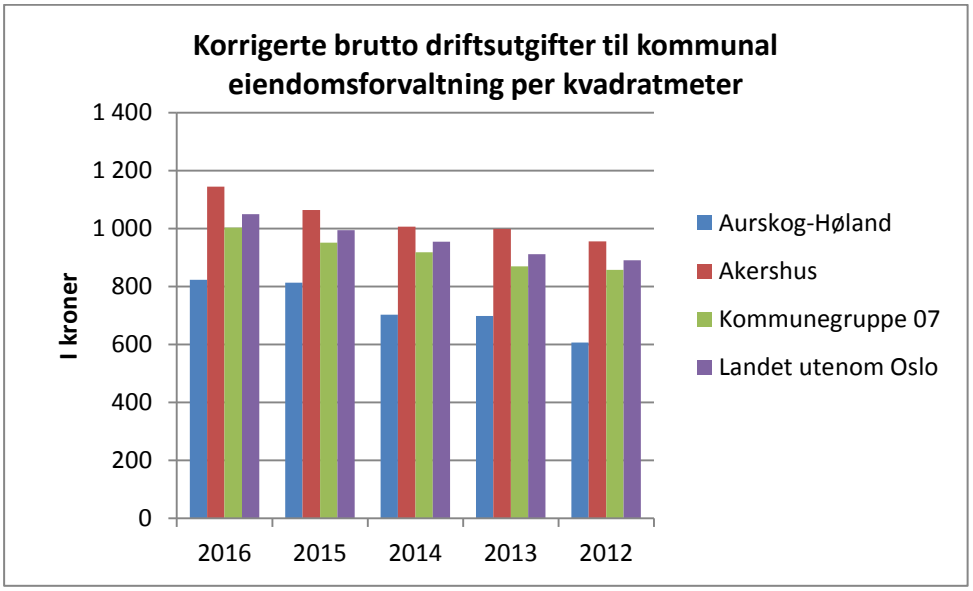

Korrigerte brutto driftsutgifter til eiendomsforvaltning per kvadratmeter viser de totale driftsutgiftene ved kommunens egen tjenesteproduksjon inkludert avskrivninger. Som grafen viser lå driftsutgiftene i kommunen på 823 kroner per m2 i 2016, mot 813 kroner i 2015. Til sammenligning ligger Akershus på 1145 kroner i 2016, Kommunegruppe 7 på 1004 kroner og Landet utenom Oslo på 1050 kroner.

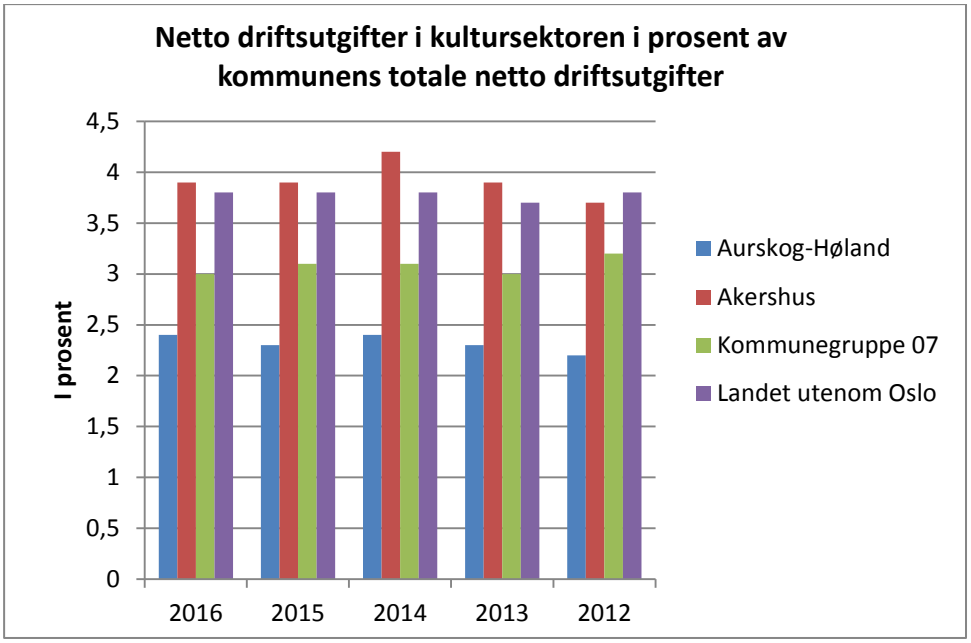

Netto driftsutgifter i kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter lå på 2,4 % i 2016 mot 2,3 % i 2015. Kommunegruppe 7 ligger på 3,0 %. Akershus og Landet utenom Oslo ligger hhv på 3,9 % og 3,8 % i 2016.

Økonomi

Merforbruket som var meldt i 2. tertial ble unngått, takket være kostnadseffektiviserende tiltak innen sektoren.

Ved årsslutt har sektoren totalt sett et mindreforbruk på 989.000 kroner.

Drift

(i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto driftsutgifter	223 040	217 698	5 342	2,5
Brutto driftsinntekter	-122 569	-116 238	-6 331	5,5
Netto driftsutgifter	**100 471**	**101 460**	**-989**	**-1,0**

(utgifter med + og inntekter med -)

Investeringer

(i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto investeringsutgifter	44 961	48 184	-3 223	-6,7

Satsingsområder, mål og tiltak

Satsingsområde: Kommunalteknisk drift

Renovasjon

Mål

- Dra stordriftsfordeler ved medlemskap i interkommunaleselskap, som gir lavere gebyrer.
- Aktiv informasjon ut mot innbyggere, og et tilbud til alle 4. klasser i grunnskolen.

Status

Økt gjenvinningsgrad er oppnådd ved innsamling av flere fraksjoner på husstandsnivå. Fra 2016 har Aurskog-Høland i tillegg fått gjenvinning av glass og metall. Kommunen har ikke endret gebyrsatser etter medlemskap i ROAF, og tjenestetilbudet har økt.

ROAF-posten blir delt ut til alle innbyggere minimum tre ganger i året, og innbyggerne får mer informasjon på sosiale medier, og kommunens og ROAF sine hjemmesider.

Kommunen har benyttet ulike kommunikasjonkanaler aktivt til informasjon i forkant av de største endringene.

Alle grunnskoler i kommunen har fått informasjon om hvor de melder seg til avfallsskolen. Hver enkelt skole må sende en påmelding for sin 4. klasse via ROAFs hjemmeside.

“I 2016 er det etablert gjenvinning av glass og metall i Aurskog-Høland kommune.

Vann

Mål

Lekkasjetapet på vannledninger skal reduseres. Målsetting at lekkasjetapet ikke skal utgjøre mer enn maksimalt 20 % av brutto vannproduksjon.

Status

- Utskifting av gamle støpejernsrør og asbestsementrør.
- Total reduksjon for lekkasjetap i 2016 er 3,5 %.

Avløp

Mål

Det skal ikke være utilsiktet utslipp av urenset avløpsvann fra ledningsnettet eller renseanlegg etter 2016. Målet er en årlig reduksjon på 20 % urenset vann ut fra ledningsnett og renseanlegg.

Status

Alle kommunale avløpsledninger i Aurskog-Høland er nå separert, etter ferdigstillelse av prosjekt med fellesledning Bjørkelangen.

Det har vært en reduksjon på 63 % av utslipp fra nødoverløp. At reduksjonen er så stor skyldes et år med unormalt lite nedbør. Tiden nødoverløpene er i drift er redusert, takket være gode resultater i lekkasjesøket i 2016.

Vei

Mål

Grusbelagte kommunale veier på boligfelt skal asfalteres i løpet av neste tiårsperiode. I gjennomsnitt er det 3 kilometer årlig. 2016 er andre år i denne målsatsningen.

Status

Større tiltak

- Haugerudfeltet 915 meter.
- Nedre Haugfeltet 808.915 meter.
- Borgenfeltet 860 meter.
- Stikkveier i Eidslia 150 meter.
- Tønnebergveien ved skolen 450 meter.
- Harald Posts vei 180 meter.

Noen mindre tiltak

- Innkjøring Øvre Haugfeltet 45 meter.
- Innkjøring Mellemveien 30 meter.
- Innkjøring Tyrihjellveien 60 meter.

Det er asfaltert til sammen 3,62 kilometer kommunale veier på boligområder i 2016. Dette er full måloppnåelse. Prosjektet fortsetter, og er tilført nye midler i 2017.

“3,6 km vei på boligfelt ble asfaltert i 2016.

Satsingsområde: Eiendom

Mål

Innen eiendom skal det være effektiv og riktig bruk av avdelingens kompetanse.

Status

Dette er en kontinuerlig prosess. De ansatte får mulighet til å gjennomføre utdanning som leder frem til aktuelt fagbrev.

Mål

Det skal etableres en eiendomsstrategi, og rapporteringsrutiner både med de folkevalgte og innbyggerne.

Status

Eiendomsstrategien er vedtatt, og vedlikeholdstiltakene innarbeides i økonomiplanarbeidet for de aktuelle år. Det arbeides med rapporteringsrutiner.

Mål

Status i IK bygg-systemet skal oppdateres minimum to ganger per år.

Status
Tilstand for byggene er oppdatert, og systemet brukes i henhold til intensjonene.

Satsingsområde: Forvaltning

Mål
Kommunen skal korrigere feil i bygningsdatabasen i forbindelse med adresseringsprosjektet.

Status
Feil som er oppdaget er korrigert fortløpende, og matrikkelopplysningene er forbedret, som et ledd i adresseringsprosjektet.

Mål
Kommunen skal tilby god og rask veiledning og saksbehandling innen byggesak-, oppmålings- og spredt avløp-tjenestene.

Status
Saksbehandlingstiden holdes så kort som mulig, og i 2016 er denne godt innenfor lovkravene som gjelder saksbehandlingstid. I «Kommunebarometeret» utarbeidet av Kommunal rapport, blir Aurskog-Høland kommune fortsatt rangert som best i Akershus, og for øvrig i norgestoppen. Saksbehandlingstid for ulike type saker er grunnlaget for vurderingen.

Mål
Innføre regelmessig tilsyn av spredte avløpsanlegg fra 2013.

Status
Prøvetaking av cirka 200 anlegg årlig er gjennomført fra 2013. Leverandører og anleggseiere blir informert om resultat, slik at eventuelle behov for tiltak kan iverksettes.

Mål
Kommunen skal komme på offensiven i forvaltning av forurensningsloven.

Status
Det er begrensede ressurser til oppfølging av kommunens rolle som lokal forurensningsmyndighet, og ressursene som er tilgjengelige utnyttes etter beste evne.

Det var i september 2016 en betydelig oljeforurensning i Lierelva på Bjørkelangen. Saken krevde betydelig oppfølging. Kommunen har for øvrig håndtert én ny sak om ulovlig forsøpling i 2016, og har til behandling en større forsøplingssak som vil kreve oppfølging i 2017.

Satsingsområde: Kultur

Mål
Tilby gode kulturtjenester. Aurskog-Høland kommune skal – i tett samarbeid med lag og foreninger – tilby gode kulturtjenester til innbyggerne, som skal bidra til å gjøre kommunen til et kreativt senter for vekst og utvikling.

Hovedstrategier:

- Gode arenaer til kulturaktivitet, kulturopplevelser og idrettsaktivitet.
- Aktiviteter i kommunal regi, og støtte til aktører i idretts- og kulturlivet.
- God kulturkompetanse i kommunen gjennom å tilby helhetlige stillinger.

Status
Kultursal og øvingslokaler til en rekke kunstuttrykk er under bygging. Dette vil være svært viktig for kulturlivet i årene fremover.

Aktivitetsnivået er økt vesentlig.

> **Kommunen skal, i tett samarbeid med lag og foreninger, tilby gode kulturtjenester.**

Mål

- Nå alle barn og unge i kommunen.
- Skape skoleprosjekter, samt videreutvikle tilbudet i «Kulturskoletimen» og Den kulturelle skolesekken (DKS).
- Øke aktivitet gjennom gode tilskuddsordninger.

Status

Kulturskolens prosjekt for 2.-4.trinn er nå en del av den lokale planen for Den kulturelle skolesekken. Tiltaket er en redusert utgave av «Kulturskoletimen». 5. trinn fikk fra 2016 et eget veiledningsbesøk på biblioteket.

Gjennom Den kulturelle skolesekken får alle grunnskoleelever gode kunst og kulturtilbud.

Tiltakene sikrer at vi når alle barn og unge i skoletiden. Kartlegging i 2016 viste at 10,8 % ikke har et tilbud på fritiden. Økt aktivitet i kulturskolen, og styrket tilskudd til lag og foreninger, skal bidra til å gjøre noe med dette.

Mål

Aurskog-Høland kommune skal ha et aktivt og oppdatert bibliotek, med særlig vekt på tilbudet til barn og unge, og å være en kulturarena og en møteplass for god litteraturformidling.

Status

Biblioteket er styrket i forhold til aktiv formidling til barn og unge, økt leselyst og leseferdighet, kreativ litteraturformidling og godt samarbeid med skoler og barnehager.

Bibliotekets digitale tjenester øker i omfang, men utgjør fremdeles en liten andel av det totale utlån. Det gjennomføres et stort antall åpne arrangementer; egne og i samarbeid med andre.

Mål

Økt deltakelse. Øke elevtall i kulturskolen, økt deltakelse på fritidsklubbene og ferieaktiviteter, og bidra til at lag og foreninger får gitt tilbud til flere, gjennom gode tilskuddsordninger.

Status

Elevtall i kulturskolen har økt, det er godt besøk på fritidsklubber, og kø på ferieaktiviteter. Tilskuddsordning til lag og foreninger har økt.

Mål

Fritidsklubbene skal være en trygg møteplass for sosialisering, opplevelser og mestring, med åpningstider tilpasset ungdommens behov.

Status

Stabilt høyt antall brukere av fritidsklubbene tilsier at vi drifter godt. Tallene har gått noe opp og ned i 2016, men etter tiltak rettet besøket seg opp.

Ferieaktivitetene hadde i 2016 venteliste, og kapasiteten økes i 2017.

Mål

Aurskog-Høland kommune vil fullføre gårds- og slektshistorie for Høland og Setskog med best mulig kvalitet. Det legges opp til utgivelse annethvert år.

Status

Nytt bind er under utarbeidelse.

Sektor: Samfunn og utvikling

Sektor Samfunn og utvikling har følgende ansvarsområder: Prosjekt, plan, IT, næring, landbruk og miljø. I 2016 har de store byggeprosjektene på Bjørkelangen, kommunereform, fornybar energi til kommunale bygg og oppstart av kommuneplanarbeidet vært prioriterte arbeidsområder. I tillegg har løpende driftsoppgaver som næringsutvikling, tilskuddsordningene i landbruket og reguleringsplanarbeid hatt stort fokus i sektoren.

Arbeidet med kommunereformen fortsatte i 2016. Det ble gjennomført samtaler med nabokommunene, forhandlinger med Rømskog kommune og en bred innbyggerinvolvering, med blant annet skolehøring, folkemøter og politikerbenker. Kommunestyret vedtok sammenslåing med Rømskog kommune. Søknad er sendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Kommunens planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel ble vedtatt. Arbeidet med kommuneplanen videreføres i 2017. Flere reguleringsplaner har vært til politisk behandling, blant annet Myrvang, Tangemoen pukkverk og mindre boligområder som Bakken. Forslag til kommunedelplan for trafikksikkerhet ble ferdigstilt. Sektoren har i tillegg deltatt i arbeidet med andre planer som folkehelse, kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet, og hovedplan for vann, avløp og vannmiljø. Arbeidet med kommunedelplan for klima, og sektorplan for samfunn og utvikling er påbegynt.

Innen jordbruk, skogbruk og viltforvaltning har det hovedsakelig vært arbeidet med lovpålagte oppgaver knyttet til jord-, skog-, konsesjons-, og viltloven.

Det har vært betydelig innsats knyttet til arbeidet med tilskuddsordningene i landbruket. Kommunen forvalter store beløp. Produksjonstilskuddet utgjør 33,1 millioner kroner, tilskudd til regionale miljøtiltak 6,9 millioner kroner, tilskudd gjennom Innovasjon Norge 8,1 millioner kroner, andre tilskudd i jordbruket utgjør 2,1 millioner kroner, og tilskudd knyttet til skogbruk og vilt 2 millioner kroner.

> **Kommunestyret vedtok sammenslåing med Rømskog kommune.**

Sektoren har ansvar for de overordnede beredskapssakene. Fylkesmannen hadde tilsyn på kommunalt beredskapsplikt i desember.

Kommunen har arbeidet med bedring av mobiltelefonnettet. Ny basestasjonsmast ved Ulviksjøen ble satt i drift i november. Aurskog-Høland kommune har vært pilotkommune for bruk av nødnett i kommunale funksjoner. Pilotkommuneperioden er avsluttet, og kommunen er nå ordinær bruker.

Sektoren har ansvar for forvaltningen av alkoholloven og serveringsloven.

IT-avdelingen har arbeidet etter vedtatt IT-strategi. Infrastrukturen er godt utbygd til alle lokasjoner. Utskifting av serverparken, og rehabilitering av data-/tele-spredenett i kommunale bygg er videreført.

Ved de største lokasjonene, som skoler, sykehjem og rådhus, er det kablet og trådløst nettverk av god kvalitet.

Økonomi

Sektor Samfunn og utvikling preges av et høyt aktivitetsnivå, men går samlet sett i balanse.

Det er lagt inn store investeringer under sektoren, blant annet kommunens byggeprosjekter. I 2016 er bygging av Bjørkelangen skole og helsehus igangsatt. Kommunen har også inngått kontrakt for bygging av svømmeanlegg på Bjørkelangen. På Bjørkelangen skole har en også startet etableringen av et solcelleanlegg, noe som på sikt vil redusere driftskostnadene på skolen, i form av et mindre strømforbruk. IT-avdelingen har også gjennomført flere prosjekter av betydelige størrelse innen rammen av investeringer. Dette gjelder blant annet oppstart av Office 365 til skole, utbygging av spredenett i kommunale bygg, nye servere, ny lagringsløsning og oppstart av ny trådløsløsning, for å nevne noe.

Drift

(i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto driftsutgifter	35 549	32 822	2 727	8,3
Brutto driftsinntekter	-9 842	-7 065	-2778	39,3
Netto driftsutgifter	**25 707**	**25 758**	**-51**	**-0,2**

(utgifter med + og inntekter med -)

Investeringer

(i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto investeringsutgifter	161 114	193 411	-32 296	-16,7

Satsingsområder, mål og tiltak

Virksomhetsområde: Team Plan

Plan organiserer arbeidet med kommunens planer og øvrige strategidokumenter, og har ansvar for saksbehandling av reguleringsplaner, endringer og utbyggingsavtaler.

Enheten håndterer i tillegg arbeidet med kommunereformen, serveringsbevillinger, skjenke- og salgsbevillinger, delegeringer, beredskap, plan- og styringssystem, gjennomføring av valg og intern rådgivning.

Plandokumenter

Mål

I 2016 skal følgende større plansaker påbegynnes/rulleres:

- Kommunal planstrategi 2016-2020
- Kommuneplan (samfunnsdel og arealdel) 2017-2027
- Sektorplan for Samfunn og utvikling
- Eierskapsmelding
- Trafikksikkerhetsplan

Status

- Planstrategien ble vedtatt av kommunestyret 20. juni 2016.

- Planprogram for kommuneplanen ble vedtatt av kommunestyret 31. oktober. Videre arbeid med selve planen er igangsatt.
- Arbeidet med sektorplan for Samfunn og utvikling er påbegynt.
- Revidert Eierskapsmelding er utarbeidet og vedtatt av kommunestyret 8. februar 2016.
- Planprogrammet for trafikksikkerhets-planen ble vedtatt av kommunestyret 30. mars 2016. Arbeidet med utkast til plan ble avsluttet.
- Arbeidet med rullering av Klimaplanen er påbegynt.

Mål

Det skal utarbeides årshjul/styringshjul for planarbeidet i kommunen.

Status

Arbeidet med styringshjul pågår.

Mål

Digitalt planarkiv skal ferdigstilles og offentliggjøres.

Status

Tilrettelegging av digitalt planarkiv for vedtatte reguleringsplaner er under arbeid, og det er særlig fokus på å bedre brukervennligheten.

Virksomhetsområde: Byggeprosjekter

Alle prosjektene på prosjektkontoret følger samme prosjektmodell. Det vil si at det utarbeides mulighetsstudie, skisse- og forprosjekt, før prosjektet besluttes som godkjent, og anbudsregning kan utføres.

Bjørkelangen skole

Mål

- Kontrahere entreprenør for rivning og bygging.
- Prosjektgjennomføring i løpet av planperioden 2015-2018.

Status

Skolen er under oppføring. Fremdrift samsvarer med det som er planlagt med driftsstart i 2018.

Svømmehall

Mål

- Etablere prosjektbestilling.
- Prosjektgjennomføring i løpet av planperioden 2015-2018.
- Kartlegge målsettinger og forventninger til prosjektet.

Status

Det er inngått kontrakt om bygging av svømmeanlegg, med realisering i løpet av 2018.

Helsehus

Mål

- Etablere prosjektbestilling.
- Gjennomføring og levering forprosjekt 2017-2018.
- Prosjektgjennomføring i løpet av planperioden 2015-2018.
- Gjennomføre konkurranse for totalentreprise.

Status

Helsehuset er under oppføring, med planlagt overlevering til byggherre ultimo 2017.

Myrvang

Mål

- Kartlegge interne målsettinger og forventninger til prosjektet.
- Utarbeide rom- og funksjonsprogram.
- Gjennomføring og levering skisse- og forprosjekt 2017.
- Prosjektgjennomføring i løpet av planperioden 2016-2019.

Status

- Det er utviklet konsept for prosjektet, der det ses betydelige synergier mellom de involverte funksjonene.
- Rom- og funksjonsprogram er gjennomført.
- Forprosjekt er gjennomført.
- Anbudskonkurranse ble lagt ut, med svarfrist i første tertial 2017. Tilbudene har vist seg å gå ut over budsjettrammene til kommunen, og saken skal behandles politisk.

Virksomhetsområde: Team næring-jordbruk-skogbruk-miljø

Det har vært stort fokus på å være næringsvennlig og utviklingsorientert, og samspill mellom næringsutvikling, miljø og landbruk er viktig.

Landbruk

Mål

Skape system for miljøplaner på gårdsnivå.

Status

Arbeidet fortsetter frem til våren 2017, i samarbeid med Norsk Landbruksrådgivning og Vannområdet Haldenvassdraget.

Mål

Kommunen skal sikre et godt jordvern.

Status

Jordvern er en kontinuerlig prioritet.

Mål

Vurdere mulighetene for etablering av kommunalt bakeri og lokalt slakteri.

Status

Prosjekt om kommunalt bakeri er gjennomført og rapport er overlevert sektor Helse og rehabilitering. Vurdering av muligheter for etablering av lokalt slakteri er gjort sammen med Stranda Viltslakteri på Hemnes.

Miljø

Mål

Kommunen skal ha fokus på sårbare arter og fremmede arter.

Status

Prosjekt Edelkreps i Aurskog-Høland har pågått siden 2012, med finansiell støtte fra Miljødirektoratet. Prosjektet ble gjennomført i henhold til planen i 2016. Det er søkt Miljødirektoratet om medfinansiering av prosjektet også i 2017. Som tidligere år ble det også i 2016 gjennomført et prosjekt for å øke fokus i forhold til fremmede arter generelt, med spesiell fokus på kjempespringfrø og kjempebjørnekjeks.

Mål

Tilby næringslivet og egne virksomheter miljøsertifisering og kompetanseheving.

Status

Dette er et kontinuerlig fokus. Møte for sertifisering av rådhuset ble holdt 2. november 2016, og det jobbes sammen med hovedsertifisør for å ferdigstille dette.

Mål

Delta aktivt for forbedret vannkvalitet.

Status

Deltagelse i faggrupper i Vannområde Haldenvassdraget.

Mål

Utarbeide kommunal strategi for grønt drivstoff.

Status

Gjennom deltagelse i interreg GreenDriveRegion (GDR) får Aurskog-Høland bistand for å utvikle strategier knyttet til blant annet grønt drivstoff. Strategiene kan innlemmes i kommunedelplan for klima. Det har blitt etablert et hurtigladetorg på Bjørkelangen, og det er tilrettelagt for

etablering av hurtigladetorg på Løken og Aursmoen. Akershus fylkeskommune og Miljødirektoratet har gitt tilsagn om 380.000 kroner i tilskudd til etablering av normalladepunkter på parkeringsplasser ved kommunale bygg.

Mål

Delta i interregionalt prosjekt Green Drive Region (GDR), ledet av Kunnskapsbyen Lillestrøm.

Status

Prosjektet går som planlagt.

Fornybar energi

Mål

Vurdere å etablere solenergi på ny svømmehall, Bjørkelangen skole, helsehus og Myrvang, boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Status

Solceller og solfangere er i ferd med å monteres på ny Bjørkelangen skole, og solcelleanlegg er inkludert i anbudet for Myrvang. På svømmehall og helsehuset ble det ikke valgt noen solenergiløsning.

Mål

Utrede mulighetene for sol- og vindenergi på andre kommunale bygg.

Status

Solcelleanlegg er vurdert på Aurskog sykehjem, og planlegges etablert i 2017 i sammenheng med utskifting av gamle varmtvannsberedere. Det er startet utredninger for etablering av solceller på tre nye flyktningeboliger som skal bygges i 2017. Kommunen har fått innvilget statlige «Klimasatsmidler» til dette.

Mål

Delta i interregionalt prosjekt ecoINSIDE, ledet av Kunnskapsbyen Lillestrøm, og Renewable Energy for the agricultural sector (pilotprosjekt for sol- og vindenergi i landbruket), ledet av IFE.

Status

ecoINSIDE går som planlagt. Det har vært med å skape både lokal og regional og nasjonal oppmerksomhet om solenergi.

Pilotprosjektet for fornybar energi i landbruket har ikke fått finansiell støtte ennå. Et forprosjekt II (forprosjekt I ble gjennomført i 2015) har fått finansiell støtte av Landbruksdirektoratet. Det jobbes videre med å få etablert et større pilotprosjekt, i samarbeid med landbruket og elverket.

Mål

Etablere flisfyringsanlegg på Bjørkelangen.

Status

Kontrakt er signert med Aurskog-Høland Nærvarme for leveranse av varme basert på bioenergi. Varmeleveranse starter høsten 2017.

Mål

Legge til rette for bioenergi som varmeløsning på Killingmo næringsområde og Løken skole.

Status

Løsninger for å introdusere bioenergi på Killingmo næringsområde er vurdert, men avhenger av hvilke etableringer som kommer på næringsområdet. En eventuell etablering av varmesentral er avhengig av kunder med et større varmebehov. Forberedelser for anbud for kjøp av ferdig varme fra bioenergi til Løken skole er påbegynt.

Trebruk i kommunale bygg

Mål

Bjørkelangen skole oppføres med massivtre i bærende konstruksjoner, samt med utstrakt bruk av tre i kledning.

Status
Massivtre vil bli brukt i bærende konstruksjoner, og utvendig kledning skal være i malmfuru. Massivtre vil bli brukt som innvendig synlige vegger i områder med stor belastning, for eksempel ut mot gangarealer.

Mål
Oppfølging av forprosjekt helsehus, med mål om størst mulig trebruk innenfor prosjektets økonomiske rammer.

Status
Dette punktet er ikke fulgt opp. Anbud ble utformet slik at det var opp til totalentreprenør å velge bæresystem, og valgt entreprenør ønsker å bygge tradisjonelt med bæring i stål og betong.

Mål
Vurdere bruk av trekonstruksjon i Myrvang, boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Status
Styringsgruppen har besluttet at massivtre skal brukes i bærende konstruksjoner og anbudsdokumenter ble utformet med mål om dette.

Næringsvennlig kommune

Mål
Ta initiativ til næringslivsutviklingstiltak som har lokale og regional interesse.

Status
Samferdselskomite er opprettet sammen med Fet, Sørum og Nes næringsforeninger. Fokusområder er å framskynde ny Glommakrysning, samt å få ny RV 22 på østsiden av Glomma inn i Nasjonal Transportplan. Ny strategiplan næring for Nedre Romerike prioriteres. Det arbeides med å få Aurskog-Hølands styrker og satsinger inn i planen.

Mål
Kommunen skal til enhver tid ha ledige regulerte næringsarealer for utbygging.

Status
Finstadhagen Næringspark er utsolgt, og vil ferdigstilles sommeren 2017. Bjørkelangen Næringspark (Bliksrud) videreutvikles med interne veier, og salg av resterende tomter på cirka 40 daa. Killingmo Næringspark klargjøres for salg sommeren 2017. På Hemnes har det blitt enighet med grunneier om å fremme forslag om nytt næringsområde ved Hemnes sag i forbindelse med ny kommuneplan.

Mål
Kommunen skal stimulere til nyetableringer innen handel og service, ved bruk av handelsanalyseverktøy.

Status
Det ble avholdt handelsanalyseseminar for 2015, og resultatene viser at handelslekkasjen har økt noe, men omsetningen totalt har også økt. Kommunen har hatt dialog med flere butikkjeder, og analyseresultatene brukes som salgsargument for etablering. Etablering av Skeidar på Bliksrud er et resultat av dette analyseverktøyet.

Mål
Kommunen skal være landsledende i entreprenørskap, og best i Akershus innen grunder- og etablerermiljø.

Status
Opplæring av 5. klasser i grunnskolen innen entreprenørskap videreføres, og gründercamp for alle ungdomsskolene ble arrangert i mai 2016. Gründercamp for videregående skoler ble arrangert juni 2016. Mentorordninger for elev- og ungdomsbedrifter opprettholdes, og kommunens egen etablererveiledning videreføres i samarbeid med Etablerertjenesten på Nedre Romerike. Utleie

av kontorer for gründere og etablerere i Aurskog Næringspark opprettholdes.

Mål
Arbeide for økt lokal sysselsetting.

Status
Kommunen har god markedsføring av ledige næringstomter med annonser på Finn.no. Oppfølging av interessenter og bedrifter på flyttefot prioriteres, og kommunen har god dialog med lokale investorer på alle kommunens tettsteder.

“Mat- og kortreist-festivalen Stuttreist & Himlaga ble en kjempesuksess, og samlet hele bygda.

Mål
Arrangere næringsmesse 2016.

Status
Mat- og kortreist festivalen Stuttreist & Himlaga ble arrangert høsten 2016. Festivalen ble en kjempesuksess, med over 60 utstillere og salgsboder, og flere tusen publikummere. Aktiviteter som bondegård, teater, underholdning, matopplevelser, Helt vilt-show med Madsen og Hoff med mer. Arrangementet samlet hele bygda.

Mål
Markedsføre kommunes næringssatsing på Romerike og i Oslo.

Status
Deltakelse på ulike fellesarrangement og seminarer i Oslo regionen. Fremheve suksess historier og nyetableringer i presse lokalt og regionalt. Annonser og saker i aviser og tidsskrifter. Bruk av kommunens hjemmeside og facebook innen næringsutvikling.

Virksomhetsområde IT
Arbeidet med IT-strategi og større prosjekter som nytt system for kommunikasjon, ny Bjørkelangen skole, helsehus, svømmehall og Myrvang boliger, er prioriterte oppgaver framover.

Mål
Oppgradering og utbedring av serverparken.

Status
Utskifting av serverparken videreføres. I tillegg oppgraderes servere fortløpende til Windows 2016.

Mål
Stabilt trådløst nett i hele kommunen.

Status
Per dags dato har de aller fleste kommunale bygg trådløst nett. Kontinuerlig oppgradering gjennom nye aksesspunkter, og større tetthet for å imøtekomme morgendagens krav til trådløsdekning i alle kommunale bygg.

Mål
Oppgradere eksisterende tele- og datasprednett.

Status
Alle skoler og sykehjem er kablet om med ny standard. Barnehager og øvrige lokasjoner står for tur.

Mål
Utskifting av skrivere på alle lokasjoner i perioden 2017-2019.

Status
Alle skrivere på sykehjem, samt flere av skolene og øvrige lokasjoner er skiftet ut med skrivere med autentiseringsløsning basert på kort/kode. 1/3 av kommunens skrivere samt kortløsning er planlagt skiftet ut i 2017.

Mål
Utskifting av bærbare PC-er til skolene.

Status
PC-er klargjøres fortløpende for Oppvekst og utdanning, som også er en del av IT-strategien til sektoren. Nærmere 400 bærbare PC-er er klargjort til skole i 2016.

Mål
Nytt kommunikasjonssystem.

Status
OpenTouch fra Alcatel er innført for å integrere telefoni og data i større grad til kommunikasjon. Konferansemodul er innført høsten 2016.

Mål
Ta i bruk sky-tjenester for å øke mobiliteten til brukerne, samt forbedre tilgjengelighet.

Status
Office 365 innføres som kontorstøtteverktøy (sky-tjeneste).. Dette innføres høsten 2016/1. tertial 2017 for skole med elevene i fase 1, og ansatte i fase 2.

Stab: Økonomi

Staben består av: Regnskap, budsjett/controller, skatt, innkjøp, eiendomsskatt og eierstyring. Det legges vekt på at stabens brukere skal oppleve god service og høy kvalitet.

Tilbakemeldingene fra brukerne har vært positive. Generelt er staben opptatt av å løse oppgavene gjennom god planlegging, dokumenterte og kjente rutiner, og kompetansehevende tiltak.

Det er etablert detaljerte prosessplaner (årshjul) for de viktigste rapporteringene (økonomiplan, årsrapport og tertial- og månedsrapportering).

Økonomi

Driften viser netto mindreforbruk på 360.000 kroner (3,0 %). Mindreforbruket er i hovedsak knyttet til økte driftsinntekter, som blant annet kan tilskrives økte refusjoner og høyere renteinntekter.

Når det gjelder investeringstabellen nedenfor, vises det til vedlegg i årsrapporten.

Drift

(i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto driftsutgifter	13 679	13 627	52	0,0
Brutto driftsinntekter	-1 992	-1 580	-413	-26,1
Netto driftsutgifter	**11 687**	**12 047**	**-360**	**-3,0**

(utgifter med + og inntekter med -)

Investeringer

(i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto investeringsutgifter	1 731	1 850	-119	-6,4

Satsingsområder, mål og tiltak

Satsingsområde: Rapportering

Mål

Periodisk økonomisk rapportering skal kjennetegnes av å være: Relevant styringsinformasjon, pålitelig og rettidig.

Status

Ingen vesentlige avvik i forhold til målene «pålitelig» og «rettidig». Å framskaffe relevant styringsinformasjon er en kontinuerlig forbedringsprosess.

Nytt opplegg og mal for administrativ månedsrapportering ble tatt i bruk fra mars.

Det er ellers satt i gang et arbeid for å videreutvikle egen prognosemodell for helse og rehabilitering. Modellen ble tatt i bruk i 3. tertial. Det er også i løpet av 2016 etablert en egen økonomirapport for de store prosjektene.

Satsingsområde: Innkjøp

Mål

- Anskaffe de varer, tjenester, bygg og anlegg det er behov for, på en måte som bidrar til effektiv drift og best mulig økonomisk resultat over tid.
- Opptre som ansvarlig samfunnsaktør.

- Tilrettelegge slik at innkjøp blir så enkle som mulig for brukerne i kommunens virksomheter.
- Sikre at leverandørene leverer i henhold til avtale.

Status

Innkjøpsavdelingen har også i 2016 hatt et høyt aktivitetsnivå. Aktivitetene har bestått av anbudskonkurranser, avtaleforvaltning og prosjektarbeid. I tillegg har vi hatt fokus på internopplæring og tilrettelegging av e-handel. Avdelingen består av to stillinger, hvorav den ene i perioder har vært «utlånt» til Eiendomsskatt. Det er lagt ned en del ressurser på å oppdatere seg på nytt regelverk, som ble gjeldende fra 01.01.17.

De store pågående prosjektene (svømmebasseng, skole, helsehus og Myrvang) har vært tidkrevende. Det er gjennomført 27 anbud i egen regi i løpet av 2016. Av disse 27 anbudene var det fem lokale leverandører som vant anbudskonkurranser. En av innkjøpsrådgiverne er i løpet av året blitt sertifisert innkjøper.

Digitalisere innkjøpsprosessen: NRI avsluttet konkurransen, og kåret vinner i oktober 2016. Vinner ble Visma TendSign. Systemet forventes tatt i bruk i Aurskog-Høland kommune i løpet av første halvår 2017.

Satsingsområde: Skatt

Mål

Opprettholde gode resultater og tilfredsstille krav fra Skattedirektoratet (SKD):

- Skatteregnskapet skal være korrekt og ajour.
- Innkrevingen skal holde et godt faglig nivå, være effektiv og sikre betalingsviljen. Innfordringskravene fra SKD skal oppnås.
- Arbeidsgiverkontrollen skal bidra til økt etterlevelse, redusert svart økonomi og korrekte grunnlagsdata. Kontrollkravet fra SKD på 5 % av arbeidsgivermassen skal nås.
- Legitimitet og intern etterlevelse: Skattebetalere og arbeidsgivere skal bli møtt med respekt, oppleve høy kompetanse og få god veiledning.

Status

Meget gode innfordringsresultater i 2016 innen de fleste skattarter. Det vises blant annet til egen årsrapport for 2016 fra Skatteoppkreveren, som er referert i kommunestyret 27. februar 2017. Avtale med Skedsmo kemnerkontor om kjøp av arbeidsgiverkontroller sikrer at kravet fra SKD, om kontroll av minimum 5 % av antall arbeidsgivere i kommunen, nås. Det er gjennomført 30 arbeidsgiverkontroller i 2016. Det er i samsvar med vedtak inngått avtale om administrativt vertskommunesamarbeid om skatteoppkreverfunksjonen med Nedre Romerike kemnerkontor. Avtalen trådte i kraft fra 1. januar 2017.

Satsingsområde: Eiendomsskatt

Mål

Drifte eiendomsskattekontoret slik at kommunestyrets vedtak effektueres.

Status

Det er utskrevet eiendomsskatt på 6877 eiendommer i 2016. Sakkyndig eiendomsskattenemnd har behandlet 38 saker i løpet av året. Klagenemnd for eiendomsskatt har behandlet 29 saker i 2016. Regnskapet viser at det er inntektsført 15,3 millioner kroner i eiendomsskatt mot budsjett 15,5 millioner kroner. På utgiftssiden viser regnskapet 0,46 millioner kroner, som er litt over budsjettet på 0,4 millioner kroner.

Satsingsområde: Eierstyring

Se omtale foran i årsrapporten.

Stab: Administrasjon og HR

Administrasjons- og HR-avdelingen har ansvaret for servicekontor, informasjon, politisk sekretariat, dokumentsenteret, lønn og HR.

God service til innbyggerne sikres gjennom god kommunikasjon og informasjon, både via servicekontoret og elektroniske løsninger.

Stadig flere av våre innbyggere ønsker rask og god informasjon lett tilgjengelig elektronisk. Arbeidet med utvikling og forbedring av de elektroniske løsningene har vært viktig i 2016. Dette bidrar til en mer effektiv drift, sikrere overføring av data, og lettere tilgang på informasjon. I tillegg gir det oss mulighet til å gi gode svar til innbyggere raskt, via servicekontoret, eller via kommunens hjemmesider, intranett eller sosiale medier. Samtidig legges det vekt på å opprettholde god tilgjengelighet og alternative kommunikasjonsformer for dem som trenger dette.

Nytt telefonsystem er innført i 2016. Dette har gitt bedre og mer effektive løsninger.

Dokumentsenteret har i 2016 jobbet med overgangen til helelektronisk sak- og arkivsystem. Systemet ble innført i november 2015, og krevde nye rutiner. Arbeidet med opplæring i rutiner og det nye systemet har pågått hele året, og vil fortsette fremover. Arkivfaget og saksbehandling er midt i en stor endringsprosess – fra manuell papirbehandling til automatiske prosesser i helelektroniske systemer. De ulike fagområdene i kommunens sektorer og staber har ulike behov, og krever at systemets mange muligheter tas i bruk på rett måte. Et generelt sak- og arkivsystem som skal favne alt, krever godt planlagte rutiner og systemforståelse, både fra de ansatte på dokumentsenteret og brukere ellers. Systemet skal nå være helelektronisk, og opplæring og offensivt arbeid er viktig internt.

For at et helelektronisk system skal kunne fungere, må alle omkringliggende systemer, (fagsystemer i ulike sektorer, e-post, tekstbehandling, postforsendelse med mer) kunne integreres med sak- og arkivsystemet. Vi arbeider kontinuerlig med å kartlegge manuelle prosesser som kan digitaliseres. Dette er i tråd med nasjonale retningslinjer og fellestjenester fra Difi[18]. Kommunen har tatt et stort steg i digitaliseringen, ved å innføre digitale brev til innbyggere og virksomheter. Det er også lagt til rette for andre integrasjoner, ved å oppgradere sak- og arkivsystemet ytterligere.

> **Arbeidet med utvikling og forbedring av de elektroniske løsningene har vært viktig i 2016. Stadig flere innbyggere ønsker rask og god informasjon lett tilgjengelig elektronisk.**

Tilgjengelighet og innsyn for innbyggerne er viktig for kommunen. Fulltekstpublisering gir enkelt innsyn i korrespondansen i kommunen. Innsynsbegjæringer kan enkelt sendes til rett saksbehandler, slik at responstiden blir kort. Et ryddig og oversiktlig papirarkiv er en annen side av tilgjengelighet. Det gjøres stadig ryddejobber, med fokus på de sakene som etterspørres mest. Et stort papirarkiv krever vedlikehold og riktig oppbevaring, noe som ikke må glemmes i den elektroniske hverdagen.

[18] Direktoratet for forvaltning og IKT.

All politisk saksbehandling og distribusjon skjer elektronisk. Kommunestyremøter overføres direkte digitalt.. Saksbehandlere og ledere forholder seg til elektroniske saksfremlegg, som godkjennes elektronisk av rette personer Alle politiske dokumenter er tilgjengelig på hjemmesiden, lett tilgjengelig for innbyggerne. Oppgraderinger gjør at flere plattformer kan tas i bruk ved politiske møtedokumenter.Kommunen bruker MyNetwork som elektronisk rekrutteringsverktøy. Etter flere års drift har kommunen en stor database med aktuelle kandidater som synes Aurskog-Høland kommune er attraktiv som arbeidsgiver. I 2016 utlyste kommunen 168 stillinger. Tilsvarende tall for 2015 var 128. Administrasjons- og HR-avdelingen avholdt 124 personalutvalg i 2016, mot 98 i 2015.

På de fleste områder går det greit å rekruttere kvalifisert arbeidskraft. Litt mer utfordrende kan det være med legestillinger i sykehjemstjenesten, sykepleiere, vernepleiere og førskolelærere/pedagogiske ledere.

Økonomi

Økonomisk har avdelingen et lavere forbruk enn budsjettert. Årsaken til dette er mindreforbuk av lønn. Det har vært utskifting i flere stillinger i løpet av 2016.

Drift

(i 1.000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto driftsutgifter	29 919	30 438	-519	-1,7
Brutto driftsinntekter	-3 147	-2 684	-463	-17,3
Netto driftsutgifter	**26 772**	**27 745**	**-982**	**-3,5**

(utgifter med + og inntekter med -)

Investeringer

(i 1.000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2015	Avvik i kr	Avvik i %
Brutto investeringsutgifter	2 105	3 209	-1 104	-34,4

Satsingsområder, mål og tiltak

Mål

Videreutvikling av elektronisk informasjons-utveksling og digital samhandling med innbyggerne.

Status

Kommunens hjemmeside er under kontinuerlig utvikling. De nye sidene har mulighet for stor datafangst som kan kobles direkte mot de ulike fagsystemene. Denne muligheten kan utnyttes bedre på sikt. Det finnes nasjonale retningslinjer rundt elektronisk førstevalg, og vi vil gå foran som et eksempel.

Elektroniske brev er et eksempel på vellykket digitalisering. Vi ser også stort behov for inngående elektronisk kommunikasjon, via hjemmesiden direkte inn i sak- og arkivsystemet.

Mål
Bedre dokumentflyt og effektive virksomhetsprosesser.

Status
Digitaliserte prosesser er gjennomført på noen områder. Det kartlegges videre behov og prioriterte områder. Kommunen ønsker å fokusere på de prosessene som gir mest gevinst for saksbehandlere, og til slutt for innbyggerne.

Mål
Tilgjengelighet.

Status
Offentlig journal med fulltekst er et vellykket prosjekt. Vi har forbedringspotensial på å sammenfatte informasjon, for eksempel via kartportalen for hver eiendom.

Vi er i gang med en integrasjon for å gi mest mulig informasjon til innbyggerne på en enkel måte. Selvbetjening er et mål på dette området.

Mål
God politisk saksgang fra saksbehandler, via administrasjon/rådmann til politikerne.

Status
Vi er kommet godt i gang og har i dag en god flyt. Internt kan vi jobbe mer med å holde frister, slik at systemets automatikk fungerer uten å måtte justere i etterkant.

Mål
Sikre vedtaksoppfølging.

Status
Politiske vedtak sendes direkte til saksbehandler, som er ansvarlig for gjennomføringen. Kommunen har mål om en bedre rapportering tilbake til administrasjon og politikere for å se status på. Vi ser på muligheter for å bruke sak- og arkivsystemet, egen vedtaksmodul eller om ytterligere skreddersøm er nødvendig. Ansvarliggjøring av saksbehandler er en viktig brikke i sammenhengen.

Mål
Sikre optimal utnyttelse av løsninger og moduler. Særlig for registrering av lønn, lønningslister og utlegg, slik at risikoen for feil minimaliseres. Implementere flere IT-løsninger for å sikre en kvalitativt bedre og mer effektiv HR-håndtering.

Status
Planlagte funksjoner og moduler er tatt i bruk innenfor lønnsarbeidet. I tillegg brukes elektroniske søknader ved nyansettelser. Dette har gitt en god, effektiv og sikker prosess.

Opplæring i bruk har vært gjennomført og vil bli gjennomført for å sikre optimal utnyttelse av systemene.

“Elektroniske brev er et eksempel på vellykket digitalisering.

Mål
Sikre faglig utvikling og oppdatering innenfor avdelingens fagfelt, for å kunne imøtekomme organisasjonens behov for støtte.

Status
Støtte og veiledning gjennomføres løpende overfor ledere innen HR-området generelt, og lov- og avtaleverket spesielt. Arbeidet med lederopplæring er gjennomført etter planen.

Mål
Intensivere arbeidet med sykefraværs-forebygging, og fokusere på nærværsfaktorer.

Status
Arbeidet med nærværsoppfølging ble videreført i 2016. Det er positiv utvikling på

enkelte arbeidsplasser. Totalt gikk sykefraværet noe ned i 2016. Det er fortsatt behov for stort fokus på dette området.

Mål

Utnytte mulighetene det gir å være en større avdeling.

Status

Flere av de ansatte innenfor avdelingen jobber på tvers av kontorene (dokumentsenteret, politisk sekretariat, servicekontoret, informasjon, lønn og HR). Dette skaper en større sikkerhet for at avdelingen klarer å opprettholde driften på en god måte ved ikke-planlagt fravær.

I tillegg får avdelingen samlet sett en bedre kapasitet til å håndtere plutselige belastningstopper.

Årsregnskap

Driftsregnskap 2016

(Beløp i 1000 kr)	Note	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Avvik	Oppr. budsjett 2016	Regnskap 2015
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger		48 799	46 105	2 695	45 165	46 790
Andre salgs- og leieinntekter		101 930	95 975	5 955	95 587	101 273
Overføringer med krav til motytelse		109 920	80 295	29 625	67 783	103 635
Rammetilskudd		438 111	429 790	8 321	431 790	409 320
Andre statlige overføringer		25 597	22 500	3 097	19 000	19 545
Andre overføringer		3 427	366	3 060	362	1 656
Skatt på inntekt og formue		366 194	362 318	3 876	356 318	344 203
Sum driftsinntekter		**1 093 977**	**1 037 349**	**56 629**	**1 016 004**	**1 026 420**
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	10	513 151	500 895	12 255	470 943	480 645
Sosiale utgifter	2	135 119	139 086	-3 966	133 429	129 024
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj.produksjon	10	144 719	130 840	13 879	114 853	131 706
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon		137 386	139 353	-1 967	142 833	138 790
Overføringer		68 027	52 967	15 060	77 180	66 908
Avskrivninger	15	47 916	46 108	1 808	13 963	46 966
Fordelte utgifter		-13 399	-13 297	-101	-9 735	-13 180
Sum driftsutgifter		**1 032 919**	**995 952**	**36 967**	**943 466**	**980 859**
Brutto driftsresultat		**61 058**	**41 397**	**19 661**	**72 538**	**45 561**
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte		14 567	15 625	-1 058	14 625	13 679
Mottatte avdrag på utlån		100	25	75	25	31
Sum eksterne finansinntekter		**14 667**	**15 650**	**-983**	**14 650**	**13 710**
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger		23 255	26 007	-2 752	27 707	21 865
Avdrag på lån	12	45 700	45 700	0	45 700	38 205
Utlån		368	250	118	250	466
Sum eksterne finansutgifter		**69 323**	**71 957**	**-2 634**	**73 657**	**60 536**
Resultat eksterne finanstransaksjoner		**-54 656**	**-56 307**	**1 651**	**-59 007**	**-46 826**
Motpost avskrivninger		47 916	46 108	1 808	13 963	46 966
Netto driftsresultat		**54 319**	**31 197**	**23 121**	**27 494**	**45 700**
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidl. års regnsk.m mindreforb.		37 431	37 431	0	0	11 030
Bruk av disposisjonsfond	6	2 797	4 213	-1 416	2 193	1 778
Bruk av bundne fond	6	6 285	9 231	-2 946	7 560	4 573
Sum bruk av avsetninger		**46 513**	**50 874**	**-4 361**	**9 753**	**17 381**
Overført til investeringsregnskapet		8 900	8 900	0	1 850	460
Avsatt til disposisjonsfond	6	41 263	71 723	-30 460	830	14 737
Avsatt til bundne fond	6	11 404	1 449	9 955	885	10 454
Sum avsetninger		**61 567**	**82 071**	**-20 505**	**3 565**	**25 651**
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk		**39 265**	**0**	**39 265**	**33 682**	**37 431**

Regnskapsskjema 1a – drift 2016

(Beløp i 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Skatt på inntekt og formue	350 928	346 818	4 110	356 318	329 143
Ordinært rammetilskudd	438 111	429 790	8 321	431 790	409 320
Skatt på eiendom	15 266	15 500	-234	0	15 059
Andre generelle statstilskudd	25 597	22 500	3 097	19 000	19 545
Sum frie disponible inntekter	**829 902**	**814 608**	**15 294**	**807 108**	**773 067**
Renteinntekter og utbytte	14 567	15 625	-1 058	14 625	13 679
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	23 255	26 007	-2 752	27 707	21 865
Avdrag på lån	45 700	45 700	0	45 700	38 205
Netto finansinnt./utg.	**-54 388**	**-56 082**	**1 694**	**-58 782**	**-46 392**
Til ubundne avsetninger	41 263	71 723	-30 460	830	14 737
Til bundne avsetninger	11 404	1 449	9 955	885	10 454
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	37 431	37 431	0	0	11 030
Bruk av ubundne avsetninger	2 797	4 213	-1 416	2 193	1 778
Bruk av bundne avsetninger	6 285	9 231	-2 946	7 560	4 573
Netto avsetninger	**-6 154**	**45 067**	**-51 220**	**8 038**	**-7 810**
Overført til investeringsregnskapet	8 900	8 900	0	1 850	460
Til fordeling drift	**760 460**	**794 692**	**-34 233**	**754 514**	**718 406**
Sum fordelt til drift (fra skjema 1b)	**799 725**	**794 692**	**5 032**	**788 196**	**755 837**
Regnskapsmessig resultat mer/mindreforbruk	**-39 265**	**0**	**-39 265**	**-33 682**	**-37 431**

Sum frie og disponible inntekter

Det fremkommer en merinntekt på 12,2 millioner kroner på skatt og rammetilskudd, hvorav en mindreinntekt på eiendomsskatt med 0,2 millioner kroner.

Merinntekten på skatt og rammetilskudd må ses under ett. Høyere skatteinntekter enn forventet i 2016 for kommunesektoren samlet er den viktigste årsaken til kommunens merinntekt. En økning i skatteinngangen på landsbasis gir også effekt for en lavinntektskommune som Aurskog-Høland. Bakgrunnen for merskatteveksten er ekstraordinært store uttak av utbytter til personlige skattytere for inntektsåret 2015, som trolig skyldes tilpasninger i forkant av skattereformen fra 2016, og økt skattesats på aksjeutbytte og aksjegevinster fra 1.1.2016. Det er viktig å være klar over at merskatteveksten i 2016 bare ga ekstra inntekt for året 2016, og påvirker ikke nivået på forventede skatteinntekter i 2017 og fremover.

Det er mottatt 3,1 millioner kroner mer enn budsjettert på andre generelle statstilskudd. Dette er i hovedsak knyttet til merinntak av flyktninger, og økte overføringer fra IMDI som følge av dette.

Finansinntekter og –utgifter

Regnskapet viser at renteinntektene ble 1 millioner kroner lavere enn budsjettert. Avviket skyldes en lavere renteinntekt på kalkulatorisk rente på selvkost på 3,5 millioner kroner. De øvrige renteinntektene gir en merinntekt på 2,5 millioner kroner.

Avviket på renteutgiftene fremkommer på formidlingslån og selvkostområdene. Ordinære renteutgifter ligger noe under budsjett.

Netto avsetninger

Avvikene på avsetninger er i hovedsak knyttet opp mot selvkostområdene, merinntekter på statstilskudd flyktninger og statlig øremerkede midler til ulike tiltak på sektorene.

Overføring til investeringsregnskapet

Overføringer fra drift til investeringsregnskapet er ført i henhold til budsjett.

Regnskapsskjema 1b – drift 2016

(Beløp i 1000 kr)	SEKTORENES OG STABENES DRIFT	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Avvik i %	Avvik i kr	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
Hovedansvar:	**Oppvekst og utdanning**						
Utgifter		397 148	384 572	3,3	12 577	368 237	366 927
Inntekter		-77 618	-67 076	15,7	-10 542	-53 128	-70 314
Sum	**Oppvekst og utdanning**	**319 530**	**317 496**	**0,6**	**2 034**	**315 109**	**296 613**
Hovedansvar:	**Helse og rehabilitering**						
Utgifter		355 993	329 972	7,9	26 020	327 218	331 853
Inntekter		-57 261	-39 118	46,4	-18 143	-39 121	-50 029
Sum	**Helse og rehabilitering**	**298 732**	**290 854**	**2,7**	**7 878**	**288 097**	**281 825**
Hovedansvar:	**Teknisk drift og kultur**						
Utgifter		223 040	217 698	2,5	5 342	191 638	214 199
Inntekter		-122 569	-116 238	5,4	-6 331	-113 523	-120 702
Sum	**Teknisk drift og kultur**	**100 471**	**101 460**	**-1,0**	**-989**	**78 115**	**93 498**
Hovedansvar:	**Samfunn og utvikling**						
Utgifter		35 549	32 822	8,3	2 727	26 566	38 874
Inntekter		-9 842	-7 065	39,3	-2 778	-6 230	-11 916
Sum	**Samfunn og utvikling**	**25 707**	**25 758**	**-0,2**	**-51**	**20 337**	**26 958**
Hovedansvar:	**Administrasjon og HR**						
Utgifter		29 919	30 438	-1,7	-519	29 139	29 982
Inntekter		-3 147	-2 684	17,3	-463	-2 084	-2 398
Sum	**Administrasjon og HR**	**26 772**	**27 754**	**-3,5**	**-982**	**27 055**	**27 584**
Hovedansvar:	**Økonomi**						
Utgifter		13 679	13 627	0,4	52	13 319	13 449
Inntekter		-1 992	-1 580	26,1	-413	-1 468	-2 299
Sum	**Økonomi**	**11 687**	**12 047**	**-3,0**	**-360**	**11 852**	**11 150**
NETTO UTGIFT RESULTATOMRÅDER		**782 899**	**775 369**	**1,0**	**7 530**	**740 565**	**737 628**
Avstemming mot skjema 1A - drift*		16 826	19 323			47 631	18 209
Sum fordelt til drift		**799 725**	**794 692**			**788 196**	**755 837**

*) Avvikene kommenteres nærmere i sektor- og stabsdelen under eget kapittel om Tjenestene.

Investeringsregnskap 2016

(Beløp i hele 1000 kr)	Note	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Avvik	Opprinn budsjett 2016	Regnskap 2015
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom		348	-	348	-	15 835
Andre salgsinntekter		453	-	453	-	217
Overføringer med krav til motytelse		3 445	33 430	-29 985	29 000	2 999
Kompensasjon for merverdiavgift		36 521	46 803	-10 282	126 932	12 655
Statlige overføringer		-	500	-500	500	-
Andre overføringer		240	-	-	-	-
Sum inntekter		**41 007**	**80 733**	**-39 966**	**156 432**	**31 705**
Utgifter						
Lønnsutgifter		1 940	-	1 940	-	1 312
Sosiale utgifter		578	-	578	-	310
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon		180 182	232 575	-52 394	537 176	86 488
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon		-	-	-	-	-
Overføringer		37 053	52 814	-15 761	128 013	14 390
Renteutgifter og omkostninger		-	-	-	-	-
Fordelte utgifter		-	-	-	-	-
Sum utgifter		**219 753**	**285 390**	**-65 637**	**665 190**	**102 500**
Finanstransaksjoner				-		
Avdrag på lån		13 954	7 000	6 954	7 000	13 234
Utlån		20 343	25 000	-4 657	25 000	18 655
Kjøp av aksjer og andeler	5	2 420	1 850	570	1 850	7 406
Dekning av tidligere års udekket		-	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond		-	-	-	-	3 409
Avsatt til bundne investeringsfond		9 361	4 000	5 361	4 000	10 706
Sum finansieringstransaksjoner	6	**46 078**	**37 850**	**8 228**	**37 850**	**53 409**
Finansieringsbehov		224 823	242 507	-17 684	546 608	124 204
Dekket slik:		-	-	-	-	-
Bruk av lån		182 758	219 037	-36 279	533 758	86 973
Salg av aksjer og andeler		-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån		12 645	6 000	6 645	6 000	12 891
Overført fra driftsbudsjettet		8 900	8 900	-	1 850	460
Bruk av tidligere års udisponert		-	-	-	-	1 241
Bruk av disposisjonsfond		5 211	3 570	1 641	-	3 600
Bruk av bundne driftsfond		10 431	5 000	5 431	5 000	11 040
Bruk av ubundne investeringsfond		4 878	-	4 878	-	8 000
Bruk av bundne investeringsfond		-	-	-	-	-
Sum finansiering	6	**224 823**	**242 507**	**-17 684**	**546 608**	**124 204**
Udekket/udisponert						

Regnskapsskjema 2a – investeringer 2016

(Beløp i hele 1000 kr)	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Avvik	Opprinn. budsjett 2016	Regnskap 2015
Investeringer i anleggsmidler	219 753	285 390	-65 637	665 190	102 500
Utlån og forskutteringer	20 343	25 000	-4 657	25 000	18 655
Kjøp av aksjer og andeler	2 420	1 850	570	1 850	7 406
Avdrag på lån	13 954	7 000	6 954	7 000	13 234
Avsetninger	9 361	4 000	5 361	4 000	14 114
Årets finansieringsbehov	**265 830**	**323 240**	**-57 409**	**703 040**	**155 909**
Finansiert slik:					
Bruk av lånemidler	182 758	219 037	-36 279	533 758	86 973
Inntekter fra salg av anleggsmidler	348	-	348	-	15 835
Tilskudd til investeringer	164	500	-336	500	-
Kompensasjon for merverdiavgift	36 521	46 803	-10 282	126 932	12 655
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	16 091	39 430	-23 339	35 000	15 890
Andre inntekter	529	-	529	-	217
Sum ekstern finansiering	**236 411**	**305 770**	**-69 359**	**696 190**	**131 568**
Overført fra driftsregnskapet	8 900	8 900	-	1 850	460
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-	1 241
Bruk av avsetninger	20 519	8 570	11 949	5 000	22 640
Sum finansiering	**265 830**	**323 240**	**-57 409**	**703 040**	**155 909**
Udekket/udisponert					

Regnskapsskjema 2b – investeringer 2016

Sektor/stab	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Avvik i kr	Regnskap 2015
Oppvekst og utdanning	3 966	3 350	-616	4 292
Helse og rehabilitering	2 436	4 736	2 300	2 568
Tekniske tjenester og kultur	44 961	48 184	3 223	56 638
Stab plan og utvikling	161 114	193 411	32 297	31 146
Stab personal	2 105	3 209	1 104	832
Stab økonomi	1 731	1 850	119	7 540
ALLE	**216 313**	**254 740**	**38 427**	**103 016**

Balanse

Per 31.12	Note	2016		2015	
		i 1000 kr	%	i 1000 kr	%
EIENDELER					
Anleggsmidler					
Faste eiendommer og anlegg	15	987 814	35,5 %	824 069	34,9 %
Utstyr, maskiner og transportmidler	15	46 120	1,7 %	45 886	1,9 %
Utlån		1 040	0,0 %	889	0,0 %
Konserninterne langsiktige fordringer		108 028	3,9 %	100 331	4,3 %
Aksjer og andeler	5	39 286	1,4 %	36 865	1,6 %
Pensjonsmidler	2	894 870	32,1 %	876 828	37,2 %
Sum anleggsmidler		**2 077 157**	74,6 %	**1 884 867**	79,9 %
Omløpsmidler					
Kortsiktige fordringer		77 171	2,8 %	72 399	3,1 %
Premieavvik	2	50 843	1,8 %	50 675	2,1 %
Kasse, postgiro, bankinnskudd		578 899	20,8 %	350 609	14,9 %
Sum Omløpsmidler		**706 912**	25,4 %	**473 683**	20,1 %
SUM EIENDELER		**2 784 070**	100,0 %	**2 358 550**	100,0 %
EGENKAPITAL OG GJELD					
Egenkapital					
Disposisjonsfond	6,16	109 663	3,9 %	76 409	3,2 %
Bundne driftsfond	6	40 525	1,5 %	35 406	1,5 %
Ubundne investeringsfond	6	4 041	0,1 %	8 918	0,4 %
Bundne investeringsfond	6	2 968	0,1 %	4 038	0,2 %
Regnskapsmessig mindreforbruk		39 265	1,4 %	37 431	1,6 %
Udisponert i inv.regnskap	11	0	0,0 %	0	0,0 %
Kapitalkonto	7, 15	141 388	5,1 %	108 247	4,6 %
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift		-8 813	-0,3 %	-8 813	-0,4 %
Sum egenkapital		**329 037**	11,8 %	**261 635**	11,1 %
Langsiktig gjeld					
Pensjonsforpliktelser	2	1 121 108	40,3 %	1 085 063	46,0 %
Sertifikatlån		583 151	20,9 %	444 127	18,8 %
Andre lån		584 922	21,0 %	438 049	18,6 %
Sum langsiktig gjeld	12	**2 289 181**	82,2 %	**1 967 239**	83,4 %
Kortsiktig gjeld					
Annen kortsiktig gjeld		165 851	6,0 %	129 675	5,5 %
Sum kortsiktig gjeld		**165 851**	6,0 %	**129 675**	5,5 %
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		**2 784 070**	100,0 %	**2 358 550**	100,0 %
MEMORIAKONTI					
Memoriakonto					
Ubrukte lånemidler		353 746		190 953	
Andre memoriakonti		0		38	
Motkonto for memoriakontiene		-353 746		-190 991	

Bjørkelangen, 6. april 2017

Siri Hovde
Rådmann

John-Ivar Udnesseter
Økonomisjef

Noter

Note 0 - Regnskapsprinsipper

Aurskog-Høland kommune fører sitt regnskap etter de kommunale regnskapsprinsipper nedfelt i kommunelovens § 48 og regnskapsforskriftens § 7. Anordningsprinsippet gjelder i kommunal sektor, og betyr at all tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal framgå av drifts- eller investeringsregnskapet. Driftsregnskapet viser driftsutgifter og driftsinntekter i kommunen, og regnskapsresultatet for året. Investeringsregnskapet viser kommunens utgifter i forbindelse med investeringer, utlån etc., samt hvordan disse er finansiert.

Kommunens driftsregnskap viser årlige avskrivninger, som er årlige kostnader som følge av forbruk av aktiverte varige driftsmidler. Avskrivningene påvirker kommunens brutto driftsresultat, men blir nullet ut slik at netto driftsresultat er upåvirket av denne kostnaden. Netto driftsresultat i kommunen er derimot belastet med årets avdrag på lån, som er utgiften relatert til forbruk av aktiverte varige driftsmidler som skal påvirke kommunens netto driftsresultat etter gjeldende regnskapsregler.

Årsaken til at avskrivningene blir vist i regnskapet, er blant annet at beslutningstakere og regnskapsbrukere skal se denne kostnaden presentert i regnskapet, og vurdere denne i forhold til kommunens driftsresultat og avdragsutgifter.

Videre er regnskapet ført etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikke er gjort fradrag i inntekter for tilhørende utgifter og/eller fradrag i utgifter for tilhørende inntekter. Dette betyr at aktiviteten i kommunen kommer fram med riktig beløp.

I balanseregnskapet er anleggsmidler definert som eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Anleggsmidler som har en begrenset levetid blir avskrevet hvert år. I kommunal sektor blir lineære avskrivninger brukt. Denne metoden innebærer at avskrivningsgrunnlaget blir fordelt likt over avskrivingstiden.

De årlige avskrivningene blir dermed like store for det enkelte driftsmiddel. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlene er tatt i bruk.

Note 1 – Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitaloversikt - bevilgningsregnskapet 2016

KOSTRA art	Tekst	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Anskaffelse av midler			
600-670, 700-780, 800-895	Inntekter driftsdel	1 093 977 320	1 026 420 080
600-670, 700-770, 800-895	Inntekter investeringsdel	40 930 751	31 704 841
900-929	Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	210 146 981	113 573 622
Sum anskaffelse av midler		**1 345 055 052**	**1 171 698 543**
Anvendelse av midler			
010-285, 300-480, minus 690	Utgifter driftsdel	985 002 697	933 893 437
010-285, 300-480, minus 690	Utgifter investeringsdel	219 752 508	102 500 267
500-529	Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	106 039 687	99 831 081
Sum anvendelse av midler		**1 310 794 892**	**1 136 224 785**
Sum anskaffelse - anvendelse av midler		**34 260 160**	**35 473 758**
Kap. 2.9100	Endring i ubrukte lånemidler	162 792 826	91 327 424
Endringer i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift			
Endring arbeidskapital		**197 052 986**	**126 801 182**

Arbeidskapitaloversikt – balansen

Tekst	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Omløpsmidler		
Endring i kortsiktige fordringer	4 771 380	3 023 961
Endring i premieavvik	168 259	-8 565 422
Endring i aksjer og andeler		
Endring ihendehaverobligasjoner og sertifikater		
Endring betalingsmidler	228 289 374	128 964 873
Sum endring omløpsmidler	233 229 013	123 423 412
Kortsiktig gjeld		
Endring kortsiktig gjeld	-36 176 027	3 377 770
Endring i premieavvik		
Sum endring kortsiktig gjeld	-36 176 027	3 377 770
Endring arbeidskapital	**197 052 986**	**126 801 182**
Differanse i arbeidskapital		

Note 2 – Pensjon

Generelt om pensjonsordningen i kommunen

Aurskog-Høland kommune har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte og ordfører i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere. For sykepleiere og lærere er ytelsene lovbestemte. For øvrige yrkesgrupper omfatter ordningene de tariffestede ytelser som gjelder i kommunal sektor. Ordningene er ytelsesbasert. Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre- , ektefelle- og barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66 % sammen med folketrygden.

- For AFP 62-64 år har Aurskog-Høland kommune valgt 100 % utjevning.
- For AFP 65-67 år har Aurskog-Høland kommune valgt 100 % utjevning.

Regnskapsføring av pensjon

Prinsipper for presentasjon i noter og regler for regnskapsføring av pensjoner reguleres av §13 i forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner- og fylkeskommuner. Regelverket har vært gjeldende siden regnskapsåret 2002. Fra regnskapsåret 2011 er det gjort regelendringer på føring av amortisert premieavvik og amortisert estimatavvik. Årets netto pensjonskostnad er nåverdien av årets pensjonsopptjening tillagt rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser, og fratrukket avkastning på pensjonsmidlene. Netto pensjonskostnad tillagt administrasjonskostnad og sum amortisert premieavvik utgjør samlet pensjonskostnad. I løpet av året føres innbetalt premie fortløpende som utgift. På slutten av året beregnes årets netto pensjonskostnad. Differansen mellom innbetalt premie og beregnet netto pensjonskostnad er årets premieavvik. Hvis innbetalt premie er høyere enn beregnet netto pensjonskostnad skal premieavviket føres til inntekt i driftsregnskapet og som fordring i balanseregnskapet. Hvis innbetalt premie er lavere enn beregnet netto pensjonskostnad skal premieavviket føres til utgift i driftsregnskapet og som gjeld i balanseregnskapet.

Årets netto pensjonskostnad	KLP	SPK	SUM
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	44 794 059	8 965 969	53 760 028
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	36 652 501	5 647 031	42 299 532
Brutto pensjonskostnad	81 446 560	14 613 000	96 059 560
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-33 921 437	-4 399 282	-38 320 719
Netto pensjonskostnad (ekskl. adm.)	47 525 123	10 213 718	57 738 841
Administrasjonskostnad	3 302 178	309 163	3 611 341
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	50 827 301	10 522 881	61 350 182
Amortisert premieavvik	7 416 576	-459 322	6 957 254
Samlet pensjonskostnad (inkl. administrasjon)	58 243 877	10 063 559	68 307 436
2% Arbeidstakers andel	-7 147 181	-1 749 694	-8 896 875
Utgiftsført bevilgningsregnskap	**51 096 696**	**8 313 865**	**59 410 561**

Samlet pensjonskostnad, 59 410 561 kroner, er det som totalt er kostnadsført som pensjon i kommunens bevilgningsregnskap 2016. I tillegg kommer arbeidsgiveravgift på 14,1 % av beløpet.

Årets premieavvik	KLP	SPK	SUM
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	56 837 257	11 617 645	68 454 902
Administrasjonskostnader	-3 302 178	-309 163	-3 611 341
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	-47 525 123	-10 213 718	-57 738 841
Årets premieavvik, før arb.giveravg	**6 009 956**	**1 094 764**	**7 104 720**

Akkumulert premieavvik	KLP	SPK	SUM
Akkumulert premieavvik IB	-48 026 279	3 613 885	-44 412 394
Årets premieavvik	-6 009 956	-1 094 764	-7 104 720
Årets amortisert premieavvik	7 416 576	-459 322	6 957 254
Akkumulert premieavvik før arb.giveravg.	**-46 619 659**	**2 059 799**	**-44 559 860**

Årets premieavvik kr. 7 104 720 er inntektsført i året bevilgningsregnskap og avsatt i balansen. Akkumulert premieavvik pr 31.12.16 kr 44 559 860 eks. arbeidsgiveravgift, er klassifisert som omløpsmidler i balansen. Akkumulert premieavvik (amortiseres) utgiftsføres over henholdsvis 15,10 og 7 år i bevilgningsregnskapet. Årets amortiserte premieavvik er utgiftsført i bevilgningsregnskapet med kr 6 957 254.

Balanse 31.12.16	KLP	SPK	SUM
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse, estimat	937 361 502	155 788 782	1 093 150 284
Pensjonsmidler, estimat	-782 508 000	-112 362 403	-894 870 403
Netto pensjonsforpliktelse eks. arb.giv.avg	**154 853 502**	**43 426 379**	**198 279 881**

Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler inngår i kommunens balanse. Pensjonsmidler er klassifisert som anleggsmidler. Pensjonsforpliktelser eks arbeidsgiveravgift er klassifisert som langsiktig gjeld.

Spesifikasjon av estimatavvik.	KLP	SPK	SUM
Faktisk forpliktelse 01.01.16	887 121 965	141 175 782	1 028 297 747
Estimert forpliktelse 31.12.15	-899 041 783	-160 288 532	-1 059 330 315
Estimatavvik forpliktelser 01.01.16	**-11 919 818**	**-19 112 750**	**-31 032 568**
Estimerte pensjonsmidler 31.12.2015	741 922 204	134 905 452	741 502 243
Faktiske pensjonsmidler 01.01.2016	-726 258 507	-96 654 639	-730 225 085
Amortisert avvik i år	**15 663 697**	**38 250 813**	**11 277 158**
Brutto estimatavvik	3 743 879	19 138 063	22 881 942
Årets amortisert premieavvik	-7 416 576	459 322	-6 957 254
Netto estimatavvik	**-3 672 697**	**19 597 385**	**15 924 688**

Det skal foretas ny beregning av de pensjonsforpliktelser som ble balanseført i foregående års regnskap. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler i foregående år og ny beregning kalles årets estimatavvik for pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Økonomiske forutsetninger	2016	2015	2014
Forventet avkastning på pensjonsmidler, KLP	4,60 %	4,65 %	4,65 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler, SPK	4,30 %	4,35 %	4,35 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Forventet lønnsvekst, G- og pensj. regulering	2,97 %	2,97 %	2,97 %

Ovennevnte forutsetninger er lagt til grunn i beregningene.

Premiefond

Det er i løpet av 2016 foretatt en overføring på 8 894 202 kr i avkastning på premiefond KLP som i sin helhet har gått til reduksjon av innbetalt premie.

Note 3 – Kommunens garantiansvar

	Person, firma, organisasjon	Opprinnelig garantibeløp	Garantiansvar pr.31.12.16	Garantiansvar utløper
1	Kommunalbanken: Ulvehaugen	11 210 000	5 924 374	03.02.2031
2	Romerike Avfallsfordeling ROAF	30 920 127	24 295 579	10.11.2038
3	Garantier knyttet til spillemidler Aurskog-Finstadbru Sportskl.	2 315 000	2 315 000	24.11.2028
4	Garantier knyttet til spillemidler: Høland Idrettslag	2 335 000	2 335 000	08.12.2029
5	Jobberiet AS	14 000 000	11 487 210	10.11.2032
6	Garantier knyttet til spillemidler Søndre Høland Idr/Ungdomsl.	10 000 000	10 000 000	10.02.2044

Note 4 – Fordringer og gjeld til kommunale virksomheter

Aurskog-Høland kommune har ikke fordringer, langsiktig- eller kortsiktig gjeld til kommunale eller fylkeskommunale foretak etter kapittel 11 i kommuneloven. Heller ikke til kommunale eller fylkeskommunale bedrifter etter kommunelovens §11 med særregnskap, eller for interkommunale eller interfylkeskommunale samarbeid etter kommuneloven §27 med eget særregnskap.

Note 5 – Aksjer og andeler

	Balanseført verdi	Eierandel
Jobberiet AS	491 000	100,0 %
KLP egenkapitaltilskudd	23 054 345	
Romerike Revisjon IKS	88 500	5,9 %
Aurskog-Høland Utbyggingsselskap AS	9 314 000	100,0 %
Haldenvassdragets Kanalselskap A/S	35 696	11,0 %
Stiftelsen Høgskolen for Innovasjon og Entreprenørskap (HIE)	66 667	33,3 %
Studenthybler, samfunnshus, grendehus, bib.sentral	6	
Bjørkelangen stasjon AS	500 000	41,7 %
Norasonde AS	157 800	5,0 %
Romerike kontrollutvalgssekretæriat IKS	14 633	5,9 %
Nedre Romerike brann og redningsvesen IKS	1 288 500	7,8 %
Romerike Avfallsfordeling ROAF	4 274 359	8,4 %
Sum aksjer og andeler	**39 285 506**	

Note 6 – Avsetninger og bruk av avsetninger

Bevilgningsregnskapets interne del

KOSTRA art	Tekst	Regnskap 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regulert budsjett 2016	Regnskap 2015
530-560, 580	Avsetninger	62 027 575	5 714 800	43 489 483	39 305 170
930-960	Bruk av avsetninger	--19 170 363	9 752 900	13 443 500	-17 951 060
980	Til avsetning senere år	0			0
Netto avsetninger		**42 857 212**			**21 354 110**

Disposisjonsfond og ubundet investeringsfond	Drifts-regnskapet 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regulert budsjett 2016	Investerings-regnskapet 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regulert budsjett 2016
Beholdning 01.01	76 408 836			8 918 116		
Avsetninger til fond (art 540 og 548)	41 262 569	830 000	38 040 683	0	0	0
Bruk av fond (art 940 og 948)	-2 797 300	2 192 800	4 212 800	-4 877 519	0	0
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskapet (art 940)	-5 210 725	0	0		0	0
Beholdning 31.12	**109 663 380**			**4 040 597**		

Bunde fond	Drifts-regnskapet 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regulert budsjett 2016	Investerings-regnskapet 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regulert budsjett 2016
Beholdning 01.01	35 406 170			4 038 000		
Avsetninger til fond (art 550)	11 403 960	884 800	1 448 800	9 361 046	4 000 000	4 000 000
Bruk av bundet driftsfond i kapitalregnskapet (art 950)				-10 431 223	5 000 000	5 000 000
Bruk av fond (art 950)	-6 284 819	7 560 100	9 230 700			
Beholdning 31.12	**40 525 311**			**2 967 823**		

Note 7 – kapitalkonto

Motpost art	Tekst	Beløp	Motpost art	Tekst	Beløp
(IB)	(Underskudd i kaptial)		**IB**	**1.1 Kapital**	**108 246 688**
670	Salg av fast eiendom og anlegg	**348 350**	010:199+230:380, 500	Aktivering av fast eiendom og anlegg	**207 122 398**
Balanse	Av- og nedskrivning av eiendom og anlegg	**43 028 950**	Balanse	Oppskriving av fast eiendom og anlegg	
660	Salg av utstyr, maskiner og transportmidler		200:220	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	**12 097 890**
Balanse	Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og tranport midler	**11 863 718**			
929	Salg av aksjer og andeler		529	Kjøp av aksjer og andeler	**2 420 270**
Balanse	Nedskrivning av aksjer og andeler				
920	Avdrag på utlån	**12 745 116**	520	Utlån	**20 710 533**
Balanse	Avskrivning på utlån	**116 856**			
910	Bruk av lån	**182 758 174**	510	Avdrag på lån	**59 653 530**
Balanse	Urealisert kurstap utenlandslån		Balanse	Urealisert kursgevinst utenlandslån	
Balanse	UB pensjonsforpliktelse (netto)		Balanse	UB pensjonsmidler (netto)	**18 042 747**
Balanse	AGA pensjonsforpliktelse				
Balanse	Estimatavvik pensjonsforpliktelse	**36 044 557**	Balanse	Estimatavvik pensjonsmidler	
UB	31.12 Kapital	**141 388 336**	(UB)	(31.12 Underskudd i kapital)	

Note 8 – Interkommunalt samarbeid

Kommunen er knyttet til ulike typer for interkommunalt samarbeid. For nærmere informasjon vises til vedlagte oversikt over selskaper, stiftelser, sammenslutninger der Aurskog-Høland kommune har eierinteresser.

Note 9 – Organisering av den kommunale virksomheten

Aurskog-Høland kommune har i 2016 året vært organisert i fire sektorer og to staber. Alle sektorene og stabenes regnskap fremkommer av kommuneregnskapet.

Note 10 – Ytelser til ledende personer og kontrollorganer

	2016	2015
Ordfører	829 843	928 309
Varaordfører	186 492	180 231
Rådmann	1 032 250	1 005 560
Kontrollorganer:		
Tjenestekjøp fra Romerike revisjon IKS	1 343 895	1 405 400
Kontrollutvalg	279 306	275 993

Note 11 – Investeringer

I forbindelse med 2. tertial ble sektorene/stabene bedt om å vurdere antatt forbruk/prognose ut året. De investeringsmidlene som man antok ikke ville bli brukt, ble fratrukket budsjett 2016 og lagt på vent til 2017, såkalt rebudsjettering. Regnskapsavslutning 2016 blir dermed en avviksanalyse av regnskap sett opp mot gjenstående budsjett på prosjektene når rebudsjettering var foretatt. Investeringsoversikten inneholder også startlån fra Husbanken. De punktene dette gjelder er merket «Husbanken». Oversikt over prosjektregnskapene i vedlegg. Rapporteringen er endret i forhold til tidligere år. Investeringene rapporteres nå fordelt på sektorer/staber og store prosjekter.

Investeringer 2016	R-2016	B-2016	Avvik
Utgifter	174 336 970	232 505 470	-58 168 500
Kjøp bygg anlegg	8 362 596	5 000 000	3 362 596
Mva-kompensasjon for investeringer	36 520 722	46 802 779	-10 282 057
Overføring til andre	532 220	1 081 283	-549 063
Avdragsutgifter (Husbanken)	2 290 114	2 000 000	290 114
Ekstraordinære avdrag (Husbanken)	11 663 416	5 000 000	6 663 416
Utlån (Husbanken)	20 342 836	25 000 000	-4 657 164
Kjøp av aksjer og andeler	2 420 270	1 850 000	570 270
Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0
Avsetning til bundet investeringsfond	9 361 046	4 000 000	5 361 046
Sum utgifter	**265 830 191**	**323 239 532**	**-57 409 341**
Salg driftsmidler/maskiner/fast eiendom	801 060	0	801 060
Refusjoner	1 283 439	500 000	783 439
Mva-kompensasjon for investeringer	36 520 722	46 802 779	-10 282 057
Statlige overføringer (Husbanken)	2 402 000	33 430 000	-31 028 000
Bruk av lån	182 758 173	222 606 753	-39 848 577
Mottatte avdrag påutlån (Husbanken)	3 522 308	2 000 000	1 522 308
Ekstraordinære avdrag (Husbanken)	9 123 022	4 000 000	5 123 022
Disponering av tidligere års netto driftsoverskudd	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	5 210 725	0	5 210 725
Bruk av ubundet investeringsfond	4 877 519	0	4 877 519
Bruk av bundet fond (Husbanken)	10 431 223	5 000 000	5 431 223
Overføring fra driftsregnskaspet	8 900 000	8 900 000	0
Sum inntekter	**265 830 191**	**323 239 532**	**-57 409 338**

Avviksforklaringer

Utgifter

Investeringsrammen for 2016 var etter rebudsjettering 254,7 millioner kroner. Regnskapet viser et forbruk på 216,3 millioner kroner, det vil si et mindreforbruk på 38,4 millioner kroner. Avviket er primært knyttet til mindreforbruk i forhold til budsjett for de store byggeprosjektene, spesielt endret fremdrift svømmehall. Alle investeringsprosjekt er gjennomgått med sektorer/staber. Status på store prosjekt, sektorer og staber er beskrevet i tabellen som følger årsrapporten. Regnskapsskjema 2b viser den totale rammen til den enkelte sektor/stab etter rebudsjettering.

Note 12 – Finansforvaltning

Kommunens gjeld er per 31.12.2016 fordelt som følger:

Kommunens lånegjeld					
Långiver	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Kommunalbanken	409 905 000	453 105 000	351 305 000	336 827 000	657 378 000
KLP	-	133 300 000	133 300 000	133 300 000	133 300 000
DNB	0	0	0	0	0
Danske Bank	133 300 000	0	173 727 000	150 000 000	112 600 000
Husbanken	64 354 493	85 332 173	96 982 721	103 748 950	114 842 066
Sparebank 1					150 000 000
Swedbank				158 300 000	0
Sum lånegjeld	**607 559 493**	**671 737 173**	**755 314 721**	**882 175 950**	**1 168 120 066**

Løpetiden for avdragene skal minimum samsvare med veid levetid for anleggsmidlene.
Minimumsavdrag er beregnet etter en forenklet modell. Langsiktig gjeld divider med bokført verdi anleggsmidler multiplisert med avskrivninger gir uttrykk for minimumsavdrag som skal betales.
For 2016 viser modellen at faktisk betalte avdrag er noe høyere enn beregnet krav til minimumsavdrag.

Minimumsavdrag	2012	2013	2014	2015	2016
Sum avskrivninger	**37 673 526**	**39 937 700**	**43 239 663**	**46 965 711**	**47 916 124**
					0
Lånegjeld	611 728 116	607 559 469	671 737 173	755 314 721	882 175 950
eks Startlån fra Husbanken	-67 523 116	-64 354 493	-85 332 173	-96 982 721	-103 748 950
Lånegjeld pr 1.1	**544 205 000**	**543 204 976**	**586 405 000**	**658 332 000**	**778 427 000**
					0
Bokført verdi anleggsmidler pr 1.1	800 070 272	789 463 771	804 934 548	841 237 658	869 954 183
eks Ikke-avskrivbare eiendeler	-18 420 078	- 10 160 848	-28 370 063	-28 370 063	-28 370 063
Avskrivbare anleggsmidler pr 1.1	**781 650 194**	**779 302 923**	**776 564 485**	**812 867 595**	**841 584 120**
					0
Minstelånsavdrag	**26 229 279**	**27 838 157**	**32 651 448**	**38 029 693**	**44 320 233**
					0
Betalte avdrag	**27 000 000**	**28 500 000**	**30 500 000**	**38 205 000**	**45 700 000**
Ekstraordinær nedbetaling	11 586 729	6 638 000	5 095 600	11 036 102	11 663 416

Det vises til økonomireglements punkt 3.7 om rapportering om finansforvaltning.

Forvaltning av låneporteføljen

Budsjetterte nye låneopptak (eksklusiv Husbanken) for 2016 var 320,551 millioner kroner til investeringer, mens budsjetterte avdragsutgifter utgjorde 45,7 millioner kroner. Netto låneopptak er gjennomført i henhold til budsjett tilpasset forfallsstrukturen på gjeldsporteføljen.88

Aurskog-Høland, Fet, Enebakk, Nittedal og Rælingen kommuner har fra 1.1.2013 felles gjeldsforvaltningsavtale med Bergen Capital Management AS. Videreformidling av startlån fra Husbanken er forvaltet av kommunen i samarbeid med Lindorff.

Per 31.12.2016 er samlet låneportefølje, eksklusiv formidlingslån Husbanken, på 1 053,278 millioner kroner. Etter flere år med fallende pengemarkedsrenter har det vært en utflating av disse rentene i 2016, og 3 mnd NIBOR er ved årsskiftet 1,17 %. Vektet gjennomsnittsrente for gjeldsporteføljen per 31.12.2016 var 1,91 % (2,18 % i fjor). Refinansieringsrisikoen, målt ved gjennomsnittlig kredittbinding, er redusert fra årets begynnelse til utgangen av 2016. Vektet gjennomsnittlig kredittbinding var 1,8 år i begynnelsen av året og 5,1 år ved årets utgang.

Balansen mellom det å ligge kort og dra nytte av lave markedsrenter, samtidig som man har valgt å sikre noe på lengre sikt når nivåene har vært attraktive, reflekteres i forfallsstrukturen. Porteføljens forfallsstruktur, rentebindingstid og sammensetning vurderes fortløpende og justeres i forhold til markedssyn og markedsforholdene.

For ytterligere informasjon om forvaltning av låneporteføljen, vises til vedlagte finansrapport.

Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, samt langsiktige plasseringer

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål er i henhold til økonomireglement plassert som bankinnskudd til vilkår som er fastsatt i kommunens hovedbankavtale. Aurskog-Høland kommune har i 2016 ikke hatt plasseringer av finansielle langsiktige midler.

Note 13 – Vesentlige forpliktelser/leasingavtaler

Leasingavtalene er vurdert. Samtlige avtaler bokføres som operasjonell leasing.

Note 14 – Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Aurskog-Høland kommune har utarbeidet etterkalkyle for betalingstjenester i henhold til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, KMD, feb. 2014). Kommunen benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For a kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som eksemplet under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Forskjeller mellom kommunens regnskap og selvkostregnskapet	Regnskapsresultat	Selvkostkalk
Gebyrinntekter	8 800 000	8
Øvrige driftsinntekter	20 000	20 000
Driftsinntekter	8 820 000	8
Direkte driftsutgifter	5 700 000	5
Avskrivningskostnad	1 750 000	1
Kalkulatorisk rente	0	1
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	240 000
Driftskostnader	7 450 000	8
Resultat	1 370 000	160 000

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Ved beregning av kalkulatoriske avskrivninger skal det i selvkostberegningene gjøres fratrekk av fremmedfinansiering. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2016 var denne lik 1,684 %.

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i selvkostgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2016 i sin helhet være disponert innen 2021.

I tillegg til a utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen også utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylene gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser. Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene.

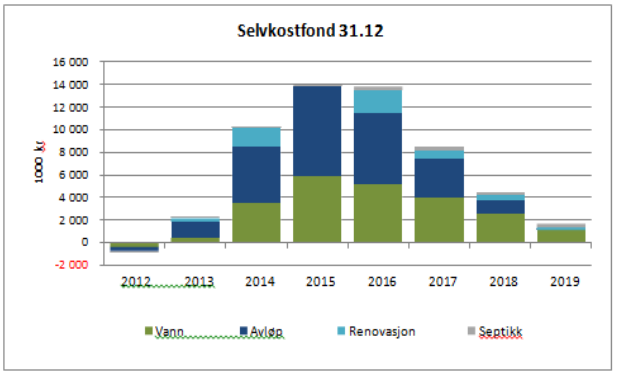

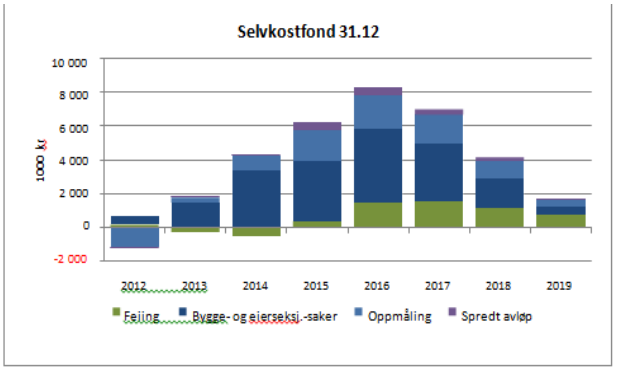

Samlet etterkalkyle 2016

Etterkalkylene for 2016 er basert på regnskap datert 6. februar 2017.

Etterkalkyle selvkost 2016	Vann	Avløp	Renovasjon	Septikk	Totalt
Gebyrinntekter	18 078 427	31 663 178	17 659 051	2 080 291	69 480 947
Øvrige driftsinntekter	305 866	1 352 491	1 132 577	8 456	2 799 390
Driftsinntekter	**18 384 293**	**33 015 669**	**18 791 628**	**2 088 747**	**72 280 337**
Direkte driftsutgifter	13 290 736	24 097 502	16 043 318	1 884 515	55 316 071
Avskrivningskostnad	3 926 889	7 776 268	396 891	0	12 100 048
Kalkulatorisk rente (1,68 %)	1 529 838	2 280 681	76 718	0	3 887 237
Indirekte netto driftsutgifter	338 168	561 714	192 195	35 164	1 127 241
Indirekte avskrivningskostnad	38 631	66 537	46 372	5 737	157 139
Indirekte kalkulatorisk rente (1,68 %)	1 779	2 889	2 038	303	7 003
Driftskostnader	**19 126 041**	**34 785 592**	**16 757 532**	**1 925 718**	**72 594 739**
Resultat	**-741 748**	**-1 769 923**	**2 034 096**	**163 029**	**-314 402**
Kostnadsdekning i %	96,1 %	94,9 %	112,1 %	108,5 %	99,6 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd 01.01	**5 891 342**	**7 922 485**	**-37 885**	**127 250**	**13 903 192**
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-741 748	-1 769 923	2 034 096	163 029	-314 402
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (1,68 %)	92 965	118 512	16 489	3 516	231 483
Selvkostfond 31.12	**5 242 559**	**6 271 074**	**2 012 700**	**293 795**	**13 820 273**

Etterkalkyle selvkost 2016	Feiing	Bygge- og eierseksj.-saker	Oppmåling	Spredt avløp	Totalt
Gebyrinntekter	3 715 329	4 200 170	2 349 292	1 451 748	11 716 539
Øvrige driftsinntekter	0	393 354	100 758	0	494 112
Driftsinntekter	**3 715 329**	**4 593 524**	**2 450 050**	**1 451 748**	**12 210 651**
Direkte driftsutgifter	2 597 024	3 147 707	1 995 508	1 297 580	9 037 819
Avskrivningskostnad	17 800	0	0	0	17 800
Kalkulatorisk rente (1,68 %)	749	0	467	0	1 216
Indirekte netto driftsutgifter	32 421	624 314	235 592	182 071	1 074 398
Indirekte avskrivningskostnad	7 456	20 424	11 120	7 250	46 250
Indirekte kalkulatorisk rente (1,68 %)	332	2 397	1 192	787	4 708
Driftskostnader	**2 655 783**	**3 794 842**	**2 243 879**	**1 487 688**	**10 182 192**
+/- Gevinst/tap ved salg/utrangering av anleggsmiddel	0	0	-55 475	0	-55 475
Resultat	**1 059 546**	**798 682**	**150 696**	**-35 940**	**1 972 984**
Kostnadsdekning i %	139,9 %	121,0 %	109,2 %	97,6 %	119,9 %
Selvkostfond 01.01	**384 561**	**3 550 222**	**1 794 458**	**467 353**	**6 196 594**
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 059 546	798 682	150 696	-35 940	1 972 984
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (1,68 %)	15 397	66 511	31 488	7 568	120 964
Selvkostfond 31.12	**1 459 504**	**4 415 414**	**1 976 641**	**438 981**	**8 290 540**

Etterkalkylen for 2016 er utarbeidet i samarbeid med EnviDan Momentum AS som har mer enn 13 ars erfaring med selvkostproblematikk og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost. Selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 260 norske kommuner

Note 15 Anleggsmidler

1. Bokført verdi pr. 31.12.2016	05	10	20	40	50	Ikke avskr.bare	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.16	47 743 142	59 310 516	228 343 540	1 000 573 243	18 960 764	28 370 063	**1 383 301 268**
Akkumulerte/reverserte nedskrivinger	-	-	-	-	-		**-**
Akkumulerte ordinære avskrivinger pr. 01.01.16	-16 383 895	-41 278 295	-89 960 049	-364 841 232	-883 624	-	**-513 347 095**
Bokført verdi 01.01.16	31 359 247	18 032 221	138 383 491	635 732 011	18 077 140	28 370 063	**869 954 173**
Tilgang i året	5 986 954	3 593 048	14 907 901	146 569 539	47 647 619	515 227	**219 220 288**
Avgang i året				-	-	-348 350	**-348 350**
Delsalg i året	-	-	-	-	-		**-**
Årets ordinære avskrivinger	-8 649 979	-3 396 989	-10 770 011	-24 719 178	-379 967		**-47 916 124**
Årets nedskrivinger	-804 992		-2 222 973	-3 948 579	-		**-6 976 544**
Årets reverserte nedskrivinger	-	-	-	-	-		-
Bokført verdi 31.12.16	**27 891 230**	**18 228 280**	**140 298 408**	**753 633 793**	**65 344 792**	**28 536 940**	**1 033 933 443**

2. Anskaffelseskost pr. 31.12.2016	05	10	20	40	50	Ikke avskr.bare	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.16	47 743 142	59 310 516	228 343 540	1 000 573 243	18 960 764	28 370 063	**1 383 301 268**
Akkumulerte/reverserte nedskrivinger	-	-	-	-	-		**-**
Tilgang i året	5 986 954	3 593 048	14 907 901	146 569 539	47 647 619	515 227	**219 220 288**
Avgang i året	-	-	-	-	-	-348 350	**-348 350**
Delsalg i året	-	-	-	-	-		**-**
Årets nedskrivinger	-804 992	-	-2 222 973	-3 948 579	-	-	**-6 976 544**
Årets reverserte nedskrivinger	-	-	-	-	-		**-**
Akkumulert anskaffelseskost pr. 31.12.16	52 925 104	62 903 564	241 028 468	1 143 194 203	66 608 383	28 536 940	**1 595 196 662**
Akkumulerte ordinære avskrivinger pr. 31.12.16	-25 033 874	-44 675 284	-100 730 060	-389 560 410	-1 263 591		**-561 263 219**
Bokført verdi 31.12.16	**27 891 230**	**18 228 280**	**140 298 408**	**753 633 793**	**65 344 792**	**28 536 940**	**1 033 933 443**

3. Endringer i anleggsmidler som påvirker kapitalkonto pr. 31.12.2016	05	10	20	40	50	Ikke avskr.bare	Sum
Kostpris v/tilgang i året	5 986 954	3 593 048	14 907 901	146 569 539	47 647 619	515 227	**219 220 288**
Salgssum v/avgang i året	-	-	-	-	-	-348 350	**-348 350**
Delsalg i året	-	-	-	-	-		**-**
Årets ordinære avskrivninger	-8 649 979	-3 396 989	-10 770 011	-24 719 178	-379 967	-	**-47 916 124**
Årets nedskrivinger	-804 992	-	-2 222 973	-3 948 579	-		**-6 976 544**
Årets reverserte nedskrivinger	-	-	-	-	-		**-**
Sum endring kapitalkonto	-3 468 017	196 059	1 914 917	117 901 782	47 267 652		**163 812 393**
Avgang i året (bokført verdi)	-	-	-	-	-	-348 350	**-348 350**
Salgssum v/salg	-	-	-	-	-	-348 350	**-348 350**
Negativt verdiavvik v/salg	-	-	-	-	-	-	**-**
Positivt verdiavvik v/salg	-	-	-	-	-	-	**-**

05 = Avskrivning 5 år

10 = Avskrivning 10 år

20 = Avskrivning 20 år

40 = Avskrivning 40 år

50 = Avskrivning 50 år

Ikke avskrivbare driftsmidler

Note 16 – Egenkapital

Egenkapitalen består av ubundne og bundne driftsfond og investeringsfond, regnskapsmessig udisponert mindreforbruk, kapitalkonto og regnskapsprinsippendringer.

Av totalt samlet beløp på disposisjonsfond på 109,6 millioner kroner utgjør «Sentralt driftsfond» 71,3 millioner kroner per 31.12.2016. Sentralt driftsfond er et uttrykk for fri egenkapital uten «føringer» som fritt kan nyttes til dekning av utgifter både i drifts- og investeringsregnskapet.

Sammenhengen mellom bokført og disponibel saldo på sentralt driftsfond pr 31.12.2016 kan synliggjøres slik:

Bokført saldo		71,3 mill. kr
K-sak 18/15	Kjøp av festetomt	- 11,5 mill. kr
F-sak 15/17	Støtte til Høgskolestiftelsen	- 0,5 mill. kr
Disponibel saldo		59,3 mill. kr

Vedlegg

Finansrapport Aurskog-Høland kommune

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og Kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i låne- og verdipapirmarkedet slik at endelig resultat vil kunne avvike, det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedspriser i rapporten.

Historisk resultat i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig resultat. Fremtidig resultat vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere og Kunde, BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av denne informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

BCM vil sjekke av status mot Kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer Kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er Kunden selv de facto som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av Kunden.

Oppsummering og nøkkeltall – del I

Nøkkeltall	31.12.2016	01.01.2016	Forklaring
Total lånegjeld	**Kr. 1 053 278 000**	Kr. 778 427 000	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med fremtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	**1,84 ÅR**	2,28 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektede gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder. Rentebindingstid er et kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier.
Vektet gjennomsnittsrente	**1,91 %**	2,18 %	Måltallet angir porteføljens vektede gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.
Kapitalbinding	**5,06 ÅR**	1,79 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektede gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringrisiko har porteføljen alt annet like.

Oppsummering og nøkkeltall - del II

Nøkkeltall	31.12.2016	01.01.2016	Forklaring
Derivat volum (i % av gjeld)	**9,97 %**	13,49 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) i (%) forhold til lånevolum.
Rentebinding under 1 år	**39,45 %**	43,57 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.
Kapitalbinding under 1 år	**44,67 %**	57,05 %	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.
Rentesensitivitet (1 %-poeng økning)	**Kr. 4 155 510**	Kr. 3 391 270	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning I det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %).Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p. a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået. Måltallet er lineært.

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	637 727 000	60,55 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	415 551 000	39,45 %
Sum rentebinding	**1 053 278 000**	**100,00 %**
Flytende rente (p.t. vilkår)	0	0,00 %
SUM	**1 053 278 000**	**100,00 %**

Fordeling

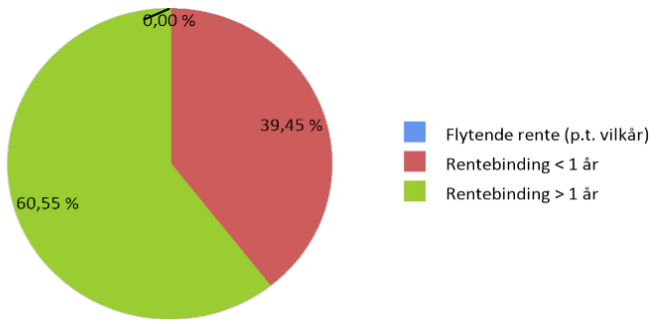

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	637 727 000	60,55 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	415 551 000	39,45 %
SUM	**1 053 278 000**	**100,00 %**

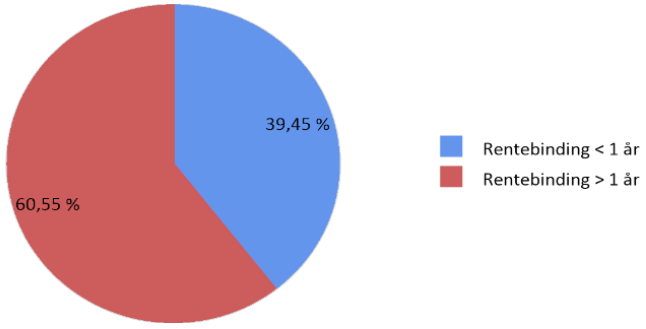

Forklaring til tabeller og grafer

Tabellene over viser fordelingen for gjeldsporteføljen angitt ved bruk av enkel rentebinding. Lån med rentebinding over 1 år er fastrentelån eller obligasjonslån med gjenværende rentebinding over 1 år på rapporteringsdato. Lån med flytende rente er sertifikat, obligasjoner og gjeldsbrevlån med gjenværende rentebinding under 1 år. Dersom porteføljen inneholder lån med p.t. vilkår har de 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid og en rentebinding på 14 / 365 = 0,04. Dersom porteføljen inneholder lån med Nibortilknytning (3 eller 6 MND) er de sortert som lån med rentebinding under 1 år. Det er til enhver tid gjenværende rentebinding som er utgangspunkt for beregning av om fastrentene er under eller over 1 år. Figurene viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen målt ved bruk av enkel rentebinding. Alle lån som er medtatt I beregningen er gjengitt I "stamdataoversikten" som er vedlagt denne rapporten.

Finansreglementets krav og strategi

Krav i gjeldende reglement	Status	Kommentar
Formålet med låneforvaltningen er å sikre kommunen lavest mulig finansieringskostnad, stabil finansiering og god likviditet. Dette uten at kommunen påføres vesentlig finansiell risiko.	OK	
Innhente minst 3 konkurrerende tilbud ved refinansieringer og låneopptak	OK	
Refinansieringsrisiko skal reduseres ved å spre forfall/renteregulering	OK	
Størrelse på enkeltlån, ikke vesentlig andel av totalporteføljen	OK	
Rapportering i henhold til gjeldende reglement og forskrift	OK	
Fordeling av låneopptak på flere långivere	OK	

Krav til forvaltning av gjeldsporteføljen i henhold til gjeldende finansreglement. Kommentar kun dersom det er avvik fra finansreglement.

Porteføljens rentebindingstid og renterisiko

Intervall	Pålydende i NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1% renteøkning
Under 1 år	415 551 000	0,43	39,45%	39,45%	kr 4 155 510
1 til 2 år	133 300 000	1,71	12,66%	52,11%	kr 5 488 510
2 til 3 år	248 427 000	2,51	23,59%	75,69%	kr 7 972 780
3 til 5 år	256 000 000	3,53	24,31%	100,00%	kr 10 532 780
> 5 år	0	0,00	0,00%	100,00%	kr 10 532 780
SUM	**1 053 278 000**	**1,84**	**100,00%**		

Rentebindingsintervall i % av porteføljen

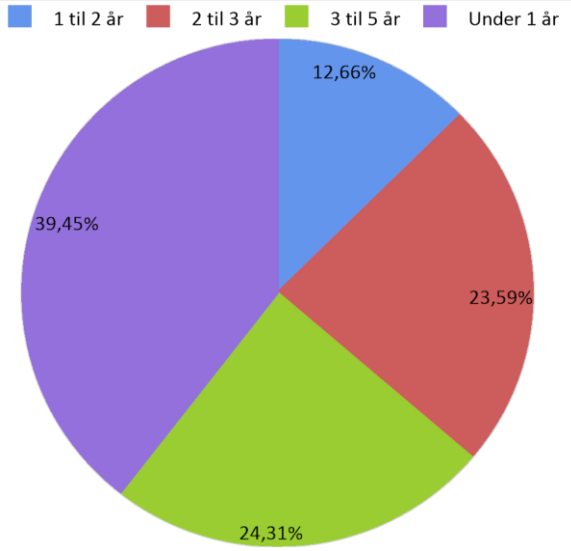

Kommentar

Rentebindingstid brukes ofte for å måle renterisiko. Det gir et uttrykk for hvor følsom kontantstrømmene til lånene er for en endring i markedsrentene. Man kan se på rentebindingstid som vektet gjennomsnittlig rentebinding for et lån eller en plassering. Porteføljens rentebindingstid er i tabellen målt ved slutten av rapporteringsperioden. Rentebindingen er i tråd med finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element. Porteføljer med rentebindingstid under 1 år vil være svært sensitive for bevegelser i markedsrentene. Porteføljer med rentebindingstid over 5 år vil ha svært forutsigbare rentekostnader i de kommende årene. Alt annet like vil en slik forutsigbarhet ha en pris / «forsikringspremie», som må vurderes opp mot reduserte rentekostnader. Kolonnen økning i rentekostnad ved 1 %- poeng renteøkning viser økt årlig rentekostnad om 1 år, om 2 til 3 år, om 3 til 5 år og om 5 år dersom renten stiger med 1%-poeng. Dvs. når alle bindingene i porteføljen er løpt ut vil økt rentekostnad være 1 % x total gjeld.

Rentebindingsintervall i NOK

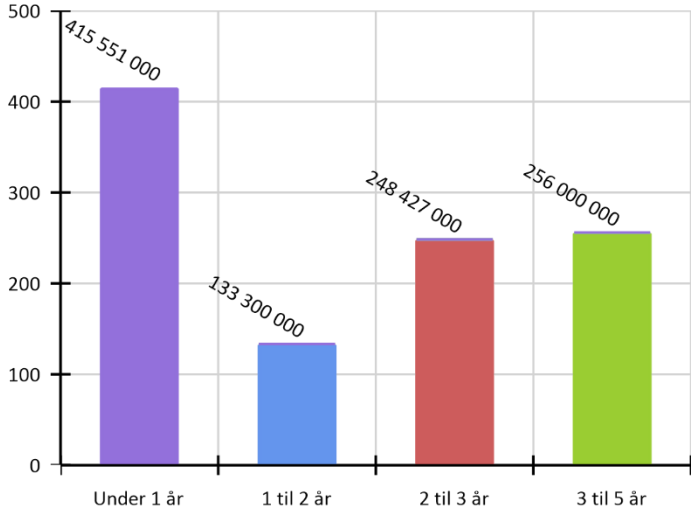

Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko

Forfallsintervall	Pålydende i NOK	Kapitalbinding	Prosentvis andel av porteføljen
Under 1 år	470 551 000	0,35	44,67%
1 til 2 år	133 300 000	1,71	12,66%
2 til 3 år	112 600 000	2,70	10,69%
3 til 5 år	201 000 000	3,21	19,08%
>5 år	135 827 000	29,36	12,90%
SUM	**1 053 278 000**	**5,06**	**100,00%**

Forfallsintervall i porteføljen

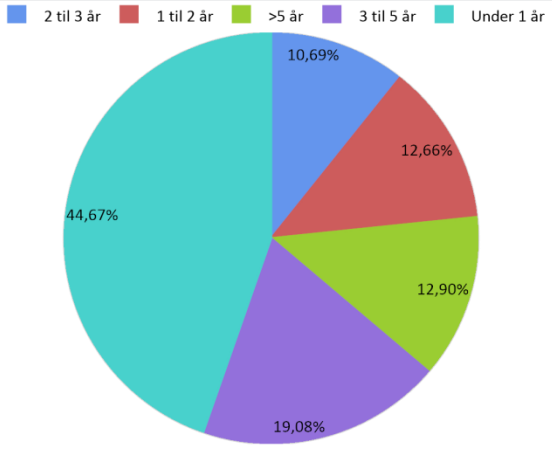

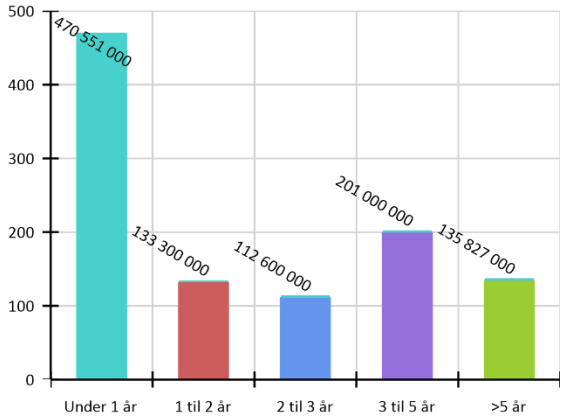

Kommentar

Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene. Desto høyere tall desto lavere refinansieringrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding. Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen. Porteføljer med kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året. Porteføljer med kapitalbinding over 5 år antas å ha en «normal» forfallsstruktur. Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads , – rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån. Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil, långiver har ofte en mulighet til å kreve førtidig innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.

Utvikling i rentebindingstid

Utvikling i rentebindingstid

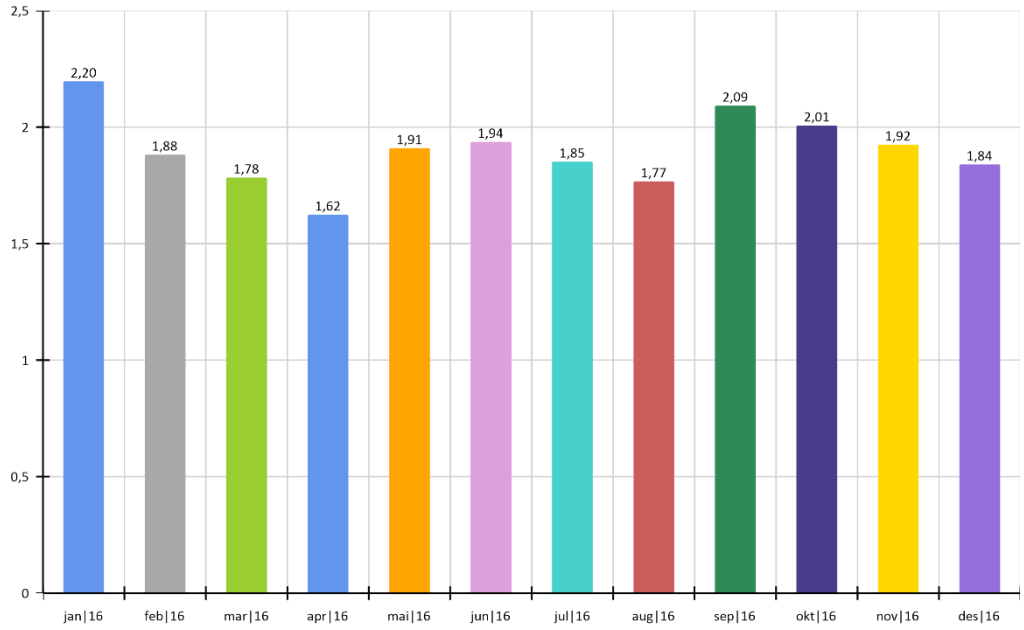

Kommentarer

Rentebindingstid er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden. Den venstre aksen angir rentebindingstid i antall år. Utvikling i rentebinding er beregnet eksklusiv rentebytteavtaler med fremtidig oppstart. Se side 3 for beregninger inklusiv fremtidige rentebytteavtaler

Utvikling gjennomsnittsrente

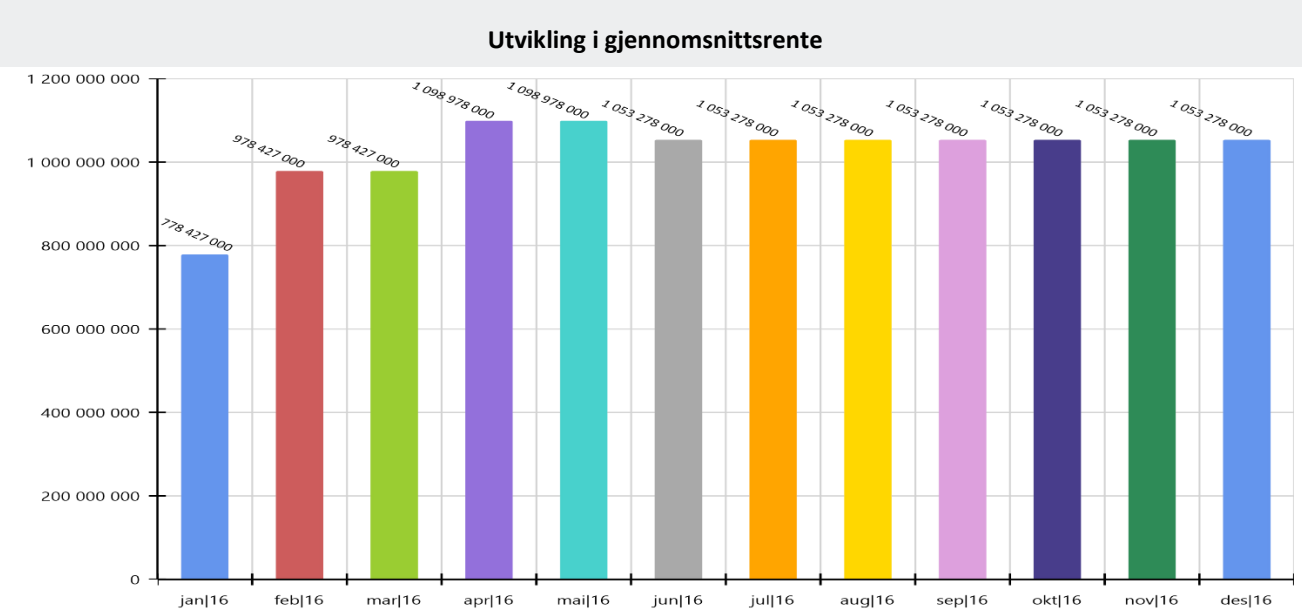

Kommentar

Vektet gjennomsnittsrente er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden. Den venstre aksen angir gjennomsnittsrente i %.

Porteføljen og markedsrenter	(Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for angitt løpetid)						
Vektet gjennomsnittsrente	**P.T.KBN**	**Norges Bank (foliorenten/styringsrenten)**	**3 MND**	**6 MND**	**12 MND**	**3 År**	**5 År**
1,91 %	1,80 %	0,50 %	1,62 %	1,74 %	1,51 %	1,95 %	2,25 %
Markedsrenter og porteføljens betingelser	Ved utløpet av rapporteringsperioden						

Utvikling i lånegjeld

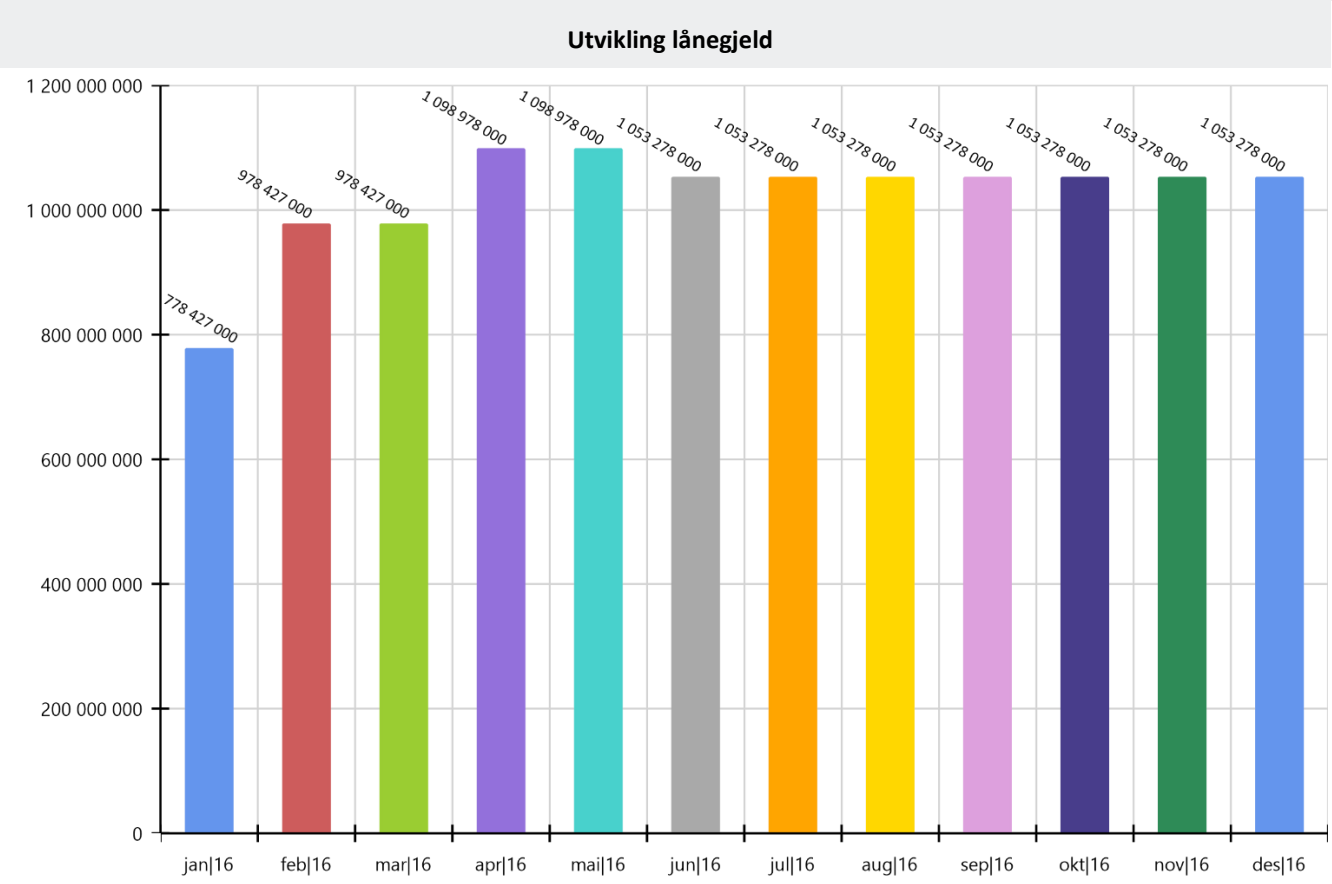

Kommentar

Lånegjeld er målt ved utgangen av hver måned i rapporteringsperioden. Den venstre aksen angir lånegjeld i kroner

Den venstre aksen angir lånegjeld i kroner

Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/ renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
KBN	16.02.2016	200 000 000	1,285	16.02.2017	20160085	
KBN	10.03.2016	158 300 000	1,146	10.06.2016	20160124	
KBN	28.04.2016	120 551 000	1,220	28.04.2017	20160222	
KBN	13.05.2016	135 827 000	1,590	13.05.2046	20160247	
SEB MB	10.06.2016	112 600 000	1,160	12.09.2016	NO0010767106	
Danske	12.09.2016	112 600 000	1,490	12.09.2019	NO0010773997	
SB1M	21.09.2016	150 000 000	1,290	05.09.2017	NO0010775091	

Forfall og renteregulering i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/ renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
Swedbank FS	10.03.2015	158 300 000	1,320	10.03.2016	NO0010732597	
KBN	13.11.2015	135 827 000	1,450	13.05.2016	20150559	
KBN	10.03.2016	158 300 000	1,146	10.06.2016	20160124	
SEB MB	10.06.2016	112 600 000	1,160	12.09.2016	NO0010767106	
Danske	21.09.2015	150 000 000	1,720	21.09.2016	NO0010745813	

Motpartsoversikt lån

Motpartoversikt i prosent

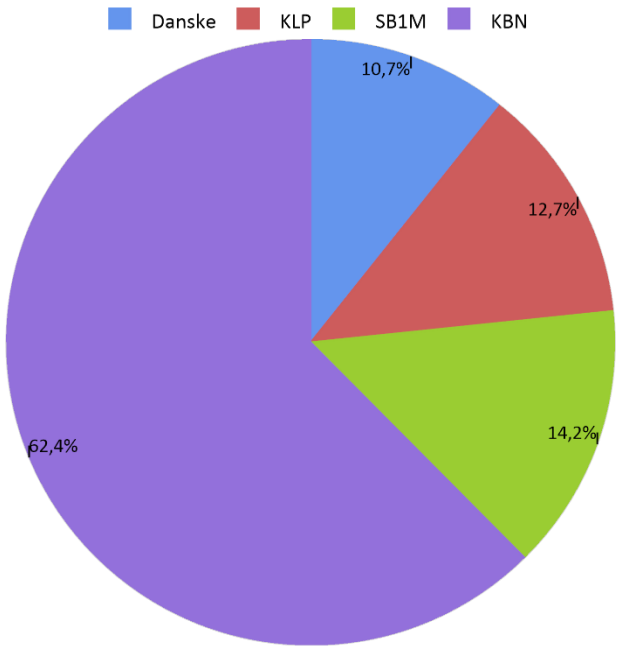

Motpartsoversikt i NOK

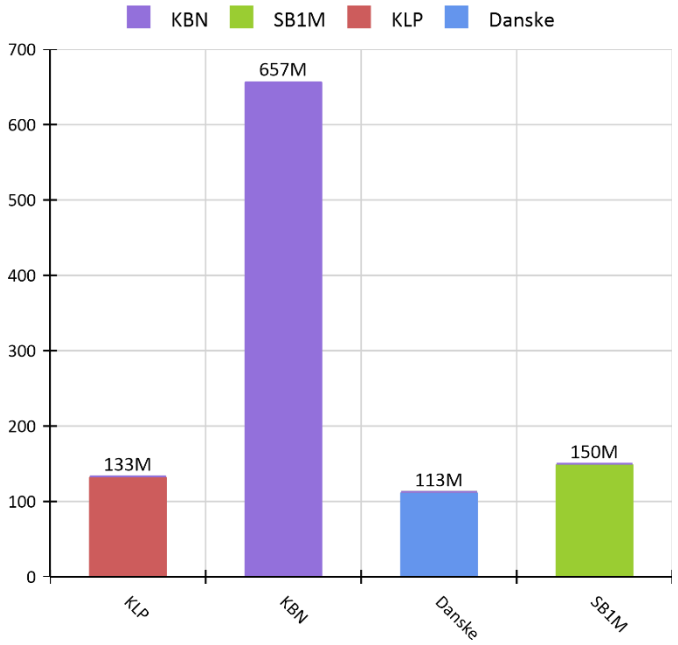

Motpartsoversikt rentebytteavtaler

Motpartsoversikt i prosent	Motpartsoversikt i NOK

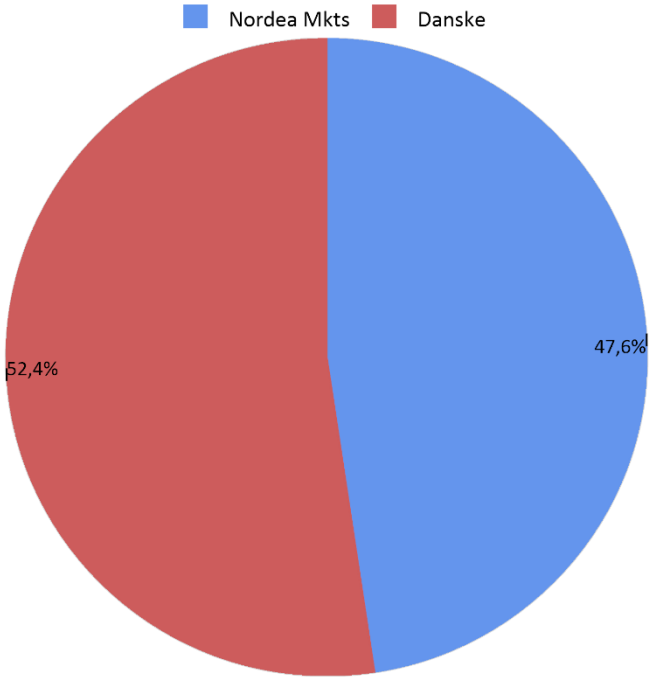

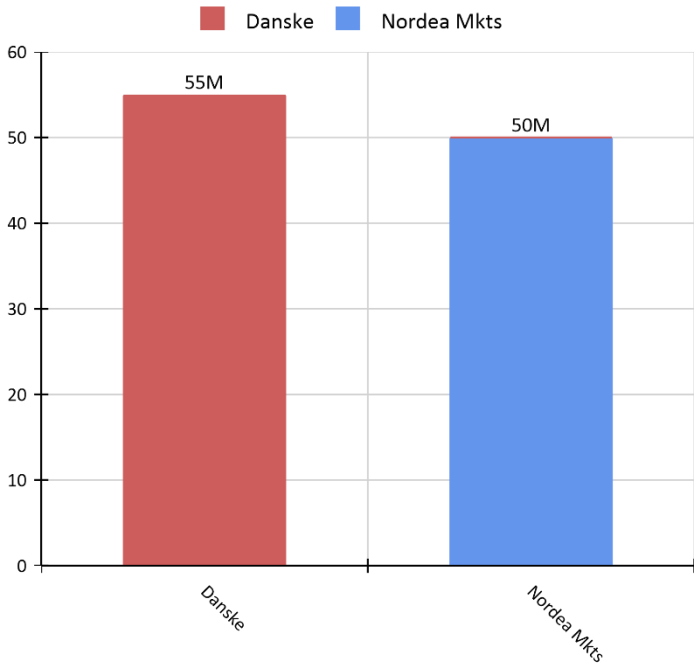

Markedskommentar

MARKEDSKOMMENTAR DESEMBER 2016

Rentebildet i 2016 har i stor grad vært preget av geopolitiske hendelser; spesielt med BREXIT og presidentvalget i USA som fremste hendelser. Samtidig har vi vi vært vitne til at det stadig settes spørsmålstegn med hensyn til økonomisk vekst og utvikling i Kina og Europa. Sentralt står også innføringen av enda strengere kapitalkrav for forsikringsselskaper og banker, og hvordan dette påvirker markedet og prising av lån (sertifikater og obligasjoner).

USA
Sentralbanken i USA hevet styringsrentene den 14. desember, og antyder at den vil fase ut kjøp av lange obligasjoner i markedet. Dette har påvirket rentemarkedet i den forstand at både korte og lange renter har steget. 10-års statsobligasjoner har steget fra 1,37 % i juli til dagens 2,48 %, samtidig som USD har styrket seg; f. eks, mot NOK fra 7,90 til 8,70. New York- børsen (NYSE) har i desember også vært i «all time high», og Dow Jones-indeksen nærmer seg 20 000, opp ca. 14 % i år. Indeksen er opp 63 % de siste 5 år!

EUROPA
Europeiske sentralbanker har søkt å styre mot negative renter, og i skrivende stund ligger tysk 8-årig statsobligasjon på - 0,08 %. Det betyr at man må betale den tyske stat i 8 år for å låne den penger. ECB vil søke å fase ut kjøp av obligasjoner, dvs. slutte å tilføre «billig» likviditet til bankene for på den måten å holde den økonomiske aktiviteten oppe. Bakteppet er at aktiviteten og veksten i USA og Europas økonomier er vidt forskjellige. USA er inne i en stabil vekstperiode, mens Europa sliter med å få fart på økonomien.

NORGE
I det norske markedet har vi sett både korte og lange renter øke i løpet av 2016. Markedet vurderer det slik at Norges Bank sin styringsrente har nådd bunnen med 0,50 %, men at denne vil bli holdt på dette nivået fremover i 2017, og at vi muligens ikke vil se en heving av styringsrenten før i 2018. En av grunnene til at vi ikke vil se lavere styringsrenter, er bruken av finanspolitiske virkemidler eller mer rettere sagt mer bruk av «oljepenger».

Til tross for dette ser vi at både de korte og lengre rentene stiger: 3 mnd. NIBOR ligger på 1,21 % og 5 års renteswap ligger på 1,59 %, 10 års renteswap er 1,99 %. Noe har sammenheng med årsskiftet og bankenes balansetilpasninger til nye kapitalkrav, men de lange rentene trekkes også opp av rentene i utlandet. Samtidig har kredittillegget for kommuner blitt høyere, men vi forventer at dette vil «normalisere» seg gradvis over nyttår. Vi venter videre at de korte lånerentene for kommunene i første tertial 2017 vil holde seg på 1,10 – 1,40 % avhengig av løpetid (1-12 mnd.), mens 5 års-renten vil ligge mellom 1,75 – 2,00 %.

Kilde: Bergen Capital Management AS / Norges Bank / Bloomberg, 31. desember 2016

Figur 2.2a Anslag på styringsrenten i referansebanen med sannsynlighetsfordeling.[1] Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2019[2]

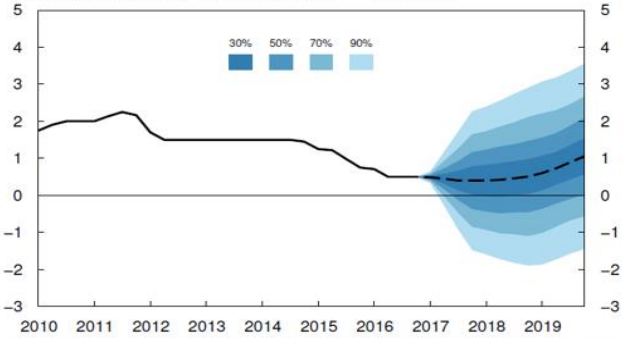

1) Usikkerhetsviftene er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Usikkerhetsviften for styringsrenten tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten.
2) Anslag for 4. kv. 2016 – 4. kv. 2019 (stiplet).
Kilde: Norges Bank

Figur 2.24 Styringsrenten i referansebanen.
Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2019[1]

1) Anslag for 4. kv. 2016 – 4. kv. 2019 (stiplet).
Kilde: Norges Bank

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektede gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skylde penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjørsrisiko er risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån kan derfor avvike noe. Påløpte renter er beregnet pr. t +1 på tilsvarende måte som for årsoppgaver.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginen som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko før økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittsrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.

Stamdataoversikt

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Rentebytteavtaler						
Aurskog-Høland - Danske Bank Markets - Swap 1	62818	15.09.2021	55 000 000	5,22 %	3,690	15.09.2021
Aurskog-Høland - Danske Bank Markets - Swap 1	62818	15.09.2021	-55 000 000	-5,22 %	1,300	15.03.2017
Aurskog-Høland - Nordea - Swap 1	1182574	20.09.2017	50 000 000	4,75 %	3,784	20.09.2017
Aurskog-Høland - Nordea - Swap 1	1182574	20.09.2017	-50 000 000	-4,75 %	1,290	20.03.2017
			0	0,00 %	INF	
Navn	**Ref. nr**	**Forf. dato**	**Restgjeld**	**i % av gjeld**	**Tot rente**	**Rentereg.dato**
Hovedbok, Verdipapirmarkedet						
Aurskog-Høland - Danske Bank Markets - Obligasjon	NO0010773997	12.09.2019	112 600 000	10,69 %	1,490	12.09.2019
Aurskog-Høland - SpareBank 1 Markets - Sertifikat	NO0010775091	05.09.2017	150 000 000	14,24 %	1,290	05.09.2017
			262 600 000	24,93 %	1,376	
Navn	**Ref. nr**	**Forf. dato**	**Restgjeld**	**i % av gjeld**	**Tot rente**	**Rentereg.dato**
KLP Kommunekreditt, Hovedbok						
Aurskog-Høland - KLPK - Fast	83175310943	18.09.2018	133 300 000	12,66 %	3,380	18.09.2018
			133 300 000	12,66 %	3,380	
Navn	**Ref. nr**	**Forf. dato**	**Restgjeld**	**i % av gjeld**	**Tot rente**	**Rentereg.dato**
Kommunalbanken, Hovedbok						
Aurskog-Høland - KBN - Fast	20150152	18.03.2020	201 000 000	19,08 %	1,590	18.03.2020
Aurskog Høland - KBN - Sertifikat	20160085	16.02.2017	200 000 000	18,99 %	1,285	16.02.2017
Aurskog-Høland - KBN - Sertifikat	20160222	28.04.2017	120 551 000	11,45 %	1,220	28.04.2017
Aurskog Høland - KBN - Fast	20160247	13.05.2046	135 827 000	12,90 %	1,590	13.05.2019
			657 378 000	62,41 %	1,429	
		Total:	1 053 278 000	100,00 %	1,906	

Oversikt rentebetingelser og rentekostnader

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Rentebytteavtaler									
Swap	62818	Danske	55 000 000	-608 850	3,690	0,000	3,690	2 029 500	5,22 %
Swap	62818	Danske	-55 000 000	214 500	1,300	0,000	1,300	-715 000	-5,22 %
Swap	1182574	Nordea Mkts	50 000 000	-541 322	3,784	0,000	3,784	1 892 000	4,75 %
Swap	1182574	Nordea Mkts	-50 000 000	184 542	1,290	0,000	1,290	-645 000	-4,75 %
			0	-751 131				2 561 500	0,00 %
Instrument	**Ref. nr**	**Motpart**	**Beløp**	**Påløpte renter**	**Rente**	**Margin**	**Tot rente**	**P.a. rente**	**i % av gjeld**
Hovedbok, Verdipapirmarkedet									
Lån	NO0010773997	Danske	112 600 000	-507 982	1,490	0,000	1,490	1 677 740	10,69 %
Lån	NO0010775091	SB1M	150 000 000	-540 740	1,290	0,000	1,290	1 935 000	14,24 %
			262 600 000	-1 048 722				3 612 740	24,93 %
Instrument	**Ref. nr**	**Motpart**	**Beløp**	**Påløpte renter**	**Rente**	**Margin**	**Tot rente**	**P.a. rente**	**i % av gjeld**
KLP Kommunekreditt, Hovedbok									
Lån	83175310943	KLP	133 300 000	-1 276 570	3,380	0,000	3,380	4 505 540	12,66 %
			133 300 000	-1 276 570				4 505 540	12,66 %
Instrument	**Ref. nr**	**Motpart**	**Beløp**	**Påløpte renter**	**Rente**	**Margin**	**Tot rente**	**P.a. rente**	**i % av gjeld**
Kommunalbanken, Hovedbok									
Lån	20150152	KBN	201 000 000	-2 512 333	1,590	0,000	1,590	3 195 900	19,08 %
Lån	20160085	KBN	200 000 000	-2 253 151	1,285	0,000	1,285	2 570 000	18,99 %
Lån	20160222	KBN	120 551 000	-999 285	1,220	0,000	1,220	1 470 722	11,45 %
Lån	20160247	KBN	135 827 000	-1 367 778	1,590	0,000	1,590	2 159 649	12,90 %
			657 378 000	-7 132 546				9 396 272	62,41 %
		Total:	1 053 278 000	-10 208 969				20 076 052	100,00 %

Investeringer 2016

Kolonnen «Rebudsjettert 2. tertial» er midler som etter vedtaket ble overført til bruk på prosjektene i 2017. Kolonne merket «Restmidler» viser beløpet på sektoren/staben tar med seg over til 2017. Dette vil si prosjekter som videreføres, ikke er ferdigstilt i 2016. Beløpet budsjetteres for anvendelse 2017 og sammen med tidligere rebudsjettert beløp utgjør dette totalt bevilget til anvendelse. Beløpene fremkommer i kolonne «sum til anvendelse». Mer- og mindreforbruk på avsluttede prosjekter avregnes innenfor hver sektor. I tillegg viser tabellene nedenfor status regnskap og budsjett.

Investeringer	Regnskap 2016	Revidert budsjett 2016	Restmidler disponeres 2017	Re-budsjettert 2. tertial	Sum til anvendelse 2017
OPPVEKST OG UTDANNING	**3 965 640**	**3 349 675**	**-615 965**	**2 424 930**	**1 808 965**
		-			
HELSE OG REHABILITERING	**2 435 935**	**4 735 645**	**2 299 710**	**72 716**	**2 372 426**
TEKNISK DRIFT OG KULTUR	**44 961 490**	**48 184 036**	**3 222 546**	**43 916 373**	**47 138 919**
KTD VANN	6 823 023	5 570 000	-1 253 023	1 502 755	249 732
KTD AVLØP	6 814 276	5 750 000	-1 064 276	707 570	-356 706
KTD VEI	4 852 665	6 052 634	1 199 969	-	1 199 969
TEKNISK FORVALTNING,OPPMÅLING, BYGGESAKER	312 109	1 988 860	1 676 751	1 099 368	2 776 119
EIENDOM	18 573 004	20 225 089	1 652 085	19 657 364	21 309 449
BRÅTE SKOLE	582 933	1 500 000	917 067	6 420 635	7 337 702
SETSKOG SKOLE	1 512 626	1 200 000	-312 626	3 184 868	2 872 242
KJØKKEN AURSKOG-/HEM. SYKEHJEM	838 262	600 000	-238 262	8 600 000	8 361 738
KJØP AV BOLIG ENSLIGE MINDREÅRIGE	4 136 324	4 000 000	-136 324	1 000 000	863 676
TEKNISK DRIFT OG KULTUR, ANDRE PROSJEKT	516 268	1 297 453	781 185	1 743 813	2 524 998
SAMFUNN OG UTVIKLING	**161 114 272**	**193 410 695**	**32 296 423**	**362 344 951**	**394 641 374**
ØKT BARNEHAGEKAPASITET	3 236 784	4 000 000	763 216	10 850 000	11 613 216
BJØRKELANGEN SKOLE	101 254 086	105 000 000	3 745 914	137 239 636	140 985 550
HELSEHUS	41 628 770	50 000 000	8 371 230	105 940 020	114 311 250
BOVEILEDERTJENESTE 10 BOENHETER				6 300 000	6 300 000
BOLIGSOSIAL HANDLINGSPLAN	764 997	8 000 000	7 235 003	494 364	7 729 367
MYRVANG	7 532 250	5 000 000	-2 532 250	26 458 593	23 926 343
KJELLINGMO NÆRINGSOMRÅDE	167 589	8 000 000	7 832 411	3 132 340	10 964 751
SVØMMEBASSENG BJØRKELANGEN	694 032	5 000 000	4 305 968	62 686 747	66 992 715
KJØP AV BOLIGER - NAV		-		5 500 000	5 500 000
SAMFUNN OG UTVIKLING, ANDRE PROSJEKT	1 715 137	3 060 000	1 344 863	3 743 251	5 088 114
IT	4 120 627	5 350 695	1 230 068	-	1 230 068
STAB ØKONOMI	**1 730 874**	**1 850 000**	**119 126**	**291 000**	**410 126**
STAB ADMINISTRASJON OG HR	**2 105 455**	**3 209 481**	**1 104 026**	**529 481**	**1 633 507**
SUM	**216 313 666**	**254 739 532**	**38 425 866**	**409 579 451**	**448 005 317**

Oversikt over de viktigste selskaper, interkommunale selskaper, stiftelser, sammenslutninger etc. Aurskog-Høland kommune har interesser i

Selskap	Medlemskommuner m.v.	Formål	Økonomi
	Aksjeselskaper		
Aurskog-Høland Utbyggingsselskap AS	Aksjeselskap. 100 % eid av A-H kommune. Formannskapet er generalforsamling.	Bidra til etablering av næringsvirksomhet. Erverv, salg/ utleie av bygg.	Utleie av næringslokaler. Aksjekapital: 9,3 millioner kroner.
Jobberiet AS	Aksjeselskap. 100 % eid av A-H kommune 1 Formannskapet er generalforsamling.	Arbeidsmarkedsbedrift.	Salgsinntekter på egne produkter og tjenester. NAV kjøper arbeidsmarkedsplasser. Aksjekapital kr. 300.000.
Bjørkelangen stasjon AS	Aksjeeiere: A-H kommune (41 %), Høland Sparebank (41 %) og Bjørkelangen Næringsforening (18 %). Ordfører representerer kommunen på generalforsamling.	Ta vare på og utvikle Bjørkelangen stasjons-område som kulturminne og friområde.	Aksjekapital 1,2 millioner kroner.
Haldenvassdragets kanalselskap AS	Eiere: kommunene Aurskog-Høland (aksjeandel: 10 %), Aremark, Marker, Halden, Østfold fylkeskommune m fl Ordfører representerer kommunen på generalforsamling.	Kanaldrift, bygdeutvikling, turisme, kulturarv i Haldenvassdraget.	Aksjekapitalen er 357.000 kroner. Driftstilskudd fra A-H kommune.
Norasonde AS	Akershus fylkeskommune og kommunene Skedsmo, Lørenskog, Nittedal, Rælingen, Sørum, Fet, Gjerdrum og Aurskog-Høland (eierandel 5%). Ordfører representerer kommunen på generalforsamling	Arbeidsmarkedsbedrift	Salgsinntekter på egne produkter og tjenester. NAV kjøper arbeidsmarkedsplasser. Aksjekapitalen er kr 3.155.700.
	IKS (Interkommunale selskaper)		
Romerike krisesenter IKS	Interkommunalt selskap med 14 eierkommuner på Romerike. Eierandel 5,8 %. Ordfører representerer kommunen på representantskapsmøte	Krisesenter for de som er utsatt for vold eller kjenner noen som er det. Råd og veiledning samt botilbud	Driftstilskudd fra eierkommunene samt staten.
Romerike kontrollutvalgs-sekretariat IKS (Rokus)	13 eierkommuner på nedre og øvre Romerike. Eierandel: 5,9 %. Ordfører representerer kommunen på Representantskapsmøte.	Sekretær- og utredningsbistand til kontrollutvalgene i eierkommunene	Driftstilskudd fra eierkommunene samt staten.

Selskap	Medlemskommuner m.v.	Formål	Økonomi
Romerike revisjon IKS	13 eierkommuner på nedre og øvre Romerike. Eierandel: 5,9 %. Ordfører representerer kommunen på representantskapsmøte	Regnskaps- og forvaltningsrevisjon for eierkommunene	Driftstilskudd fra eierkommunene.
Nedre Romerike Brann og redningsvesen (NRBR)	7 eierkommuner på nedre Romerike, samt Rømskog kommune. Eierandel: 7,84 %. Roger Evjen og Anette Østgård Tønsberg representerer kommunen på representantskapsmøte.	Ivaretar plikter og oppgaver for eierkommunene vdr. brann og redningstjenester Drift 110-sentralen	Driftstilskudd fra eierkommunene.
Romerike avfallsforedling (ROAF)	8 eierkommuner på nedre Romerike, samt Rømskog og Gjerdrum kommuner. Eierandel: 8,36 % Roger Evjen og Simen Solbakken representerer kommunen på representantskapsmøte	Mottak av husholdnings-avfall, gjenvinning, farlig avfall	Driftstilskudd fra eierkommunene.
Andre samarbeidsordninger, interkommunalt samarbeid			
Barnevernsvakten	11 kommuner på nedre og øvre Romerike.	Sikre akutte barnevernstjenester utover kommunens åpningstid.	Driftstilskudd fra Aurskog-Høland kommune.
Beredskap mot akutt forurensing. IUA Romerike/Kongsvinger.	Kommunene i Romerike og Kongsvinger politidistrikter	Beredskap ved akutt forurensning	Utgiftene fordeles etter folketall.
Nedre Romerike Innkjøpssamarbeid (NRI)	6 kommuner på Nedre Romerike samarbeider om innkjøp	Samarbeide med sikte på økonomiske gunstige innkjøpsavtaler.	Tilskudd fra deltager-kommunene gjennom en leverandørfinansiert ordning (sekretariats bidrag).
Kommunenes arbeidsgiver-, interesse- og medlems-organisasjon (KS)	Alle norske kommuner og fylkeskommuner	Ivareta kommunenes felles interesser, arbeide for en bedre kommuneforvaltning.	Kontingenter KS: Ord. kontingent og OU-kontingent.
Kunnskapsbyen Lillestrøm	Medlemsorganisasjon for offentlig forvaltning, forskning- og utdanningsinstitusjoner m.v.	Samarbeid om næringsutvikling og kunn-skapsdrevet byutvikling.	Årlig kontingent
Regionalpark Halden	Partnere er: Østfold fylkeskommune, og kommunene: Halden, Aremark, Marker, Rømskog og Aurskog-Høland	Videreutviklingen av natur- og kulturverdier langs Haldenkanalen som grunnlag for nærings- og tettstedsutvikling.	Årlig driftstilskudd Begrenset til 5 år.(2017)
Romerike HMS-senter SA	Romerike HMS-senter eies og drives av de virksomheter	Utføre bedriftshelsetjeneste for de tilsluttede	Selvfinansierende. Styret fastsetter kontingent.

Selskap	Medlemskommuner m.v.	Formål	Økonomi
	som til enhver tid er medlemmer av foretaket.	virksomheter etter bestemmelser i arbeidsmiljøloven	
Glommen Skog SA	Andelslag Aurskog-Høland kommune har 1200 eierandeler	Samvirkeforetak hvis formål er å arbeide for andelseiernes økonomiske interesser tilknyttet deres skogeiendom.	Videreført eierandeler fra Havass Skog ved fusjon. Innbet.
Samarbeidsrådet på Nedre Romerike (SNR)	Aurskog-Høland, Nittedal, Rælingen, Skedsmo, Fet, Sørum, Lørenskog	Styrke og videreutvikle samarbeidet mellom kommunene	Kontingent.
Skåningsrud skole og ressurssenter	Interkommunal grunnskole for Aurskog - Høland, Nes og Sørum.	Grunnskole for elever med sammensatte lærevansker	Skolen eies og drives av de 3 kommunene.
Stiftelsen for Høgskolen for innovasjon og entreprenørskap	Aurskog-Høland kommune, Høland og Setskog sparebank og Aurskog Sparebank. Kommunens innskudd: 1/3 av grunnkapitalen.	Etablere og drive høgskolestudier på Bjørkelangen i Aurskog-Høland kommune.	Stiftelsens grunnkapital er 200.000 kroner.
Vannområde Haldenvassdraget	Samarbeidsprosjekt for kommunene langs Haldenvassdraget	EUs vanndirektiv	Driftsbidrag